

**Notulen van de vergadering van Provinciale Staten
van Noord-Brabant op 2 maart 2012**

VASTGESTELD VERSLAG

Inhoudsopgave	blz.	nummer
Lijst van de leden van Provinciale Staten	5	
Agenda	7	
Presentielijst	9	
Opening van de vergadering	9	
Spreker: Voorzitter	9	
Afscheid leden van Provinciale Staten	9	
Sprekers: Voorzitter Mw. Lestrade-Brouwer Mw. Overboom Mw. Pael Van Zeeland	9,12,15 12 13 14 13	
Vaststellen agenda	15	
Sprekers: Voorzitter Mw. Geeraedts Van Hattem Kap Mw. Kerkhof-Mos Mw. Klitsie Mw. Lestrade-Brouwer P. Smeulders Mw. Wijnands	15,16 16 16 16 16 16 16 15 16	
Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 11 november 2011	16	08/12
Ingekomen stukken	16	10/12
Opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten in het kader van de uitgangspunten beleid en infrastructuur podiumkunsten, beeldend en multimedia	16	03/12
Sprekers: Voorzitter Burger Dirven Mw. Brunklaus Mw. Frijters-Klijnen Mw. Van Haften-Harkema Hageman	17,19,22,26,27 16,18,19,21,22,26,27 21,22,24,25,26,27 17,18,19,23,25,26,27 23,24,25,26 20,22,23,24,25,26,27	

Heijmans	17,26,27
Kap	26,27
Krol	22,26,27
Kuijken	17,18,19,26,27
Van Liempd	19,26,27
Van der Wel	23,26,27
Amendement A1 (mw. Frijters-Klijnen; verworpen)	19,26
Amendement A2 (mw. Brunklaus e.a.; verworpen)	22,27

Verordening toepassing lex silencio positivo

27

70/11

Noord-Brabant 2012

Sprekers:

Voorzitter	29,33,34,36,37,38,39
Van Agtmaal	29,37,39
Mw. Arts	31,39
Van Hattem	29,30,32,33,34,35,36,37,38,39
Van den Hout	33,34,35,36,38,39
Kap	28,30,32,34,35,39
Krol	39
Leenders	28,30,31,33,34,35,36,37,38,39
Mw. Spierings	31,36,39
P. Smeulders	39
Mw. Tsoutsanis-van der Koogh	27,28,29,37,39
Van der Wel	30,31,32,39
Amendement A3 (Kap; verworpen)	33,39

Derde wijziging Provinciale milieuverordening 2010

40

72/11

Sprekers:

Voorzitter	40,41,58
Burger Dirven	58
Van Hattem	58
Heijmans	41
Van den Hout	40,58
Mw. Van Iersel	58
Kap	40,41,58
Krol	58
Kuijken	58
Leenders	40,58
P. Smeulders	58
Mw. Spierings	40,58
Van der Wel	58
Amendement A4 (Kap; verworpen)	41,58

Intrekking reconstructie en gebiedsplannen

41

02/12

Sprekers:

Voorzitter	45,50,58,59
De Boer	52,55,56,57,58

Mw. Brunklaus	44,45,50,59
Mw. Van Extel-van Katwijk	43,46,55,59
Mw. Geeraedts	48,49,57
Van Hattem	45,48,49,50,55,56,57,59
Kap	52,59
Mw. Klitsie	47,48,49,50,56,57,58,59
Krol	59
Mw. Slegers	44,45,49,50,59
Verhees	41,59
Wagemakers	46,47,50,55,59
Van der Wel	51,55,59

Toezichtbrief begroting 2012

59

05/12

Sprekers:

Voorzitter	59
Mw. Van Extel-van Katwijk	59
Ten Harmsen van der Beek	59
Mw. Van der Kammen	59
Kap	59
Krol	59
Mw. Lestrade-Brouwer	59
P. Smeulders	59
Vissers	59
Van der Wel	59
Mw. Wijnands	59

Vragenuurtje

59

Sprekers:

Voorzitter	59,60,61,63,65,66
Van den Berg	63,65,66
De Boer	64,65
Heijmans	60
Van den Hout	61,62,63
Kerkhoff	59,60,61
Wagemakers	65
Van der Wel	60,61,62,63

Motie M1 vreemd aan de orde van de dag

40,66

Sprekers:

Voorzitter	40,66,71,72,73
Mw. Geeraedts	67,69,71,73
Van Hattem	68,70,73
Heijmans	71,72,73
Van den Hout	67,68,69,70,71,72,73
Kap	68,69,70
Krol	73
Kuijken	73

P. Smeulders	66,72,73
Mw. Slegers	70,72
Mw. Spierings	69,73
Van Vught	72
Wagemakers	73
Van der Wel	73
Motie M1 (P. Smeulders; aangenomen)	40,73

Sluiting van de vergadering

73

Spreker:

Voorzitter

73

Besluit nr. 40/12

74

40/12

LIJST VAN DE LEDEN VAN PROVINCIALE STATEN

VAN NOORD-BRABANT

prof. dr. W.B.H.Ĵ. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Aarts-Engbers, mw. mr. C.J.M.	CDA	Tilburg
Aarts-van de Loo, mw.ing. J.P.H.	CDA	St.Oedenrode
Agtmaal, ing. J.M.A. van	CDA	Huijbergen
Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bouwman, T.J.J.	GroenLinks	Eindhoven
Brenninkmeijer, drs. J.W.	CDA	Helvoirt
Brunklaus, mw. P.M.	GroenLinks	Raamsdonk
Burger Dirven, drs. K.A.J.M.	VVD	‘s-Hertogenbosch
Dol, R.	PVV	Uden
Extel-van Katwijk, mw. A.A.H.C.M. van	CDA	Gemert
Frijters-Klijnen, mw. M.A.J.L.	PVV	Bergen op Zoom
Geeraedts, mw. mr. M.B.Ph.	VVD	Rosmalen
Gruijthuijsen, M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
Hageman, ir. J.J.C.	D66	Veldhoven
Harmsen van der Beek, M. ten	VVD	Roosendaal
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Steensel
Heijmans, N.G.L.	SP	‘s-Hertogenbosch
Iersel, mw. F.C.C.M. van	SP	Tilburg
Kammen, mw.drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kap, M.J.	Onafhankelijke Statenfractie Noord-Brabant	Tilburg
Kardol, mw. J.C.	PVV	Uden
Keijzers-Verschelling, mw.mr. J.C.R.	CDA	Son en Breugel
Kerkhoff, J.	PVV	Valkenswaard
Kerkhof-Mos, mw. C.C.	CDA	Roosendaal
Klitsie, mw.drs. C.G.M.	D66	Tilburg
Knoet-Michels, mw. A.J.H.	PvdA	Vlierden
Koevoets, H.J.P.E.	VVD	Bergen op Zoom
Kouthoofd, T.P.D.	VVD	Eindhoven
Krol, H.C.M.	50PLUS	Eindhoven
Kuijken MSc, R.C.P.	CDA	Bergeijk

Leenders, drs. H.J.M.
 Lestrade-Brouwer, mw. M.C.
 Liempd, P.J. van
 Lopik, ing. A.T. van
 Oomen-Peeters, mw. I.N.M.
 Prins-Afman, mw. drs. M.W.
 Roozen, mw. C.J.M.
 Slegers, mw. drs. V.T.C.
 Smeulders, drs. P.H.M.
 Smeulders, S.J.A.H.
 Spierings, mw. M.J.G.
 Staak, W.R.van der
 Tetteroo, mw. M.P.S.
 Tsoutsanis-van der Koogh, mw. mr. M.E.
 Verhees, H.W.
 Vissers, M.P.
 Vught, A.C.J.M. van
 Vugt, drs. R.J. van
 Wagemakers, R.J.J.M.
 Wel, ir. M.C. van der
 Wijers, A.J.H.
 Wijnands, mw. drs. A.M.
 Zwijnenburg-van der Vliet, mw. J.

PvdA	Breda
D66	Boxtel
PvdA	Eindhoven
VVD	Heesch
D66	Diessen
VVD	Sint Oedenrode
SP	Roosendaal
SP	Tilburg
GroenLinks	's-Hertogenbosch
PvdA	Helmond
D66	Sint Michielsgestel
SP	Boskant
PvdA	's-Hertogenbosch
VVD	Breda
VVD	Someren
SP	Oosterhout NB
CDA	Rijkevoort
CDA	Woudrichem
PvdA	Tilburg
PvdD	Rijsbergen
VVD	Oosterhout NB
PvdA	Helmond
VVD	Woudrichem

mw. drs. C.J.M. Dortmans

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

VRIJDAG 2 MAART 2012

Agenda

- I Opening van de vergadering/vaststellen agenda
- II Afscheid leden van Provinciale Staten
- III Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 11 november 2011
- IV Ingekomen stukken
- V Voorstellen

Voorstellen op het gebied van ecologie en handhaving

De nummers:

70/11 *Verordening toepassing lex silencio positivo Noord-Brabant 2012*

72/11 *Derde wijzigingsverordening Provinciale milieuverordening 2010 (Titel 4.4 Hergebruik stortplaatsen)*

Voorstel op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Nummer:

02/12 *Intrekking reconstructie en gebiedsplannen*

Voorstellen op het gebied van cultuur en samenleving

De nummers:

03/12 *Opdrachtverlening aan de adviescommissie Kunsten in het kader van de Uitgangspunten beleid infrastructuur podiumkunsten, beeldend en multimedia*

06/12 *Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier*

Voorstel op het gebied van mobiliteit en financiën

Nummer:

05/12 *Toezihtsbrief begroting 2012*

Vaststellen agenda

VI Vragenuurtje

VII Sluiting

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP VRIJDAG 2 MAART 2012

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Griffier: mw. drs. C.J.M. Dortmans

Volgens de presentielijst zijn 53 leden aanwezig, te weten:

Wagemakers, mw. Frijters-Klijnen, Kerkhoff, mw.drs. Prins-Afman, Kuijken MSc, Van Gruijthuijsen, ing. Van Agtmaal, Van den Berg, Bouwman, mw. Van Iersel, mw. Kerkhof-Mos, mw. Roozen, Dol, Altundal MIB, mw. Van Extel-van Katwijk, mw.drs. Van der Kammen, Heijmans, drs. P. Smeulders, mw. Knoet-Michels, mw. Arts, mw. Kardol, ing. Van Lopik, Krol, mw. Lestrade-Brouwer, Koevoets, Van der Staak, Van Liempd, mw.drs. Wijnands, mw. Tetteroo, mw. Zwijnenburg-van der Vliet, ir. Hageman, mw.mr. Tsoutsanis-van der Koogh, S. Smeulders MA, Verhees, mw. Spierings, Van Vught, drs. Van Vugt, Van Hattem, Ten Harmsen van der Beek, drs. Burger Dirven, mw.mr. Geeraedts, mw.mr. Keijzers-Verschelling, mw. Oomen-Peeters, mw.drs. Klitsie, Vissers, drs. Leenders, mw.drs. Slegers, mw. Brunklaus, mw.mr. Aarts-Engbers, Kouthoofd, Kap, ir. Van der Wel en Wijers.

Afwezig zijn 2 leden: mw.ing. Aarts-van de Loo en drs. Brenninkmeijer.

De voorzitter opent om 09.30 uur de vergadering en verzoekt de aanwezigen te gaan staan voor een moment van stilte.

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik heet u allen van harte welkom en in het bijzonder de gasten op de publieke tribune. Naast onze vaste bezoekers zijn dat vandaag leden van Vluchtelingenwerk Brabant Centraal die op uitnodiging van mevrouw Brunklaus hier zijn en een groep gasten uit Mierlo-Hout op uitnodiging van de heren Paul en Stijn Smeulders. Ik heb zelfs begrepen dat de familie van de gebroeders Smeulders ruim vertegenwoordigd is op de tribune. Nogmaals, van harte welkom. Fijn dat u komt kijken hoe zij het doen. Mevrouw Brunklaus en Paul en Stijn Smeulders zijn vandaag gastvrouw en gastheren. Dat komt dus mooi uit.

In de lunchpauze verwelkomen wij Gerard de

Rooy en zijn familie. Dat zijn de Brabanders die de Dakar Rally gewonnen hebben. Ik zal hen kort toespreken en wij hebben de gelegenheid om met hen te lunchen. Het leek ons een goed idee om zo'n bijzondere prestatie waarbij de Brabantse vlag in top ging, kracht bij te zetten met een ontvangst met u allen. U krijgt de gelegenheid om met de equipe en de familie kennis te maken. Dat gebeurt omstreeks een uur of twaalf tijdens lunchpauze.

Afscheid leden van Provinciale Staten

De *voorzitter*: Ook een heel bijzonder welkom aan de drie Statenleden van wie wij vandaag afscheid gaan nemen: Ellen Pael, Mariëlle Overboom en Ron van Zeeland. Het is goed gebruik dat wij even stilstaan bij wat zij hier gedaan hebben. Ik zal dat namens u allen doen. Daarna is er een korte koffiepauze waarin u de gelegenheid krijgt om

persoonlijk afscheid te nemen.

Ellen, Mariëlle en Ron. Jullie zijn alle drie in de zaal waar jullie zo lang en zo veel gewerkt hebben. Dat geldt voor de een natuurlijk meer dan voor de ander. Voor jou, Mariëlle, was het een iets kortere tijd, maar toch kunnen wij zeggen dat je niet onopgemerkt bent gebleven in de tijd. Je hebt moeten kiezen. Uit het gesprek dat wij daarover gevoerd hebben, weet ik dat het geen gemakkelijke beslissing voor je geweest is. Je werkt buiten de Staten in de Drechtstedenregio. Vanuit dat werk heb je veel te maken met West-Brabant en de Vlaams-Nederlandse Delta. Dat werk werd zo omvangrijk dat het niet meer verantwoord was om beide functies te combineren. Het pleit voor jouw integriteit dat je die afweging zo zorgvuldig hebt willen maken. Ik weet dat je het daarmee niet gemakkelijk heb gehad, juist omdat je allang in Brabant zo ontzettend actief bent geweest voor jouw partij D66. Ik breng in herinnering dat je een grote ervaring hebt in de gemeenteraad van Breda. Je bent daar ook lijsttrekker geweest. Vanuit die positie ben je hier naar de Staten gekomen. Ik heb gisteravond nog even op de website gekeken. Er zijn mooie filmpjes te zien – op Youtube blijven die altijd zichtbaar – over wat je motivatie was om hier te komen werken. Het geeft een mooi beeld van het werk dat wij hier mogen doen. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is niet alleen je politieke prioriteit, het is ook je professionele passie om daar goed werk te leveren. Wij hebben dat gezien. Bij de behandeling van de verschillende documenten hier in de Staten was je buitengewoon constructief bezig om de besluitvorming van een kwaliteitsniveau te voorzien dat Brabant verdient. Je hebt moties ingediend. Die zijn aangenomen en hebben er bijvoorbeeld voor gezorgd dat PS beter dan misschien voorheen het geval was, bij de inspraakreacties betrokken konden worden. Je hebt menige gecombineerde commissievergadering uitgelokt. Je hebt daarmee laten zien dat integraal werken en beleid juist vanuit zo'n visie op ruimte tot stand kon komen. Wij hebben in deze Staten helaas maar kort kunnen genieten van je professionaliteit en je kracht. Ik weet echter zeker dat je ook vanuit je professionele praktijk aan Brabant blijft werken.

Met groot respect en waardering voor je werk en met begrip voor de afweging die je hebt moeten maken, nemen wij vandaag afscheid.

Ik roep jou zo dadelijk graag samen met de anderen naar voren om die dank ook materiële kracht bij te zetten.

Ik kom dan bij Ellen Pael. Ellen, ik herinner mij het gesprek dat wij met een kopje thee hadden aan het begin van de nieuwe periode toen alle in de Staten vertegenwoordigde leden zich kwamen voorstellen. Je zei toen: ik kom uit Amsterdam maar ik ben mij in Brabant zo ontzettend thuis gaan voelen. Dat mogen wij uiteraard graag horen, omdat Brabant als provincie gastvrij, warm en ontvangend wil zijn. Dat ben jij zelf ook. Jij hebt in jouw professionele en politieke werkzaamheden ook laten zien dat je een groot sociaal hart hebt. De prioriteiten die jij stelde, zaten in het opzetten van sociale projecten in Den Bosch waar je intussen al 17 jaar woont als ik goed geïnformeerd ben. Voedselbanken, sociale restaurants, locatiemanager van een weekendschool, allemaal activiteiten waaruit blijkt dat je ziet dat de kracht in mensen zit, dat wij veel structuren kunnen maken en prachtwijken maar dat het uiteindelijk om prachtmensen gaat die moeten worden gevormd en in staat worden gesteld om kansen te grijpen in het leven.

Dat heb jij ook hier laten zien. Je was lid van twee commissies. Je was zeer betrokken bij de sociale kant van de samenleving. Met je woordvoerschapschap voor jeugdzorg, met je aandacht voor een zorgvuldige omgang met steunfuncties en bibliotheken zetten jouw activiteiten van buiten zich binnen deze politieke arena voort.

Daarbij is ook opgevallen dat je echt volksvertegenwoordiger wilde zijn. Dat is een voorbeeld voor al degenen die hier dit werk mogen doen. Je wilde niet alleen met papier en in de vergaderingen actief zijn, je sprak regelmatig de mensen buiten en vroeg hoe zij aankeken tegen een aantal belangrijke ontwikkelingen in de dossiers. Je hebt die kennis en ervaring van de mensen buiten hier mee naar binnen genomen naar de wereld van het beleid. Dat siert een volksvertegenwoordiger. Wij moeten met elkaar ervoor waken de werkzaamheden hier in huis zodanig te organiseren dat u

daar allemaal voldoende tijd voor overhoudt. Dat is wel een zorg. Het is niet vanuit een kwade bedoeling dat wij veel papier produceren en veel met elkaar vergaderen, maar het mag nooit zo zijn dat de mensen buiten vergeten worden. Daar ligt uiteindelijk ook de kern van de inspiratie van een volksvertegenwoordiger. Jij hebt daarin voorbeeldig geopereerd.

Ik vind er maar geen doekjes om, het is de laatste tijd allemaal wat lastig geweest hier in huis. Ik heb de openheid gewaardeerd toen jullie zijn komen zeggen dat het niet meer ging, dat jullie de Staten moesten verlaten. Je hebt wel voortdurend beklemtoond hoe belangrijk en plezierig het werk dat je hier hebt mogen doen, voor jou is geweest. Ik wil ook jou namens ons allemaal bedanken voor jouw inzet hier. Ik wens je veel succes in het andere politieke werk dat jij nog blijft doen in de stad Den Bosch.

In de volgorde van mijn toespraak zit toch iets van een opbouw naar iemand die alleen al vanwege de tijd die hij hier in dit huis heeft doorgebracht veel warme en bijzondere aandacht verdient. Ron, ik heb het over jou. In jouw cv kwam ik tegen dat je een politieke weg gezocht hebt die uiteindelijk bij de SP is beland. Als ik dan de PPR noem, geef ik meteen iets aan van de lange tijd dat Ron politiek actief geweest is. Via de CPN naar de PPR naar de SP. Je bent sinds 1994 politiek actief: gemeenteraadslid in Den Bosch en burgerraadslid in een deelgemeente van Rotterdam. Je laat lange sporen achter in ons openbaar bestuur.

Je bent zeer betrokken én activistisch. Jij bent ook iemand die erin slaagt om elke keer opnieuw scherp de waaromvraag in beeld te brengen.

Wij zijn hier allemaal vaak bezig met te vragen naar wat en hoe. De waaromvraag is erg belangrijk in het politieke handelen. Waarom doen wij het ook alweer? Je hebt daar bepaalde antwoorden op, zoals alle collega's hier in de zaal, en je ontwikkelt die antwoorden met een scherpte en dynamiek die soms bewondering oogstten bij vele mensen die jou volgen, ook bij mij.

Jouw website maakt het ook heel makkelijk om jou te volgen. Je bent iemand die van zijn hart letterlijk geen moordkuil maakt en de sociale media lijken wel voor jou uitgevonden. Je bent niet

alleen erg present in die sociale media, maar je laat ook aan anderen zien hoe je die op een heel mooie manier kunt gebruiken om als het ware het politieke handelen te ondersteunen. Het is buitengewoon indrukwekkend. Die website ziet er niet alleen mooi uit, hij is functioneel gemaakt en ik bespeur daarin ook een poging om het venster van het werk dat je in de Staten mag doen, aantrekkelijk open te zetten voor burgers en geïnteresseerden buiten deze zaal. Het is niet alleen maar het zoeken naar dingen op die website, je presenteert je politieke handelen. Het is indrukwekkend te zien hoe een volksvertegenwoordiger erin slaagt die nieuwe technologie in te zetten om politiek productief handelen mogelijk te maken. Dat heeft indruk gemaakt op ons. Dat geldt ook voor het werk dat je hier allemaal gedaan hebt. Je bent ook in de laatste periode weer een keer van portefeuille geswitcht. Het is mij, maar ook de gedeputeerde en de mensen hier in de zaal, opgevallen hoe snel jij ingewerkt bent in de nieuwe dossiers. Je werkt enorm hard en dat verdient extra bewondering omdat je gezondheid je niet altijd de zegeningen van een grote kracht heeft gegeven. Die kracht moet je elke keer diep uit jezelf halen – soms heel diep – om dat werk goed te kunnen doen. Dat maakt het alleen maar indrukwekkender.

Het belangrijkste dat ik tegen je wil zeggen, Ron, is het volgende. Je bent ook een van die Statenleden die samen met het presidium en de commissievoorzitters extra verantwoordelijkheid neemt voor hoe het hier gaat. Je bent lid geweest van een aantal belangrijke vertrouwenscommissies. Ik bewaar persoonlijk buitengewoon goede herinneringen aan een van die vertrouwenscommissies waar ik als kandidaat voor dit ambt mooie vragen kreeg van een van de leden. De gebruiken verhinderen mij daarover in het openbaar iets te zeggen. Dat soort vergaderingen zijn geheim, maar u mag wel weten dat de Staten er goed aan hadden gedaan om Ron in die commissie te zetten. Hij stelde scherpe vragen, was buitengewoon betrokken en geïnformeerd, elke keer gaf hij ook de vraag achter de vraag een kans en gaf nooit het gevoel van een kruisverhoor maar van een gesprek dat tot stand komt. Wij hebben dat

wederom gezien in het werk dat mocht worden gedaan in de commissie die heeft geleid tot de benoeming van onze nieuwe griffier. Daarin heb je extra verantwoordelijkheid genomen. Het zijn allemaal extra activiteiten en dat geeft een extra druk op de agenda. Het zijn verantwoordelijke taken die je er niet even bij kunt doen. Jij was daar altijd voor te porren en hebt je altijd buitengewoon goed van die taken gekwet. Dat heeft indruk gemaakt en dat weet je, want wij hebben de waardering daarover regelmatig gedeeld.

Het is jammer en pijnlijk dat jij in dat gesprek dat je samen met Ellen met mij had, moest zeggen: het gaat niet meer, ik moet de Staten verlaten. Het is niet aan mij om daarover in welke vorm dan ook oordelend te spreken, ik constateer alleen maar dat ik het erg verdrietig vind dat het zo gelopen is. Dat had misschien ook anders kunnen zijn, maar het is nu eenmaal zo. Jij hebt de besluiten genomen die je hebt moeten nemen en wij worden hier geconfronteerd met het verlies van een buitengewoon gewaardeerd Statenlid dat hier een groot trackrecord heeft waarnaar wij met buitengewoon grote waardering zullen terugkijken.

Voor jou en uiteraard ook voor de anderen hoop ik dat het jullie in de toekomst heel goed mag gaan, dat jullie zelf met plezier terugkijken op het werk dat je hier hebt mogen doen en dat alle ervaring die je hier hebt opgedaan ook vrucht draagt voor je persoonlijke toekomst, waar die ook zal zijn.

Dank voor jullie enorme inzet. Het is niet onopgemerkt gebleven. Ik vraag jullie naar voren te komen voor het gebruikelijke cadeau dat bij dit afscheid hoort. Jullie collega's hier in de zaal zullen de waardering misschien op een andere manier tot uitdrukking brengen.

(Applaus).

De voorzitter overhandigt mevrouw Overboom, mevrouw Pauel en de heer Van Zeeland de Roemer en een bos bloemen.

(Applaus).

De voorzitter: Het is een goed gebruik in deze Staten

dat sommigen de gelegenheid krijgen om ook iets te zeggen. Allereerst spreekt de fractievoorzitter van D66, daarna Ellen en Ron die beiden hebben aangegeven nog iets te willen zeggen.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Mariëlle zit daar in het hoekje, gekleed in het paars, onze kleur. Mariëlle, integer, oprecht en betrokken; groot deskundige op het gebied van infra en ruimte. Wij zijn zo blij geweest dat jij met je grote kwaliteiten onze fractie hier hebt willen versterken, nadat je al zo intensief betrokken was bij het opstellen van ons verkiezingsprogramma. Wij hebben wat gebeld, gemaild, gesms't midden in de nacht en tijdens het werk, want je was natuurlijk altijd al verschrikkelijk druk met wat je deed.

Iedereen hier weet hoeveel invloed jij hebt gehad op alle onderwerpen die in de commissie passeren. Wij hebben allemaal jouw intensieve inzet gezien om de inspraak te regelen om ervoor te zorgen dat Brabant goed gepositioneerd werd. Het was niet alleen vanwege D66, je deed het ook voor Brabant en met name voor West-Brabant waar je hart ligt. Je hebt steeds het gevoel gehad dat je hier op eigen kracht bent gekomen met je eigen stemmers, die wilden jou hier hebben. Ik weet hoeveel moeite het je heeft gekost om afscheid te nemen.

Wij zullen je verschrikkelijk missen. Wij zijn ook heel blij dat je op de achtergrond nog intensief betrokken blijft, ook in de landelijke groep van D66. De Staten weten dan ook dat als wij hele slimme dingen roepen over infra en ruimte, wiens invloed daarin speelt en blijft spelen.

Het zal de Staten niet verbazen dat Mariëlle daarnaast ook grote invloed had op onderwerpen binnen onze fractie die er ook zeer toe doen en dan heb ik het over kleding, schoenen en sieraden. Met een fractie die uit zo veel vrouwen bestaat – Jeroen heeft het heel moeilijk bij ons, dat kan ik hier wel even vertellen – proberen wij aan alle kanten de economie buitengewoon intensief te stimuleren en daarop was Mariëlle ook van grote invloed. De gesprekken gaan nu misschien ietsjes minder over wat wij op Marktplaats kunnen vinden en hoe belangrijk het is dat wij bepaalde adresjes weten. Wij kennen onze kanalen en ter geruststelling van de Staten merk ik op dat het nog

steeds een hot issue bij ons blijft en wij gaan daarin voor.

Mariëlle, ontzettend bedankt. Ik ben heel blij dat je gewoon bij ons blijft, zij het op een andere plek. Dank je wel!

(Applaus).

Mevrouw *Overboom*: Voorzitter! Het is al een paar keer gememoreerd. Ik ben sinds eind vorig jaar vrij weinig meer geweest. Ik wil nog even benadrukken dat het voor mij een heel moeilijke afweging is, vooral vanwege mijn voorkeurstemmers. Dat weet Marusjka ook en ik ben blij dat zij eraan gerefereerd heeft. Sinds ik mij kandidaat heb gesteld, zijn er ontwikkelingen geweest die ik toen niet heb kunnen voorzien. Daardoor heb ik helaas moeten besluiten om te stoppen als Statenlid. Ik heb er lang over gedaan. Daardoor was ik af en toe niet bij vergaderingen. Het kon niet anders. Nogmaals, vanwege mijn voorkeurstemmers is de ethische afweging heel erg moeilijk geweest. Gelukkig heb ik geen nare reacties gekregen. Zij zijn blij dat ik dit besluit genomen heb. Ik kan vanuit mijn werk actief blijven voor West-Brabant. Dat zal ik zeker doen.

(Applaus).

De heer *Van Zeeland*: Voorzitter! Dank u wel voor de mooie woorden. Ik hield het even niet helemaal droog. Ik ga de Staten nog even vermoeien met een aantal beschouwingen.

Mijnheer de voorzitter. Om te beginnen een woord van dank aan de medewerkers in dit huis, eigenlijk de belangrijkste: de griffie voor haar niet aflatende dienstbaarheid, de bodes, de mensen van de catering en niet te vergeten alle ambtenaren die ik het met mijn schriftelijke vragen niet altijd gemakkelijk heb gemaakt. Bedankt!

Politicus zijn is mooi, maar zonder al die mensen om ons heen werkt het gewoon niet. Ook wil ik mijn collega's in de Staten bedanken voor de vaak inspirerende samenwerking; samenwerking met respect voor elkaars verschillen. Zo hoort het en zo doen wij dat in Brabant.

Toen ik in 2007 onverwachts gekozen werd, – ik

stond op plek elf van de twaalf zetels die wij haalden, wij gingen van zes naar twaalf en het aantal Statenzetels ging terug van 79 naar 55 – bevond ik mij op een punt in mijn leven waarop ik na een periode van ziekte weer maatschappelijk actief werd. Het lidmaatschap van de Staten was het beste wat mij op dat moment had kunnen overkomen.

Nu ik voor sommigen onverwachts maar voor mijzelf na een proces van maanden voortijdig vertrek als Statenlid biedt dat ook weer nieuwe perspectieven. Sinds ik politiek actief werd, zijn de wereld, de politiek en de SP veranderd en ikzelf ook, al ben ik voor mijn gevoel altijd een vrijdenker geweest. Begin jaren negentig was het bijvoorbeeld ongebruikelijk om als SP'er na vergaderingen te borrelen met leden van andere partijen. In 2007 bevond ik mij in een Brusselse karaokebar – en ik kijk even naar Jeannette want die weet wat ik bedoel – met Statenleden van alle partijen. Het contrast kon niet groter zijn!

De Brabanders waren voor mij altijd de belangrijkste toetssteen. Het gebeurt niet hier in deze zaal maar juist op het platteland, in de dorpen, in de steden, bij de mensen thuis en in de natuur. Met als motto "nee bestaat niet" heb ik heel wat kilometers afgelegd in onze mooie provincie om naar de mensen te luisteren die mij met hun problemen benaderden. Luisteren is één, doen wat je zegt is twee. Dat betekent soms ook "nee" verkopen. Dat dit weleens tot onverwikelijke reacties leidt, heb ik ook ervaren. Ik heb er zelfs eens aangifte voor gedaan. Gelukkig is dat inmiddels naar tevredenheid opgelost. Het hoort tegenwoordig bij het politieke werk.

Ik heb geprobeerd er wat van te maken. Kernwaarden helpen daarbij ook en die zijn voor de SP en voor mij nog altijd: gelijkwaardigheid, menselijke waardigheid en solidariteit. Daarbij zijn vertrouwen en samenwerking voor mij altijd de belangrijkste uitgangspunten geweest in mijn leven en dus ook in mijn werk. Ik ben een mensenmens. Voor mij is vertrouwen in elkaar cruciaal om in groepsverband te kunnen functioneren, meer nog dan het hebben van gemeenschappelijke idealen.

Voorzitter, het resultaat van wat er uit een goede samenwerking kan komen, bent u. Ik ben nog

steeds tevreden met de voordracht die wij als vertrouwenscommissie hebben gedaan. Ik heb er ook ontzettend veel van opgestoken en ik heb goede herinneringen aan die periode.

Ik hecht eraan ook Ellen Wöltgens hier te noemen. Ik denk nog geregeld aan haar en hoor dan haar bijzondere stem. Nog steeds een gemis! Inmiddels heeft de nieuwe griffier haar plaats op haar eigen wijze ingenomen. Ook in die vertrouwenscommissie leidde onze samenwerking tot een gedurfde maar ik denk nog steeds tot een goede keuze.

Soms doe je water bij de wijn, voorzitter, en leg je uit dat je compromissen moet sluiten. Dat goed uitleggen, is alleen maar krachtig. Ik ben bereid heel veel uit te leggen maar niet alles. De wijn smaakte niet meer en ik wilde niet langer aan de mensen uitleggen dat het nog wel wijn was wat er werd geschonken. Zaken waarvoor ik sta, zijn niet tot elke prijs inwisselbaar voor de macht. Wij mogen nooit vergeten waartoe wij hier zijn gekozen: de Brabanders!

Wat voor iedereen geldt, geldt voor mij nog wat meer. U zei er ook wat over, voorzitter. Ik moet goed voor lichaam en geest zorgen. Belangenverstrengeling, ego's en wantrouwen in eigen kring vraten te veel energie. Daarnaast ging mijn geweten knagen.

Coalitievorming is een mooie evenwichtskunst geworden. Staan voor je woord en handtekening is belangrijk voor mij; trouw blijven aan mijn eigen waarden, normen en uitgangspunten ook. Door nu ruimte te maken voor anderen blijf ik trouw aan mijzelf en kan de coalitie door.

We zien steeds meer partijen in de problemen komen omdat hun profiel vervaagt. Gun elkaar alsjeblieft de ruimte om te profileren. Dat komt uiteindelijk de stabiliteit van een coalitie ten goede maar ook de geloofwaardigheid van de politiek als geheel. Het zou doodzonde zijn als de SP in Brabant de geschiedenis ingaat als "PvdA light". Dat het loont om als volksvertegenwoordiger zichtbaar te zijn, heb ik de afgelopen weken ervaren. Ik heb echt heel veel reacties van mensen ontvangen; van kiezer, SP-leden, collega's, ambtenaren, belangenorganisaties, etc. Het was hartverwarmend en ik kon het goed gebruiken. Vanaf

deze plaats wil ik ook die mensen bedanken voor hun steun en aandacht.

Tot slot is ook een woord van dank op zijn plaats voor mijn man die daar zit en voor mijn familie en vrienden die achter in de zaal zitten voor hun luisterend oor en hun, soms ook kritische, adviezen. Het hielp mij scherp te blijven en te focussen op wat er echt toedoet in het leven.

Voorzitter, oud-collega's het gaat u goed. Wellicht tot ziens.

(Applaus).

Mevrouw *Pauel*: Voorzitter! Hartelijk dank voor de bijzonder aardige woorden die u gesproken hebt.

Ik sta hier vandaag om u gedag te zeggen. Een jaar geleden stond ik hier op deze plek tijdens mijn eerste Statenvergadering met een motie vreemd aan de orde van de dag over barak 1B in Kamp Vught. Ik kon toen niet bevroeden dat ik een jaar later hier op dezelfde plek zou staan maar nu met mijn afscheidsspeech. Een jaar waarin ik mij voornamelijk heb beziggehouden met mijn portefeuille jeugdzorg, een onderwerp dat mij na aan het hart ligt; een jaar waarin goede contacten met andere Statenleden, met de ambtenaren en het college zijn gelegd; een jaar waarin mijn verwachtingen over het belangrijke werk van de provincie zijn uitgekomen. Het is helaas ook een jaar gebleken waarin wantrouwen, rivaliteit en ego's de boventoon speelden en dat had ik juist niet verwacht.

Ik ben vandaag niet gekomen om met modder te gooien of de vuile was buiten te hangen, in elk geval niet met namen en rugnummers. Dat is misschien jammer voor de sensatiezoekers en voor degenen die uit mijn vertrek een politiek slaatje wilden slaan, maar zo zit ik nu eenmaal niet in elkaar. Bovendien zou dat mogelijk het negatieve beeld bevestigen dat vele burgers in dit land helaas toch al hebben van de politiek. Het laatste wat ik beoog, is dat het toch al tanende vertrouwen door mijn toedoen nog verder zou verminderen.

Laat één ding duidelijk zijn: de periode rond mijn vertrek is mij natuurlijk niet in de koude kleren gaan zitten. Ik ben niet van steen. Weggezet worden als iemand die het niet begrijpt of als

iemand die de veranderende rol van oppositiepartij naar coalitiepartij niet zou accepteren, miskent dat samenwerken de basis van alles zou moeten zijn of je nu in de oppositie zit of niet; erkennen dat het met elkaar in gesprek gaan en vooral in gesprek blijven vrijwel alle verschillen van mening kan overbruggen. Althans, zo zie ik dat. Maar dan moet de wil om er samen uit te komen ook wel bij iedereen aanwezig zijn en zeker bij degenen van wie ik dat het meeste had verwacht. Dat mocht helaas niet zo zijn!

Ben ik niet geslepen genoeg voor het politieke spel in de provincie en alles wat daarbij hoort? Zou dat het zijn? Ik sluit het niet uit. Maar ik kan u zeggen dat ik dat vooral zo wil houden. Dan maar geen carrière in de Staten. Mij gaat het om de achterban, de kiezers en datgene dat mij met hen verbindt. Ik wil mijn geloofwaardigheid behouden, laten zien dat ik er voor hen sta, ruggengraat tonen. Zo doe ik dat in de raad in deze stad en zo zal ik dat blijven doen zolang diezelfde kiezer daar vertrouwen in blijft houden. Vindt u dat naïef? Ook dat zou best kunnen.

Laat één ding helder zijn: met mijn principes valt niet te marchanderen hoezeer anderen dat ook geprobeerd hebben. Ik ben bereid om daarvoor een hoge prijs te betalen door weg te gaan. En natuurlijk in de wetenschap dat bijvoorbeeld het Natuurakkoord er toch wel zou komen en mijn vertrek slechts een schip in de nacht zou zijn en er bij het ochtendgloren natuurlijk verse matrozen zouden staan, klaar om orders uit te voeren. Dat is ook wel gebleken. Maar alles heeft zijn prijs. Mijn integriteit is niet te koop en daar waar inhoudelijke argumenten het af dreigen te leggen tegen vervaarlijke staaltjes machtspolitiek haak ik af en dat moment is vandaag.

Vanaf deze plaats wil ik u hartelijk danken voor het afgelopen jaar; een jaar waarin ik opnieuw heb gezien dat collegialiteit, hartelijkheid en de wil om iets voor de kiezer te betekenen bij vertegenwoordigers van alle partijen te vinden is. Steunbetuigingen kreeg ik van veel andere partijen. Zij kwamen op de keper beschouwd vooral van die Statenleden van wie ik het, gelet op hun ideologie en positie in de Staten, het minst had verwacht en andersom. Ook die constatering is onontkoom-

baar. Die stilte bleek oorverdovend.
Het gaat u allen goed.

(Applaus).

De voorzitter: Dames en heren. Het is een goed gebruik dat wij aan mensen die hier lange tijd gewerkt hebben een goed afscheid geven. Daarbij hoort dat wij de dingen kunnen zeggen in onderlinge collegialiteit met alle dilemma's en afwegingen die daarbij spelen. Het is goed dat wij dat doen met woorden, het is ook goed dat wij elkaar ontmoeten.

Ik schors de vergadering voor een kwartiertje om op het Statenveld nog even een kopje koffie te kunnen drinken met degenen die afscheid nemen.

De vergadering wordt van 10.05 uur tot 10.20 uur geschorst.

Vaststellen agenda

De voorzitter: Door de commissie Cultuur en Samenleving is voorgesteld Statenvoorstel 06/12 oprichting Stichting Beheer Museumkwartier nogmaals in de commissie te behandelen op 9 maart aanstaande en op 30 maart in uw Staten. Ik stel u voor met dit voorstel in te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De voorzitter: Ik heb geen moties vreemd aan de orde van de dag ontvangen. Het zou goed uitkomen als dat zo blijft omdat wij ook nog enkele mondelinge vragen hebben en de agenda behoorlijk vol is.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Wij hebben gisteravond een mail ontvangen van het college van GS met een persverklaring. Wij vielen van onze stoel toen wij lazen dat er een bedrijf is in Brabant dat zonder de benodigde milieuvergunningen functioneert en dus in overtreding is. Wij ontvingen deze mail na de termijn waarin wij onze mondelinge vragen moesten indienen. Wij hebben er ontzettend veel behoefte aan om hierover vragen te kunnen stellen en opheldering te krijgen

van GS. Wij vinden dat namelijk heel schokkend!

De heer *Kap* (OSN): Ik steun de heer P. Smeulders in dit verzoek.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): De PvdA steunt dit verzoek ook.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Dat geldt ook voor D66.

De heer *Van Hattem* (PVV): Wij ook, voorzitter.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mijnheer de voorzitter! De VVD ook.

De *voorzitter*: Het lijkt mij goed dat ik even met de griffier overleg hoe wij dat het beste kunnen organiseren aan het einde van deze vergadering. Ik beschouw het als een ordevoorstel dat ingrijpt in de reguliere procedures. Op grond daarvan kunnen wij besluiten dat vanmiddag nog te doen. Wij zullen ervoor zorgen dat het een plek krijgt. Na de lunchpauze zal ik u daarvoor een concreet voorstel doen, zodat u zich daarop enigszins kunt voorbereiden.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voorzitter! Wij zouden graag een wijziging in de volgorde van de agenda hebben. Ik heb een aantal fractievoorzitters daarover al gepolst. Kan het Statenvoorstel 03/12 Opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten naar voren gehaald worden in verband met dringende verplichting van ons Statenlid dat elders moet zijn.

De *voorzitter*: Het verzoek heeft mij gisteravond al bereikt. Ik heb begrepen dat daarmee wel wat problemen waren bij de CDA-fractie, maar die zijn intussen opgelost.

Mevrouw *Kerkhof-Mos* (CDA): Voorzitter! Die zijn opgelost. Wij zullen het intern regelen.

De *voorzitter*: Dat is buitengewoon collegiaal. Mag ik u voorstellen om het verzoek van D66 om nu te beginnen met 03/12 te honoreren?

Daartoe wordt besloten.

De *voorzitter*: Verder blijft de volgorde ongewijzigd. Omstreeks 12.00 uur schorsen wij de vergadering voor een lunch. Wij zullen proberen om dit onderwerp dan afgehandeld te hebben en na de lunchpauze te beginnen met het pièce de résistance, te weten de reconstructievoorstellen. Wij kijken wel of dat mogelijk is.

Om een uur of twaalf ontvangen wij als gasten de familie De Rooy op het Statenveld. Daarna kunnen wij even naar buiten om het equipment waarmee zij die race gewonnen hebben, even te bewonderen. Ik zie dat enige leden aandrang voelen om rond te gaan rijden in die trucks. Ik zal mijn best doen daarvoor ruimte te maken zonder dat het tot grote schade op het voorplein gaat leiden.

Nummer 08/12

Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 11 november 2011

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Nummer 10/12

Ingekomen stukken

Er wordt besloten conform de voorstellen van de griffier.

Nummer 03/12

Opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten in het kader van de uitgangspunten beleid infrastructuur podiumkunsten, beeldend en multimedia

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voorzitter! Voor ons ligt de opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten, dit in het kader van de “Uitgangspunten beleid infrastructuur podiumkunsten en beeldend & multimedia”. Deze Adviescommissie krijgt een belangrijke rol. Zo zal zij adviseren over de toekenning van subsidies inzake de podiumkunsten over de periode 2013 tot en met 2016. De provincie kan de komende periode minder

bijdragen aan de culturele infrastructuur in Brabant en er zullen scherpe keuzes gemaakt moeten worden. Vanuit de culturele sector zal een beroep worden gedaan op de middelen die er zijn. Om die reden worden de Statenfracties met regelmaat aangesproken of aangeschreven. Scherpe, heldere en goede keuzes zijn daarom noodzakelijk bij het beoordelen van de subsidieaanvragen.

Ik moet zeggen dat we ons hart vasthielden bij de behandeling van het voorstel in de commissie. Want hoe is de Adviescommissie samengesteld, hoe wordt de onafhankelijkheid geborgd en hoe wordt expertise van het BKKC (Brabants Kenniscentrum Kunst en Cultuur) en vanuit de ambtelijke organisatie bij de adviezen betrokken? In de Memorie van Antwoord heeft het college onze zorgen weggenomen. De VVD-fractie kan dan ook instemmen met het voorstel.

Wij hebben nog wel een vraag aan het college. Het college moet er bij adviesopdracht 2 op letten dat de adviezen van de Adviescommissie en de reactie met voorstellen van het college in juni van dit jaar in de commissie Cultuur en Samenleving besproken moeten worden. Door GS is toegezegd dat ze dat zullen doen. Daarna volgt zomerreces, dus het moet echt in juni ter tafel komen. Op welke wijze gaat het college deze garantie gestalte geven?

De heer *Kuijken* (CDA): Voorzitter! Het traject dat is uitgestippeld om op 1 januari 2013 met een geslaagd nieuw plan voor de podiumkunsten te komen, is een goed traject geweest. In 2011 hebben we samen de subsidieregeling vastgesteld en we hebben als PS hierover dan ook al uitgebreid gepraat. Er zijn nog een paar goede aanvullingen aangedragen om de subsidieregeling gedegen te laten zijn. Inmiddels zijn de subsidieaanvragen binnen en kan de onafhankelijke Adviescommissie aan de slag. Over hun oordeel kunnen wij straks ook nog een oordeel vellen. In de Memorie van Antwoord van de gedeputeerde werd goed antwoord gegeven op de vragen die nog leefden in de commissie Cultuur en Samenleving. De kwaliteit en de samenstelling van de Adviescommissie zijn geborgd. Wij vertrouwen

op hun onafhankelijke advies, een advies van de experts.

In de adviesopdracht staan vragen als: Hoe ziet u de balans tussen vraag en aanbod van dans en theater, hoe ziet u de toekomst van de functieketen, hoe ziet u de balans tussen starters, doorgroeiers en gevestigde namen. Dat zijn erg goede vragen. Wij hopen wel dat de experts niet alleen met hun globale visie komen; wij zijn ook erg geïnteresseerd in de cijfermatige onderbouwing om een goede snapshot te krijgen van de situatie in de podiumkunsten.

Daarnaast ondersteunen wij ook wat net door de heer Burger Dirven is aangedragen. Ook wij zijn voor scherpe en heldere keuzes in deze tijd waarin wij financieel wat minder ruim in onze jas zitten. Een optimale openheid is erg belangrijk richting de instellingen want die hebben er natuurlijk wel behoorlijk onder te lijden.

Er is al heel veel over podiumkunsten gepraat. Ik zal het niet herhalen. Hiermee heb ik de visie van het CDA uiteengezet.

De *voorzitter*: Ik heb begrepen dat de SP hierover niet het woord zal voeren.

De heer *Heijmans* (SP): Dat heet silencio positivo, voorzitter.

De *voorzitter*: Met dat verschil dat uw gedrag niet betekent dat het voorstel automatisch is aangenomen, maar dat wist u al.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! Tot november 2013 speel ik automatisch mee in de Staatsloterij. Binnenkort ga ik een architect een opdracht verstrekken een miljoenenvilla te ontwerpen. Ook ga ik onderaannemers alvast aanschrijven met de specificaties om in aanmerking te komen voor aanbesteding. Ik weet namelijk zeker dat ik de hoofdprijs win. En dat ik na verloop van tijd alle plannen drastisch moet laten veranderen omdat ik helaas niets gewonnen heb en mijn abonnement verlopen is, vind ik niet relevant. Ik ga winnen!

Dit is precies waar we vandaag over spreken, maar dan in andere woorden. In dit Statenvoorstel gaat

het om de adviesopdracht voor de Adviescommissie Kunsten, op basis van de door PS vastgestelde uitgangspunten voor beleid. Dit moet uitmonden in een nieuw provinciaal podiumkunstenplan voor de periode 2013-2016. In de uitgangspunten wordt in dit lange termijnplan het dwarsverband gelegd dat het ook moet bijdragen aan de ambitie Culturele Hoofdstad 2018.

Voorzitter. Ik wil u even in herinnering roepen: eind 2013, november om precies te zijn, draagt het Ministerie van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) één stad voor aan de Raad van Europese ministers voor Cultuur. De kans dat Brabantstad (in het bidboek noemen we dit Eindhoven) dit wordt, is statistisch gezien een magere 20%. Het grenzeloze optimisme van de gedeputeerde dat wij zeker gaan winnen, heb ik dan ook nooit kunnen plaatsen. De Provincie Noord-Brabant kan dus opgezadeld worden met een provinciaal podiumkunstenplan tot 2016, met verwijzing naar Culturele Hoofdstad 2018, terwijl er tot november 2013 nog niet eens zekerheid is dat dit in Noord-Brabant georganiseerd gaat worden. Ook in commissieverband is het al gememoreerd door onze fractie. Het lange termijnplan mag en kan geen referentie bevatten naar een uitgangspunt, waarover nog onzekerheid bestaat.

Een onwenselijke situatie volgens de PVV-fractie. Stel, Noord-Brabant valt buiten de boot voor Culturele Hoofdstad 2018. Gaat het college dan een nieuwe opdracht verstrekken aan de Adviescommissie Kunsten om het plan aan te passen? Het uitgangspunt dat het moet bijdragen aan de ambitie Culturele Hoofdstad, geldt dan immers niet meer. Gaarne een reactie van de verantwoordelijke gedeputeerde.

Er is gelukkig één lichtpuntje. De subsidieregeling Infrastructuur professionele kunsten Noord-Brabant 2013-2016 hoeft in voorkomend geval niet te worden aangepast, omdat deze inhoudelijk geen referentie bevat naar Culturele Hoofdstad, maar alleen een verwijzing naar de uitgangspunten. Er is dus nog hoop.

Voorzitter, ik ga afronden. Een plan dat met belastinggeld wordt gefinancierd behoort met een heldere en duidelijke visie onderbouwd te zijn,

gebaseerd op zekerheden en stevige fundamenten. Wat het college hier presenteert, lijkt echter meer op een dure gok in het casino of een loterijlot met een fiks prijskaartje. Dit plan voor de periode 2013-2016 moet dus gewoon helder zijn, zonder onzekerheden. Dat schept duidelijkheid.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Wat hier voor ons ligt staat los van Brabant 2018.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): In het uitgangspunt 6.2 staat wel degelijk dat het een bijdrage is aan de ambitie Culturele Hoofdstad. Dat willen wij eruit hebben want dat is een onzeker gegeven.

Zolang een referentie wordt gemaakt naar Culturele Hoofdstad 2018, zowel in de uitgangspunten als in de opdrachtverstrekking voor het plan 2013-2016, kan de PVV-fractie hiermee niet instemmen.

Graag ziet onze fractie een nuancering in de opdrachtverlening. Daartoe dienen wij een amendement in.

De heer *Kuijken* (CDA): Voorzitter! Mevrouw Frijters snapt toch ook wel dat wij een vierjarige periode aangaan die voorbereidt op een eventuele Brabantstad Culturele Hoofdstad en dat het goed is dat wij hierbij daaraan denken? Het plan dat nu voor ons ligt is een op zichzelf staand plan maar het is toch logisch dat we een beetje vooruit kijken naar een eventueel binnenhalen van Brabantstad Culturele Hoofdstad?

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Daar zijn wij het niet mee eens. De kans dat wij dat worden is maar 20%, dus de kans dat we het niet worden is veel groter. Bovendien, er moet natuurlijk wel een goede culturele basisinfrastructuur zijn maar die kan er ook los van staan. Als we die Culturele Hoofdstad willen, kan die meeliften op die basisinfrastructuur die wij willen maar het moet niet andersom zijn want dat is geen stevig fundament. Het is een losse flodder want het is helemaal niet zeker. Daar ga je op bouwen. We moeten het van de andere kant bekijken en zeggen dat we een basisinfrastructuur nodig hebben en dat we daaraan gaan werken en er geld voor

beschikbaar stellen. Worden we dan Culturele Hoofdstad, dan is dat mooi meegenomen, maar daar moet je niet vanuit gaan. Het uitgangspunt is verkeerd.

De heer *Kuijken* (CDA): Ik hoorde net dat mevrouw Frijters toch enige overtuiging mist bij het binnenhalen van Brabantstad Culturele Hoofdstad, maar ik bespeur nu enig negativisme en zelfs het erop aansturen dat het niet zal lukken. Ik bespeur dat deze vooringenomenheid bij de PVV aanwezig is.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Waarom denkt de heer Kuijken dat het wel gaat lukken? De kans dat het niet gaat lukken is veel groter.

De heer *Kuijken* (CDA): Mevrouw Frijters zei net dat ze de overtuiging mist. Laten we er eens achter gaan staan en niet nu al van te voren met z'n allen zeggen dat het waarschijnlijk toch niet gaat lukken. Dat negativisme zet de plannen voor Culturele Hoofdstad onder druk.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Toen het besluit werd genomen, leefden we in een andere wereld. De wereld is intussen veranderd en die €100 mln. kunnen ook wel anders besteed worden. Wij vinden dat het belastinggeld van de Brabanders anders moet worden besteed. Je moet meegaan met je tijd en kijken wat er in de buitenwereld gebeurt. In deze tijden kun je het tegenover de kiezers niet meer verantwoorden.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Begrijp ik ook goed uit uw woorden dat u het gewoon niet verstandig vindt of afkeurt dat in het kader van dit voorstel wordt nagedacht over de mogelijke verbinding naar 2018, dus dat het in de Adviescommissie wordt meegenomen?

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Elke connectie met Brabantstad Culturele Hoofdstad moet er wat ons betreft uit. We moeten ermee stoppen. Het is een geldverslindend plan van €100 mln. Wij zien het absoluut niet zitten. Ik weet dat het besluit al is genomen maar we kunnen ons altijd nog terugtrekken.

De *voorzitter*: De discussie lijkt me nu wel gevoerd. Door mevrouw Frijters-Klijnen wordt het volgende amendement voorgesteld.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 2 maart 2012,

constaterende dat:

- *in de uitgangspunten voor een nieuw provinciaal podiumkunstenplan voor de periode 2013-2016 en in de opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten in punt 2.6 referentie gemaakt wordt naar “bijdrage ambitie Culturele Hoofdstad 2018”,*

overwegende dat:

- *het allerminst zeker is dat Eindhoven de titel Culturele Hoofdstad 2018 zal binnenslepen, waarop Noord-Brabant mag meeliften;*
- *in het nieuw provinciaal podiumkunstenplan voor de periode 2013-2016 hier wel van wordt uitgegaan;*
- *bij mislopen van de titel 2018Brabant dit uitgangspunt voor het nieuwe provinciaal podiumkunstenplan niet meer valide is;*
- *de overige 5 uitgangspunten voldoende waarborg bieden voor een gedegen podiumkunsten Plan,*

besluiten om punt 2.6.

Draagt bij aan de ambitie 2018Brabant” uit de opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten te verwijderen.”

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt nr. A1.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! De Adviescommissie krijgt vandaag van deze Staten een zware opdracht mee. Die opdracht is niet alleen zwaar omdat ze de voorstellen van de instellingen moet toetsen en omdat scenario's moeten worden gemaakt maar ook vanwege het financieel gesternte waaronder dit moet gebeuren. U weet dat de fractie van de PvdA moeite heeft en houdt met het provinciaal aandeel hierin. Wij blijven de bezuinigingen in de culturele sector onverantwoord vinden. Maar die hazen zijn gelopen zoals ze zijn gelopen en daar moeten we ons bij neerleggen. Met de Memorie van Antwoord geeft het voorstel een heldere en zware opdracht mee waarvan wij de uitkomst met enige angst en beven graag tegemoet zien.

De heer *Hageman* (D66): Voorzitter! Ter besluitvorming ligt voor ons een dubbele opdrachtverlening aan de Adviescommissie voor de Kunsten. Het eerste deel ligt in het verlengde van de subsidieregeling en D66 gaat hiermee akkoord. Het tweede deel is ontstaan door de terechte zorg dat de samenvallende bezuinigingen vanuit het Rijk en vanuit de provincie impact zullen hebben op omvang en kwaliteit van de Noord-Brabantse cultuursector. Dit leidt tot de zinsnede: Wij verwachten dat de knelpunten concreet zichtbaar worden bij de advisering door de Adviescommissie Kunsten. D66 blijft herhalen dat het merkwaardig is dat je eerst bezuinigingen doorvoert en daarna gaat kijken wat de gevolgen zijn van je handelen. Wij zien liever een college dat van te voren inschat wat de gevolgen van z'n handelen zijn. Maar dat staat verder buiten deze adviesaanvraag.

In dit stadium vindt D66 het dan ook een prima idee om advies te vragen aan de Adviescommissie voor de Kunsten. Wij zijn dan ook van mening dat een aantal zeer relevante vragen is geformuleerd.

In de commissiebespreking hebben wij een paar hoofdpunten aangegeven die te maken hebben met onze bezwaren. Wij hebben een opmerking gemaakt over de uitwerking van de motie over starters, doorgroeiërs en gevestigde namen die door D66 was ingediend. Ik heb het audioverslag niet kunnen terugluisteren, maar ik heb volgens mijn aantekeningen de volgende redelijk concrete vraag gesteld: Welke mogelijkheden ziet u om de toekomstige subsidie verstrekking te koppelen aan verschillende minimale percentages eigen inkomsten per groep? Hierbij valt te denken aan minimale percentages eigen inkomsten van 10, 25 en 50 % voor respectievelijk starters, doorgroeiërs en gevestigde namen. Het tweede deel van die vraag was: Hoe zouden de haalbare groeiscenario's eruit kunnen zien om tot deze minimumpercentages eigen inkomsten te komen? De gedeputeerde zegde in de Memorie van Antwoord toe, hierop terug te komen. Dat is ook gebeurd en wel met de volgende formulering: De balans in de eigen inkomsten wordt opgenomen als aandachtspunt in de adviesopdracht aan de Adviescommissie Kunsten. Wij vragen in het

advies met name aandacht voor variatie en maatwerk zoals groeimodellen voor starters en gevestigde namen.

Voorzitter. Gelukkig weet ik zelf wat ik heb bedoeld want met deze verwoording door het college kun je alle kanten op. Als ik hiervoor een zo positief mogelijke uitleg bedenken, dan zal die zijn dat de formulering blijkbaar in lijn moet zijn met de aard van de hoofdaanvraag.

Hiermee kom ik tot mijn laatste hoofdopmerking: De aanvraag zelf is vatbaar voor veel interpretaties. Omdat D66 van mening is dat Provinciale Staten pas moeten instemmen met het voorstel indien ze weten wat ze precies besluiten, hebben wij in de commissie verzocht, delen van de aanvraag te concretiseren. Van wat precies willen wij de ontwikkeling geschetst hebben. Willen we dat werkelijk van de hele culturele infrastructuur, dus inclusief muziekscholen, amateurverenigingen of praten we alleen over instellingen die subsidie hebben aangevraagd en waar die zes aandachtspunten voor bedoeld waren? En: scenario's, waarvoor eigenlijk? Voor als er nog meer bezuinigd moet worden of als de provincie besluit meer te willen investeren in cultuur? Of misschien een scenario voor het geval een deel van de infrastructuur gaat omvallen op het moment dat er geen uitkering uit het Fonds voor de podiumkunsten komt? Zijn het scenario's op het niveau van individuen of afzonderlijke instellingen of praten we over clusters en over de hele culturele infrastructuur? Ook had D66 een vraag over het begrip voldoende. Voldoende naar de mening van wie, de cultuurinstellingen die bevraagd worden, van de Adviescommissie, van het college, van PS en voldoende voor wat, om de hele culturele infrastructuur in stand te houden of om een divers aanbod in stand te houden? Volgens D66 was het een relatief kleine moeite om een eenduidige formulering te zoeken. Wij betreuren het dan ook zeer dat de gedeputeerde dit gewoon heeft geweigerd. Hiermee wordt de kracht van een deel van de aanvraag fors onderuit gehaald en dat vinden wij jammer.

Kortom, naar onze mening geeft deze adviesaanvraag onvoldoende sturing aan de gewenste uitkomst. Het CDA zei juist al te

hopen dat er ook een financiële onderbouwing in voorkomt. Naar ons idee moet je een adviesaanvraag niet baseren op hoop maar op een duidelijk beeld van wat je wilt bereiken en zo concreet moet je ook je adviesaanvraag formuleren.

Met dit uitgangspunt dat wij niet gaan instemmen op het moment dat onvoldoende duidelijk is wat wij willen besluiten, zullen wij tegenstemmen.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voorzitter! Dit lijkt een eenvoudig voorstel. Ik hoorde in de wandelgangen dat verwacht werd dat het een hamerstuk zou worden. Daar denken wij als GroenLinks toch wel anders over. De verwarring van september staat ons nog scherp voor het oog, want in september namen wij in de Staten een besluit over de criteria die meegegeven zouden worden als uitgangspunten voor het beleid voor de podiumkunsten. GroenLinks heeft toen tegengesteld omdat wij het niet eens waren met de criteria voor de beoordeling. Wij vonden net als D66 dat ze niet scherp genoeg geformuleerd waren en bovendien vonden wij het onduidelijk hoe die zes criteria zouden worden gewogen bij de beoordeling van het voorstel. Ik heb toen nog bij interrupties gevraagd, of een criterium voor het inrichten van het voorstel voor cultuur, het inspelen op Brabant Culturele Hoofdstad 2018, net zo zwaar wordt gewogen als bijvoorbeeld het hebben van maatschappelijke betekenis. Daarop kregen wij geen antwoord. Wel begrijpen wij dat de subsidieaanvragen die instellingen hebben ingediend, natuurlijk moeten worden beoordeeld. Wij zijn het dus niet oneens met deel 1 van de opdracht aan de Adviescommissie. Er moet een gewogen oordeel komen en wij menen dat er bijna geen andere weg is te gaan dan daar voor te zijn. Maar bij deel 2 van de regeling wordt de Adviescommissie gevraagd een oordeel te geven over die extra punten die zijn toegevoegd. Daar hebben wij wel problemen bij. In november toen wij de subsidieregeling in de commissie bespraken, waren de vijf punten van het voorstel van september duidelijk in de subsidieregeling verwerkt. Punt 6, de vraag hoe de aanvrager bijdraagt aan Brabant Culturele Hoofdstad, werd

niet uitgewerkt in het voorstel en kan dus ook niet worden beoordeeld.

Vandaag beoordelen we het advies dat moet worden gegeven. Dat advies is bedoeld om de basisinfrastructuur van de podiumkunsten in Brabant overeind te houden en te beoordelen. Maar wat als de basisinfrastructuur in Brabant zo zwak wordt dat die niet meer als basis kan dienen vanwege de grote vermindering van subsidies? GroenLinks is hier heel erg bezorgd over. Dat zijn GS in mijn optiek ook want ze vragen niet voor niets in de tweede opdracht aan de Adviescommissie advies over de toekomst van de podiumkunsten. Hoe zien de toekomstscenario's eruit? Daar wordt, wat redelijk ongebruikelijk is, een extra vraag over gesteld. Hierbij moet de Adviescommissie kijken naar de knelpunten in relatie tot de ambitie van de infrastructuur voor Brabant Culturele Hoofdstad in 2018. In feite wordt dus bedoeld, of de basisinfrastructuur die nu de komende jaren gesubsidieerd gaat worden, sterk genoeg is om Brabant Culturele Hoofdstad straks te dienen, dus om de basis te zijn voor Brabant Culturele Hoofdstad. Het verbaast GroenLinks dat deze vraag alleen wordt gesteld in relatie tot Brabant Culturele Hoofdstad. Wij snappen niet waarom de opdracht niet aan de Adviescommissie wordt gegeven om te kijken hoe de basisinfrastructuur eruit komt te zien zonder dat Brabant Culturele Hoofdstad wordt, want die kans is wel degelijk aanwezig. Aangezien er nu nog geen duidelijkheid over is dat het Brabant Culturele Hoofdstad wordt, vinden wij het van groot belang ook naar de knelpunten te kijken zonder het perspectief van Brabant Culturele Hoofdstad. Hoe komt de sector er dan uit te zien en vindt de Adviescommissie dat we dan nog voldoende infrastructuur overhouden om van een basis te spreken?

De heer *Burger Dirven* (VVD): Brabant Culturele Hoofdstad is een van de speerpunten van ons beleid. Het is dus logisch dat het wordt meegenomen. Sterker nog, het moet gewoon worden meegenomen, zeker in dit voorstel omdat dat over cultuur gaat. Het is dus helemaal niet raar dat het erin staat.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Daar heb ik ook geen bezwaar tegen. Mijn punt is dat ik vind dat twee sporen moeten worden gevolgd. Er is gevraagd aan de subsidieaanvragers, de lijn aan te geven naar Brabant Culturele Hoofdstad. Dat is begrijpelijk dat die vraag wordt gesteld, want er is wel degelijk de mogelijkheid dat we dat worden, maar ook dat we het niet worden. Wat gebeurt er nu als we het niet worden. Ik wil graag dat de Adviescommissie er advies over uitbrengt wat er overblijft van de Brabantse infrastructuur als we geen Brabant Culturele Hoofdstad worden.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Die vraag is op dit moment niet relevant want het is een van onze speerpunten. We hebben nu eenmaal als doel dat we Brabant Culturele Hoofdstad willen worden in 2018. Daar moeten we dus vanuit gaan.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Ik zou er ook wel vanuit willen gaan als ik zelf kan bepalen dat we dat worden maar dat kunnen we niet zelf bepalen. Wij zijn afhankelijk van anderen of we het wel of niet worden. Door de Adviescommissie wordt straks aan ons een advies gegeven voor de komende periode van 2013 tot 2016. Als we het niet worden, zullen we toch een ander spoor moeten volgen. Dan komt de hele infrastructuur in Brabant er heel anders uit te zien.

De heer *Hageman* (D66): In die zin kan ik GroenLinks ondersteunen. Volgens mij gaat het bij scenario's zo dat je alle mogelijkheden beschrijft. Een belangrijke variant die hopelijk niet werkelijkheid wordt, is dat we geen Brabant Culturele Hoofdstad worden. Het is goed daarop voorbereid te zijn en daarom ondersteun ik wat zij zegt.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voorzitter! Wij dienen hiertoe een amendement in. Wij willen gewoon goede keuzes kunnen maken. Wij willen van de Adviescommissie ook horen, hoe zij denkt over de toekomst van de podiumkunsten als wij geen Brabant Culturele Hoofdstad worden. Als we het niet worden moeten we ook weten waar we aan toe zijn. Ik hoop dat mijn amendement wordt

gesteund.

De *voorzitter*: Door de leden mevrouw Brunklaus en Krol wordt het volgende amendement voorgesteld.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op vrijdag 2 maart 2012, gehoord de gevoerde discussies over de opdrachtverlening aan de Adviescommissie Kunsten in het kader van de Uitgangspunten beleid infrastructuur podiumkunsten en beeldend & multimedia (Statenvoorstel 03/12),

overwegende dat:

- *de Adviescommissie Kunsten gevraagd wordt een advies uit te brengen over de ontwikkelingen en de mogelijke toekomstscenario's met betrekking tot de infrastructuur podiumkunsten en beeldend & multimedia;*
- *dit advies toegespitst wordt rond de 6 specifieke uitgangspunten zoals geformuleerd in het Statenvoorstel;*
- *dit advies in juni a.s. gereed is voor Provinciale Staten;*
- *dit advies Gedeputeerde Staten in staat moet stellen om gewogen toekomstscenario's op te stellen,*

en overwegende dat:

- *het nu nog niet duidelijk is of Eindhoven/Noord-Brabant verkozen zal worden tot Culturele Hoofdstad in 2018;*

besluiten een tweede punt op te nemen bij de vraag geformuleerd voor uitgangspunt 6 (“Draagt bij aan de ambitie 2018Brabant”), namelijk:

- *Wat is het effect voor de infrastructuur podiumkunsten en beeldend & multimedia als Brabant in 2018 geen Culturele Hoofdstad zal worden in 2018?”*

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt nr. A2.

De heer Krol heeft geen spreektijd aangevraagd. Ik geef hem twee minuten.

De heer *Krol* (50PLUS): Dank u wel, voorzitter, Meer heb ik ook niet nodig. Tijdens de commissievergadering heb ik een voorstel gedaan waar de gedeputeerde een beetje zuinig op reageerde, maar waarvoor ik wel heel veel steun kreeg van de andere leden. Het is fantastisch dat we straks een mooi plan podiumkunsten krijgen maar veel belangrijker is dat veel publiek ervan

gaat genieten. In het buitenland heeft men heel veel ervaring met wat men daar noemt het zogenaamde vijf voor acht pasje. Dat zijn kaarten die niet verkocht zijn of zijn blijven liggen en die men voor een minimale prijs kan afhalen. Jongeren en ouderen kunnen daar dan gebruik van maken. Ik heb de gedeputeerde gevraagd dat idee waar mogelijk te verspreiden. Dat zou ervoor zorgen dat de zalen veel voller komen te zitten. Enkele andere leden zeiden al dat ik daar een motie voor moet indienen, maar daar ben ik niet zo snel mee want ik heb veel liever dat ik van de gedeputeerde hoor dat zij gewoon van plan is dat te doen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het onderwerp is in de commissievergadering uitgebreid besproken. Inderdaad, de adviesopdracht bestaat uit twee onderdelen. Wij steunen onderdeel 1, het verzoek te adviseren over de ingediende subsidieaanvraag. Echter, gezien de hoeveelheid losse eindjes die wij in de commissievergadering hebben geconstateerd en omdat andere partijen, PvdA, D66, GroenLinks, voldoende punten hebben aangevoerd waaruit blijkt dat de scenario's niet duidelijk en niet goed uitgewerkt zijn, zijn wij van mening dat wij dat tweede onderdeel niet kunnen steunen.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik wil proberen in mijn beantwoording kort te zijn want we hebben hierover in de commissie uitgebreid gesproken en de meeste punten die vandaag hier zijn behandeld, hebben we ook in de commissie met elkaar besproken. Een aantal zaken zijn al beantwoord in de Memorie van Antwoord en ik ben blij te horen dat men die antwoorden waardeert en op prijs stelt.

De VVD vroeg hoe ik het voor elkaar krijg dit in juni in de commissie te bespreken. Dat wordt hard werken. Wij zullen de Adviescommissie uw vragen en spoedvragen meegeven. We hebben het ook al in de Memorie van Antwoord geformuleerd. We doen er alles aan om het volgens afspraak te doen, want het traject dat we met elkaar hebben uitgezet, is krap, maar iedereen heeft er belang bij dat wij ons daaraan houden. Dat gaat zo goed

mogelijk gebeuren.

De PVV vindt mij een grenzeloze optimist. Dank u. Dat klopt. Ik ben er echt van overtuigd dat onze kansen op Brabant Culturele Hoofdstad veel hoger zijn dan 20%.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! Ik ben zelf ook een grenzeloze optimist, maar daar hangt geen prijskaartje van honderd miljoen € belastinggeld aan. Dat is het grote verschil.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Dat klopt, maar iedereen neemt wel eens besluiten met gevolgen. Ik wil straks graag terugkomen op die relatie tussen de culturele infrastructuur en Brabant Culturele Hoofdstad. Ik denk dat onze kansen bijzonder goed zijn.

Er werd gevraagd naar de concretisering van de voorstellen. Ik heb in de Memorie van Antwoord geprobeerd een goede vertaling te geven van uw opmerkingen, maar misschien stelt het u gerust dat na de Adviescommissie voor de Kunsten het hele pakket wordt aangeleverd, dus zowel de stukken die wij hebben besproken rondom de uitgangspunten, de regeling die super concreet is en waarin een uitstekende vertaling zit – het zijn uw woorden – van die uitgangspunten, als alle verslagen van de vergaderingen. Naar mijn idee is er bij de Adviescommissie geen twijfel over wat u en ik van hen willen weten.

De heer *Hageman* (D66): Ik snap dat de gedeputeerde dat zo inschat, ik schat het anders in. Ik wil graag een besluitvorming hebben die helder en transparant is. Volgens mij kost het als je een adviesaanvraag doet, niet zoveel moeite een heel concrete, alles omvattende adviesaanvraag te maken die geen zoekplaatje wordt in allerlei stukken, ook niet voor de ontvangende partij, naar wat er mogelijkwerijs wordt bedoeld. De vragen die in de commissie zijn gesteld, waren eigenlijk heel simpel: Maak een aanvraag waarbij het van te voren duidelijk is wat de uitkomst zal moeten zijn, wat er van de commissie wordt verwacht en uiteindelijk ook als document voor de planning en controlcyclus zodat als er een advies komt, wij aan de hand van de aanvraag kunnen kijken of het

beantwoordt aan de verwachtingen. Als het een zoekplaatje wordt, is het naar mijn idee niet rijp voor besluitvorming. Daarover verschillen wij fundamenteel van mening.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Het wordt zeker geen zoekplaatje. Daar ben ik van overtuigd. Er komen scenario's uit naar voren. Het gaat over de uitgangspunten. In de eerste discussie die we daarover hadden, was uw opmerking dat het zo abstract was en vroeg u hoe het nu zat met die uitgangspunten. Vervolgens hebben we afgesproken dat we de regeling in de commissie zouden bespreken. Meestal gebeurt dat niet maar dat hebben we toen wel gedaan. Uw compliment was toen – dat vond ik heel plezierig – dat de uitgangspunten zo uitstekend in de regeling waren vertaald.

De heer *Hageman* (D66): Mijn opmerking was niet dat de uitgangspunten zo abstract waren. Mijn opmerking was dat de uitgangspunten zo uitermate vaag waren. Ik denk dat er een essentieel verschil is tussen vaagheid en abstractheid. Ik heb zelfs aangegeven dat het lijkt of het sturen op hoofdlijnen is verworden tot het blijven steken in algemeenheden. Ik denk dat we ook hier een fundamenteel verschil van mening hebben, wat uiteindelijk wel een patroon begint te worden.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): We zullen in de scenario's zien dat er heel concrete uitkomsten zijn waarmee we verder kunnen. Vandaar ook dat in het hele traject en in het proces is opgenomen dat wij over die scenario's uitgebreid met elkaar zullen spreken.

De heer Krol vroeg nog een keer naar het vijf voor acht kaartje. Daar heb ik helemaal niet zuinig over gedaan. Ik heb in de commissie eerlijk verteld dat wij daar totaal niet over gaan. Dat is gewoon een feit. Ik heb wel al gezegd dat ik het idee best wil bespreken en wil inbrengen bij de theater-directeuren, maar dat er wat meer kanten aan zitten dan dat het sympathiek klinkt. Er zijn artiesten die daaraan volstrekt niet mee willen werken. We moeten ook heel erg oppassen dat er geen perverse prikkels vanuit gaan, want dan

klinkt vijf voor acht goed maar is het vijf voor twaalf als het gaat om mensen die geen theaterabonnement meer nemen omdat als ze maar lang genoeg wachten, het kaartje goedkoper is. We moeten dus heel erg oppassen, maar ik heb gezegd dat ik het bij de theaters zal inbrengen.

De beide amendementen gaan over de relatie tussen de basisinfrastructuur en Brabant Culturele Hoofdstad. Ik zou beide amendementen willen ontraden. Ze leggen het accent op één stukje van het verhaal, terwijl de relatie tussen beide wederzijds is. De infrastructuur van ons culturele veld is een basis voor de toekomst om te ontwikkelen en tot nieuwe doelstellingen te komen, inclusief Brabant Culturele Hoofdstad als die in de toekomst bij ons terecht komt. Dus die infrastructuur is een basis voor de toekomst. Aan de andere kant wordt gewerkt aan een traject naar Brabant Culturele Hoofdstad en dat traject is van heel groot belang en geeft een enorme kans op versterking van de basisinfrastructuur. Ze zijn dus over en weer bij elkaar betrokken. Als dus in punt 6 van de vragen staat dat wij de Adviescommissie vragen te kijken naar de relatie met Brabant Culturele Hoofdstad, dan zitten beide kanten daar in. Tussen haakjes staat er: is er overlap, zijn er witte vlekken. Wij willen weten hoe de Adviescommissie dat ziet en dat wilt u ook. Ik denk dus dat deze amendementen overbodig zijn.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Dat er degelijk wordt gekeken naar de knelpunten, vind ik prima want ik snap heel goed wat u wilt en het is ook heel verstandig, want stel dat we Brabant Culturele Hoofdstad worden, zijn er dan knelpunten in de basisstructuur waaraan we moeten werken om het goed te doen. Maar ik vraag ook, die Adviescommissie als ze toch bezig is met onderzoek en beoordeling, te laten kijken naar wat knelpunten zijn voor de basisinfrastructuur als we geen Brabant Culturele Hoofdstad worden. Die zijn er ook wel degelijk.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Mevrouw Brunklaus, deel 1 van de opdracht en alle andere vragen gaan over de situatie die u beschrijft. De andere onderdelen kunnen gaan

over de situatie in Brabant als we geen Culturele Hoofdstad worden. Het gaat om onze basis-infrastructuur.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Dat is voor een deel waar maar het gaat mij om alle bezuinigingen die de sector hebben getroffen. Ik kan mij heel goed voorstellen dat de focus op het perspectief voor de toekomst van de sector wetende dat Brabant Culturele Hoofdstad er aankomt, heel anders is dan wanneer we geen Culturele Hoofdstad worden. Je kunt andere investeringen doen en andere plannen maken. Ik wil weten hoe de sector denkt als Brabant Culturele Hoofdstad er niet komt, hun werk in de toekomst te kunnen doen gezien ook de bezuinigingen en welke knelpunten ze tegenkomen.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik kan mij uw vraag goed voorstellen. Naar mijn idee zit het voldoende geborgd in de adviesaanvraag zoals die er nu ligt.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Mijn vraag is nog steeds niet beantwoord. Die sluit er een beetje op aan. Gaat de gedeputeerde een andere opdracht verschaffen als we het niet worden.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Nee. De Adviescommissie voor de Kunsten adviseert ons over de basisinfrastructuur van cultuur in Brabant. Of we nu Culturele Hoofdstad worden of niet is wel een belangrijk aspect want het is een van onze doelstellingen, maar als we het niet worden, is de aanvraag net zo waardevol als nu.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Waarom zouden we die koppeling maken? We kunnen het toch veel beter loslaten? Dan hebben we zekerheid. We lezen dat Breda er al problemen mee heeft en Helmond zit in problemen. Verlos die gemeentes van al hun ellende, stop ermee, dan zitten we daar ten minste niet meer mee.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): We gaan hier voluit mee door, omdat we het met elkaar hebben besloten, maar dat is een proce-

durele opmerking, maar juist ook omdat het werken aan een perspectief, de Culturele Hoofdstad, het werken aan de weg daar naartoe ontzettend veel impulsen geeft voor onze culturele infrastructuur. Daarom ben ik zo'n grenzeloze optimist, daarom wil ik er heel veel energie in steken en daarom denk ik dat we het gaan halen.

De heer *Hageman* (D66): Ik deel de positieve gedachte waar het gaat om de Culturele Hoofdstad.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Natuurlijk, zo ken ik u ook.

De heer *Hageman* (D66): Ik heb nog wel een vraag over het amendement van GroenLinks dat u overbodig vindt. Mag ik daaruit concluderen dat in alle besprekingen die u zult voeren, een scenario meegeleverd zal worden voor het ondenkbare maar toch mogelijke geval dat we geen Culturele Hoofdstad worden?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik denk dat de scenario's gaan over de culturele infrastructuur in Brabant. De scenario's gaan niet over wat zich allemaal kan voordoen, wat als dit gebeurt, wat als dat gebeurt. De scenario's gaan er vooral over, hoe onze culturele infrastructuur er voorstaat, waar knelpunten zitten en welke oplossingen voor die knelpunten mogelijk zijn. Daar is in uw commissie ook heel nadrukkelijk om gevraagd.

De heer *Hageman* (D66): Dan hebben we ook een fundamenteel verschil van inzicht in wat een scenario is. Voor mij is een scenario een mogelijke uitkomst van een verstoring van de werkelijkheid van dit moment. Een van de grote zaken die op het programma staan is Brabant Culturele Hoofdstad. Er zijn twee uitkomsten, we worden het wel of we worden het niet. Mij lijkt het niet meer dan logisch dat daarvoor scenario's worden ontwikkeld. Als u zegt dat dat niet de bedoeling is, dan is dat een perfecte onderbouwing van wat ik eerder heb gezegd. Het is mij niet duidelijk welke adviesaanvraag er gaat komen en wat de uitkomst

zal zijn.

De *voorzitter*: Volgens mij is de discussie nu drie keer over hetzelfde onderwerp gevoerd. Het verschil van mening is helder en voldoende gedocumenteerd.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik ben klaar met mijn beantwoording.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voorzitter! Nog een korte vraag aan de gedeputeerde. We hebben kritische vragen gesteld over de samenstelling van de Adviescommissie. Zij heeft daar een goed antwoord op gegeven. Er zijn vacatures ingevuld zodat nu het volledige veld wordt bestreken. Naast de Adviescommissie wordt ook de BKKC bij het onderzoek betrokken. Wij zouden graag willen dat ook nog eens heel goed wordt gepraat met de instellingen zelf. Ik weet niet of dat al in het onderzoek is voorzien, maar wij zouden graag vanuit het veld zelf de meningen over de toekomst scenario's willen horen.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! De Adviescommissie voor de Kunsten is zo goed als op sterkte. Er zijn een paar benoemingen komend en die moeten nog officieel door het college worden bevestigd, maar dan zijn de vacatures ook ingevuld.

De BKKC erbij betrekken, zoals al in de Memorie van Antwoord staat, was een goed idee dat uit de commissie kwam.

Ik vind het wat lastig om de instellingen erbij te betrekken. Wij willen zo graag dat het een onafhankelijk werkende commissie is. Daar voel ik wat spanning in zitten. Overigens hebben we al met elkaar besproken dat de Adviescommissie voor de Kunsten elke externe informatie en elk advies kan inwinnen die zij nodig acht. Daar is zij vrij in. Als de commissie het belangrijk vindt met bepaalde instellingen te praten over de toekomstscenario's dan kunnen zij dat altijd doen. Ik zou het lastig vinden dat op te leggen omdat ik heel veel belang hecht aan die onafhankelijkheid van de commissie en het advies dat zij levert.

In stemming komt amendement A1.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Tegen.

De heer *Hageman* (D66): Tegen.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en de OSN voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is verworpen.

In stemming komt amendement A2.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

De heer *Heijmans* (SP): Tegen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Tegen.

De heer *Hageman* (D66): Voor.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, GroenLinks, 50PLUS en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is verworpen.

In stemming komt voorstel 03/12 B.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voor.

De heer *Kuijken* (CDA): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.

De heer *Hageman* (D66): Tegen.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, de PvdA en 50PLUS voor dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen zodat het is aangenomen.

Nummer 70/11

Verordening toepassing lex silencio positivo Noord-Brabant 2012

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Voorzitter! Het lijkt een ingewikkeld onderwerp. Wij hebben in stilte nog eens bekeken wat er allemaal uitgekomen is naar aanleiding van de commissiebehandeling en dat is bijzonder. Het is aan de orde geweest in twee commissies. De

adviezen liggen erbij en daarin zijn de accenten toch iets anders. Vandaar dat ik hier namens de VVD ons eigen accent nogmaals wil verduidelijken.

Wij vinden dat burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties die een aanvraag voor een vergunning, ontheffing of wat dan ook doen, erop moeten kunnen rekenen dat de wettelijke termijnen worden gevolgd. Het eindeloos doorlopen van doorlooptijden kan je heel lang volhouden, maar dat is voor mijn partij onaanvaardbaar.

Wat betekent *lex silencio positivo* (LSP) in huiselijke termen? Er wordt niet tijdig besloten en geen bericht van het bestuursorgaan is dan goed bericht. Wij vinden dat een goede zaak. Met de Dienstenwet 2010 is de Europese richtlijn geïmplementeerd. De hoofdregel is dat *lex silencio positivo* voor een vergunning toepasselijk is, tenzij deze expliciet bij wettelijk voorschrift is uitgesloten. GS hebben zich daarover beraden. Voor de rijksoverheid gold dit meteen, maar de decentrale overheden hadden een overgangstermijn van twee jaar. GS moesten daar dus anders mee omgaan en het expliciet van toepassing verklaren, tenzij er dwingende redenen waren van algemeen belang die zich daartegen verzetten. Terecht vonden GS grond in voorschriften inzake milieu, verkeersveiligheid en in verordeningen, die zij daarbij hebben betrokken.

De termijn van twee jaar is afgelopen. Dus vanaf 1 januari 2012 hebben wij een ander regime. Het is nu al maart. Het is interessant om van de gedeputeerde te horen wat er vanaf 1 januari tot nu is gebeurd. Nu is ook voor ons de hoofdregel van toepassing die al twee jaar bij rijksoverheid van kracht is: de *lex silencio positivo* geldt, tenzij deze expliciet bij wettelijk voorschrift is uitgesloten. De vertaalslag van het GS-besluit heeft nu een wettelijke grondslag nodig en dat is de verordening die wij nu als Staten gaan vaststellen.

Wij gaan ervan uit dat GS indertijd zorgvuldig hebben beoordeeld hoe zwaar en dwingend de redenen van algemeen belang zijn om die hoofdregel van "geen bericht is goed bericht" niet van toepassing te verklaren als een bestuursorgaan niet tijdig reageert. Vanuit de gedachte de GS dat

toen zorgvuldig hebben gedaan en nu het ook nog eens hebben bekeken, gaan wij akkoord met dit voorstel.

Wij hechten echter sterk aan het advies van de commissie Ecologie en Handhaving, maar wij willen het wel in de volle breedte trekken. Het advies luidt om na een jaar te evalueren en te kijken wat deze verordening in de praktijk heeft opgeleverd. Die hoofdregel mag immers niet in gedrang komen. De evaluatie vindt plaats na een jaar, dus op 1 januari 2013. Wij hebben drie vragen en verzoeken GS de antwoorden ons te laten toekomen. Hoe vaak en waarom is de lex silencio positivo niet toegepast vanwege deze verordening? Hoe vaak en waarom is de LSP buiten deze verordening toegepast? Hoe vaak zou de provincie in gebreke zijn gesteld en een dwangsom verbeurd verklaard vanwege niet tijdige beslissingen als de LSP niet van toepassing was verklaard?

Wij denken dat de antwoorden op deze vragen bijdragen aan een goede evaluatie. Bovendien zullen GS en het ambtelijk apparaat deze gegevens wel beschikbaar hebben in het kader van hun eigen sturing. Per saldo zal de dagelijkse praktijk zijn dat beslistermijnen bewaakt worden door GS en het ambtelijk apparaat, dat er tijdige communicatie is met de aanvragers en dat er voor die termijnbewaking een administratief proces geldt. Wij willen graag de toezegging dat GS op deze wijze gaan werken en op 1 januari 2012 met de evaluatie komen.

De heer *Leenders* (PvdA): Mevrouw Tsoutsanis begon met de opmerking dat zij de materie nogal ingewikkeld vond. Ik heb even afgewacht wat er nu zo ingewikkeld aan is, je past het namelijk of niet toe. Ik vind dat helemaal niet zo ingewikkeld.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Het is niet zo ingewikkeld. Wij willen een service- en klantgerichte overheid zijn. Daarover bestaat volstrekt overeenstemming. Dan willen wij er wel voor zorgen dat het in de besluitvormingstrajecten ordentelijk gaat. In complexe aanvragen kan het best een beetje gaan schuren. Dan moet wel transparant zijn wat je wilt. Houdt goed bij wat er

in het komende jaar gebeurt en in het afgelopen jaar is gebeurd in het kader van niet-tijdigheid. Want dat willen wij immers niet! Laten wij er dan nog eens over nadenken. Wij stellen een verordening vast die wij kunnen heragerenderen. Bij de evaluatie in 2013 kunnen wij zien of de opvatting van de heer Leenders of de mijne uitkomt.

De heer *Leenders* (PvdA): Voorzitter! Ik heb alleen een informatieve vraag gesteld.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Ik heb gezien dat de heer Leenders in het advies van de commissie heeft gewezen op een keuze voor die behandeling in twee commissies. Dat maakt het wel verwarrend. Wij vonden dat wij dat nog even met de Staten moesten delen.

De heer *Kap* (OSN): Kan mevrouw Tsoutsanis aangeven wat zij zo complex vindt in de beoordeling van een aanvraag om een reclamebord in het buitengebied te mogen plaatsen en wat het grote openbare belang is om daarvoor servicegericht handelen te laten wijken?

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Het gaat over het maatschappelijk risico dat je loopt door de LSP van toepassing te hebben verklaard versus de maatschappelijke dienstverlening die je wilt. In principe is dat een afweging. Het Rijk bijvoorbeeld heeft in 2007/2008 wel degelijk alle vergunningstelsels laten onderzoeken om te kijken waar die balans gevonden kon worden. Ik heb de indruk dat er na 1 januari 2013 als de evaluatie heeft plaatsgevonden, een goede reden is om met elkaar eens na te gaan of er een balans is tussen die dwingende redenen van algemeen belang ten opzichte van de lex silencio positivo.

De heer *Kap* (OSN): Mevrouw Tsoutsanis heeft geen antwoord gegeven op mijn vraag. Het is goed dat de zaak over jaar geëvalueerd wordt. Wij moeten wel nu scherp zijn en ons afvragen of het noodzakelijk is om bijvoorbeeld voor het plaatsen van een reclamebord in het buitengebied het belang van de burger te laten wijken.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Wij moeten in overeenstemming zijn met de vigerende Dienstenwet. GS zien het als een soort technische voortzetting van wat zij moeten ondernemen om aan die wet te voldoen. Dat is de achtergrond van dit voorstel.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voorzitter! Lex silencio positivo; een hele mond vol en het is niet niets. De VVD heeft al veel gras voor mijn voeten weggemaaid. Maar luister goed: de lex silencio positivo is een zeer moeilijke kwestie, althans zeker in den beginne.

Het voorstel waarover we vandaag een beslissing nemen, is duidelijk. Toch roept het in uitvoerende zin bij ons nog enkele vragen op. Wij plaatsen hier en daar ook nog enkele kanttekeningen. Hoe vaak bijvoorbeeld is van de LSP het afgelopen jaar gebruikgemaakt? En wat waren de gevolgen hiervan in negatieve zin?

Hoe denken GS in de toekomst met eventuele gevallen om te gaan? Volgt er een evaluatie of monitoring? Daar laatste is wel de wens van mijn fractie.

Wij hopen ook dat de gedeputeerde ons gerust kan stellen en dat hij uitspreekt dat er in de toekomst geen of in ieder geval zo minimaal mogelijk vergunningen worden verleend zonder de geldende termijnen te overschrijden.

Daarnaast wil ik toch ook nog even een opmerking maken in communicatieve zin. Het stuk was in eerste instantie moeilijk te begrijpen! Na een keer of drie googlen weet je pas wat de strekking is van het hele verhaal. Lex silencio positivo is geen alledaags of Brabants woord en je struikelt er bijna over. Willen wij de Brabander warm maken voor de politieke onderwerpen die er spelen, moeten we toch dossiers duidelijker wegzetten.

De *voorzitter*: De Brabantse vertaling is: Es ge niks heurt, is het goe!

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Dat is heel mooi. Misschien moet het in de krant zo worden uitgelegd. Dan snapt iedereen het. Communicatie is namelijk het middel om vertrouwen en duidelijkheid te wekken bij onze achterban, de Brabanders.

En dat hebben we toch nodig als provincie?

Wij wachten de beantwoording en eventuele toezeggingen van GS af en zullen daarna een besluit nemen. Ik dank u hartelijk voor het woord, voorzitter.

De *voorzitter*: De fractie van de SP ziet af van het voeren van het woord.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Hoewel ik ook zeer hecht aan mooie Brabantse bewoordingen, zou ik er in dit geval toch voor willen pleiten om een ander soort wet aan te nemen en daarvoor een mooie Latijnse naam te gebruiken: Lex quod dubitas ne feceris, zoals hier in de Statenzaal prachtig te lezen is; oftewel in keurig Nederlands: bij twijfel niet doen. Dat zou de insteek moeten zijn vanuit de ambtelijke zijde van het Provinciehuis. Als er vergunningsaanvragen binnenkomen die zodanig van aard zijn dat zij grote schade kunnen aanrichten aan de natuur of aan de verkeersveiligheid, moeten de ambtenaren er meteen bovenop gaan zitten en alles doen om te voorkomen dat de termijn verloopt en een dergelijke aanvraag rechtskracht kan krijgen als zijnde een vergunning van rechtswege. Dat is eigenlijk de enige goede weg die kan worden bewandeld. De lex silencio positivo is er op dit moment niet voor niets. Het geeft de burger een bepaalde rechtszekerheid. Wij hechten daar zeer aan.

Ik schets even een praktische situatie in het kader van de provinciale Wegenverordening. Een carnavalsvereniging in mijn geliefde Valkenswaard wil een optocht organiseren en wil dat daarvoor een stukje van de provinciale weg N69 wordt afgezet. Zij vraagt een vergunning aan bij de provincie voor het gebruik van de weg voor activiteiten op grond van artikel 5, lid 1 van de Verordening wegen. Deze aanvraag blijft onnodig lang liggen op het bureau van de ambtenaar die deze behandelt. Dat betekent dat zij deze vergunning krijgt en in overleg met de gemeente de weg kan afzetten. Met de lex silencio positivo kan dit onnodig worden tegenhouden, krijgt de vereniging niet de vergunning die zij nodig heeft en dus kan de carnavalsoptocht niet doorgaan. Dat

is doodzonde, want dat is een aantasting van de Brabantse cultuur.

Artikel 4 van de Landschapsverordening waarop de lex silencio positivo niet van toepassing wordt verklaard, bevat een hardheidsclausule ten aanzien van de verbodsbepalingen uit artikel 2 van die verordening. In artikel 2, lid 1 van de Landschapsverordening is opgenomen dat het verboden is om buiten de bebouwde kom o.a. borden en objecten te plaatsen. Iemand wil een huis bouwen in het buitengebied en wil daar een bord plaatsen. Ook die aanvraag blijft veel te lang liggen op het bureau van de behandelend ambtenaar. De aanvrager heeft keurig volgend de huidige Wabo-procedure (Wabo = Wet op de algemene bepalingen omgevingsrecht) op tijd zijn bouwvergunning gekregen maar moet onnodig lang wachten op toestemming van de provincie om de benodigde objecten te kunnen plaatsen. Dat kan niet de bedoeling zijn en het past niet in de huidige filosofie van het omgevingsrecht waarbij mensen juist op tijd rechtszekerheid moeten hebben dat zij een vergunning krijgen en aan de slag kunnen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Komt de bouw van dat huis in gevaar als er geen bord staat van de aannemer dat hij iets aan het uitvoeren is? Ik begrijp het punt van de heer Van Hattem niet helemaal.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het is goed gebruik om een bord te plaatsen bij een bouwwerk. Het is ook een reclame voor de aannemer. Die hecht er zeer aan. Ook de provincie kan hiervan nadeel ondervinden want ook zij zet graag borden neer met bijvoorbeeld de tekst: dit project is medegefinancierd door de provincie Noord-Brabant. Het gaat mij niet alleen om borden maar ook om objecten. Ik weet niet precies welke objecten hier bedoeld worden, maar als er bijvoorbeeld een hijskraan of iets dergelijks nodig is voor het bouwen van dat huis, zou men onnodig lang moeten wachten op de vergunning van de provincie terwijl men graag wil beginnen met de bouw waarvoor de gemeente al toestemming heeft gegeven,

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! De heer Van Hattem geeft zelf al het antwoord. Het is een reclamebord. Daarvoor gelden dezelfde regels als voor alle reclameborden in het buitengebied. Die mag je niet neerzetten zonder toestemming.

De heer *Van Hattem* (PVV): De heer Van der Wel focust op het reclamebord. Het gaat mij vooral om objecten. Als er een hijskraan nodig is of een ander object om dat huis te kunnen bouwen, hebben wij een serieus probleem. Dat is een groter probleem dan het plaatsen van een bord.

De heer *Kap* (OSN): Ik zou tegen de heer Van der Wel willen zeggen dat als een reguliere procedure noodzakelijk is ten opzichte van de Wabo, dan geldt ook deze fictieve vergunning. Dat sluit naadloos aan op wat de heer Van Hattem zegt.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik kan mij voor 100% aansluiten bij de opmerking van de heer Kap. Deze vergunning van rechtswege komt voor uit de filosofie van de Wabo. Niets voor niets is in artikel 3.9, lid 2 van de Wabo opgenomen dat een verlenging van de beslissingstermijn mogelijk is. Als een aanvraag zodanig complex is dat de overheid iets meer tijd nodig heeft, dan kan dat. Ik vind dat een dergelijke insteek ook mogelijk moet zijn bij de vergunningsaanvragen die hier voorliggen. Dat is beter dan de lex silencio positivo niet van toepassing te verklaren. Hoe gaat het college om met een meervoudige complexe aanvraag voor een omgevingsvergunning waarbij ook een vergunning op een van deze provinciale verordeningen van kracht is? Hoe kan hier de rechtszekerheid van de burgers gegarandeerd worden?

De heer *Leenders* (PvdA): Mijnheer de voorzitter! De SP is erg silencio. Het is de vraag of dat nu zo positivo is. Ik hoop toch dat er nog een bijdrage van die kant komt.

Wij vinden dit een erg onverstandig voorstel. Wij zijn verbaasd dat het in de commissies relatief weinig aandacht heeft gehad. Een van de commissievoorzitters schreef dat het wel als hamerstuk zou kunnen worden afgedaan. Dat heeft ons zeer

verbaasd. Wat ons betreft is er toch wat meer aan de hand.

Mevrouw *Arts* (SP): Voorzitter! Ik voel mij uitgedaagd. Zoals u weet, hebben wij in de commissie gewoon onze bijdrage geleverd. Naar aanleiding van de beantwoording van de vragen en vanwege het feit dat een aantal aanpassingen heeft plaatsgevonden, zagen wij geen reden om hierover nogmaals het woord te voeren. Het lijkt mij voor de voortgang van de vergadering zinnig om dan hier nog niet een extra feestrede te houden.

De heer *Leenders* (PvdA): Voorzitter! Ik accepteer de uitleg van mevrouw Arts.

Ik ga ervan uit dat het principe zelf genoeglijk bekend is. Andere fracties hebben daarover al voldoende gezegd. Wij vinden dit een onverstandig voorstel en wel om de volgende redenen.

In de eerste plaats hechten wij erg aan een betrouwbare overheid die zich houdt aan de grenzen die zij zichzelf stelt en daarmee burgers rechtszekerheid geeft.

Op de tweede plaats komt deregulering steeds weer op de agenda, zeker in verkiezingstijd. Ik herinner mij nog heel goed dat ten tijde van de verkiezingscampagne voor Provinciale Staten hier beneden in de zaal de VVD en het CDA steeds zeiden dat de regels toch eenvoudiger zouden moeten worden en dat de administratieve lasten omlaag moeten. Dit heeft alles te maken met regelgeving en administratieve lasten. Ook in "Tien voor Brabant" wordt aandacht besteed aan het begrip deregulering.

In de derde plaats is het de vraag welk signaal de provincie hiermee afgeeft naar bijvoorbeeld gemeenten. Wij zijn zelf behoorlijk kritisch op gemeenten die zich ook niet altijd houden aan termijnen.

In de vierde plaats de dwingende redenen die worden aangegeven te weten veiligheid en milieu vinden wij niet erg krachtig. Er zijn andere manieren om ervoor te zorgen dat risico's beheerst worden. Ik noem er een paar. Ik denk met u mee. Bijvoorbeeld door bij het indienen van aanvragen een risicobeoordeling te doen en prioriteiten te

stellen bij de afhandeling. Een aanvraag pas in behandeling nemen als deze helemaal compleet is. Er is een mogelijkheid tot uitstel van de termijn.

De lex silencio positivo zet het college en de ambtelijke organisatie van de provincie ertoe aan om binnen termijnen te werken. Dat is goed voor het rechtsgevoel van burgers en bedrijven.

Is wat wij nu doen wel rechtsgeldig? Ik heb begrepen dat deze verordening per 1 januari 2012 vastgesteld had moeten worden. Kan het college aangeven of dat zo is?

Wij zouden het college willen verzoeken dit voorstel terug te nemen en nog eens goed na te denken over alternatieve veiligheidskleppen waarmee voorkomen kan worden dat dit principe van toepassing moet worden verklaard.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Waarover hebben wij het nu eigenlijk? Het is vrij eenvoudig. Als de overheid niet binnen de wettelijke termijn beslist, moet dan een vergunning gewoon van rechtswege worden verleend, of willen wij dat in sommige gevallen voorkomen omdat het van rechtswege verlenen van een vergunning misschien ook wel eens negatieve gevolgen kan hebben voor de burger, de volksgezondheid of het milieu?

Er is al veel over gezegd. Ik sluit mij aan bij mevrouw Tsoutsanis die het prima heeft verwoord. Ik kan daarom kort zijn.

Ik wil graag van de gedeputeerde horen in hoeveel procent van de gevallen hij verwacht dat wij de wettelijke termijnen niet gaan halen.

Ik dank voor de toezegging dat er over een jaar een evaluatie zal plaatsvinden. De heer Van Agtmaal maaide het gras voor mijn voeten weg met zijn vraag hoe vaak het is de afgelopen jaren voorgekomen is dat de wettelijke termijnen niet gehaald zijn. Als ik op deze vragen antwoord kan krijgen, ben ik dik tevreden.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het is duidelijk wat de lex silencio positivo betekent. Het van rechtswege verlenen van een vergunning kan inderdaad grote gevolgen hebben. Wij vinden het dan ook positief dat er een uitzondering is gemaakt en dat wij ter voorkoming van milieuschade of ten behoeve van verkeersveiligheid een vergunning

niet van rechtswege verlenen. Voor ons gaat verkeersveiligheid boven cultuur en natuur boven reclame-uitingen.

De verantwoording om een en ander tijdig te regelen en de provincie eventueel nogmaals aan haar jasje te trekken ligt vooral bij de aanvrager. In het belang van burgers is het wel belangrijk dat GS tijdig beschikken. Daaraan moet de provincie werken. Om dat te bevorderen hebben GS in maart 2010 besloten om in de betreffende verordening vast te leggen dat de beschikking niet van rechtswege zou worden verleend indien er te laat wordt beschikt door het bestuursorgaan.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Weet de heer Van der Wel dat dit niet altijd ten nadele van de natuur of van zijn politieke stroming hoeft te zijn? Ik geef een voorbeeld. Een van de organisaties die tot nu toe heel veel nadeel heeft ondervonden van deze landschapsverordening was de Belangenvereniging omwonenden van Welschap die in het buitengebied geen bord mocht plaatsen waarop kritiek werd geuit op het aantal vluchten op vliegveld Welschap. Het hoeft dus niet per se een bouwactiviteit te zijn, ook andere activiteiten kunnen hiervan nadeel ondervonden. Bovendien gaat het niet alleen om natuurgebieden maar om de hele bebouwde kom, dus ook andere terreinen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het is mij duidelijk, het betoog gaat niet over de vraag of ergens een bord geplaatst mag worden. Daarover is de provincie duidelijk. Het gaat om de vraag of de vergunning van rechtswege verleend moet worden. Wij vinden dat dit niet zou moeten gebeuren.

Wij hebben het voorstel goed bekeken. De provincie heeft goede uitzonderingen gemaakt. Wij kunnen instemmen met dit voorstel.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! De Onafhankelijke Statenfractie Noord-Brabant heeft ook kennisgenomen van deze verordening over de lex silencio positivo. Persoonlijk heb ik als vergunningverlener ervaring met de van rechtswege verleende vergunning. In het bouwrecht is deze rechtsfiguur

immers al lang een fenomeen. Een organisatie moet alles op orde hebben om een van rechtswege verleende vergunning te voorkomen. Dit moet als een uitdaging worden gezien.

Naast een goede organisatie is ook vertrouwen in de ambtenaren van groot belang. Laat er geen twijfel over bestaan, onze fractie heeft dit vertrouwen in de ambtenaren. Daarnaast zijn ook de ambitie en de wil om servicegericht te werken, ten gunste van de burger, van belang om te beoordelen of we de LSP constructie moeten toestaan. Dan nog kunnen er grote zaken van openbaar belang zijn zoals volksgezondheid en verkeersveiligheid, die kunnen leiden tot een afgewogen oordeel.

Als ik het stuk lees en heb geluisterd naar de gedeputeerde bekruipt mij toch een onbehaaglijk gevoel. Waar is de ambitie? Waar is het lef? Waar is het vertrouwen in onze ambtenaren en wat is er over van onze wens om dienstverlenend en servicegericht te zijn naar onze burger? Mag de burger er niet op vertrouwen dat op inhoudelijk eenvoudige aanvragen binnen een redelijke termijn een besluit van onze provincie komt? Of zijn er zaken van openbaar belang die hier een ander daglicht op werpen? De Verordening wegen kent een component van verkeersveiligheid, maar de Ontgrondingenverordening en de Landschapsverordening lenen zich bij uitstek om de LSP-constructie toe te passen. Een ontgroning of het plaatsen van een reclamebord in het buitengebied is immers, naar het idee van onze fractie, geen valide argument voor uitsluiting van de LSP-constructie. Wij vinden de belangenafweging om al dan niet een LSP-constructie voor deze twee verordeningen toe te passen dan ook doorslaan naar het belang en de rechtszekerheid van de burger. Om deze reden dienen wij een amendement in dat erop toeziet om de rechtsfiguur van de van rechtswege verleende vergunning van toepassing te verklaren op de Ontgrondingenverordening en de Landschapsverordening.

Tot slot danken wij GS voor de wijzigingen die zij op ons initiatief hebben doorgevoerd en sluiten wij ons aan bij de vraag van de VVD en de PvdA hoe de provincie 1 januari werkt met deze veror-

dening.

De *voorzitter*: Door het lid Kap wordt het volgende amendement voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 2 maart 2012,

constaterende dat:

- *GS kiezen voor een constructie waarbij paragraaf 4.1.3.3 van de Awb niet van toepassing is op de Landschapsverordening Noord-Brabant (2002) en de Verordening ontgrondingen provincie Noord-Brabant;*

overwegende dat:

- *in deze verordeningen geen thema's als volksgezondheid, verkeersveiligheid of andere belangrijke thema's aan bod komen die de uitsluiting van een LSP constructie rechtvaardigen;*
- *van een provincie verwacht mag worden dat deze de zaken dusdanig op orde heeft dat binnen de wettelijke termijn op dergelijke, inhoudelijke eenvoudige, aanvragen een besluit zal nemen;*
- *dat de LSP-constructie mede bedoeld is om burgers rechtszekerheid te geven over wanneer zij hun besluit tegemoet kunnen zien;*
- *het hanteren van de LSP-constructie past bij een servicegerichte organisatie die de provincie wil zijn;*

besluiten:

- *artikel II en III van de Verordening Lex silencio positivo te schrappen."*

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. A3.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Vanaf 1 januari tot het moment waarop uw Staten dit voorstel aannemen, is de lex silencio positivo ook van toepassing op de vier zaken die wij nu willen uitsluiten. De LSP is hier dus wel per 1 januari 2012 in werking getreden. Nu geven wij expliciet aan waar wij die willen uitsluiten.

De heer *Leenders* (PvdA): Ik heb hier een herinnering van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) aan gemeenten waarin uitdrukkelijk staat dat zij er vooral voor moeten zorgen dat het voor 1 januari 2012 geregeld is omdat het anders niet rechtsgeldig is. Hoe verklaart de gedeputeerde

dat dan?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ons voornemen om een aantal zaken van de LSP uit te sluiten, is niet rechtsgeldig. Wij kunnen wel vinden dat wij dat moeten doen, maar als dat vandaag niet geregeld wordt, gebeurt het gewoon niet.

De heer *Leenders* (PvdA): Het had voor 1 januari 2012 moeten. Ik lees dat als het niet voor 1 januari 2012 gebeurd is, het niet alsnog geregeld kan worden.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat kunnen wij wel degelijk alsnog regelen. Wij kunnen ook volgende maand nog besluiten om wijzigingen daarin aan te brengen. De opdracht aan de provincies is niet om die LSP in te voeren. Dat is gebeurd met een wijziging van de Awb (Algemene wet bestuursrecht) en de Dienstenwet op 1 januari. Wij moeten de uitzonderingen bepalen.

De heer *Leenders* (PvdA): Ik vind dat opmerkelijk. Volgens mij stellen wij als Staten de verordening vast. Dat moment bepaalt of je binnen die termijn gehandeld hebt.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): In de verordening staat niet dat de lex silencio positivo voortaan geldig is in Nederland. Dat doet het Rijk. In deze verordening staan de uitzonderingen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Waarom is dit dan niet reeds voor 1 januari voorgelegd aan de commissies en de Staten en waarom pas daarna?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat weet ik niet. Ik zal die vraag schriftelijk laten beantwoorden, of kunnen wij de lex silencio positivo hierop van toepassing verklaren omdat wij te laat zijn?

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat is een zeer wezenlijk punt. Als de ambtelijke staf al twee maanden te laat is met dit voorstel schept dat heel weinig vertrouwen met betrekking tot de behandeling van zaken van burgers. Het is de wereld op zijn kop dat wij hier twee maanden te laat over iets

praten waarbij de vergunning van rechtswege voor burgers in het gedrang komt. Dat is een argument te meer om die LSP wel van toepassing te verklaren.

De *voorzitter*: Laten wij dan maar snel het woord geven aan de gedeputeerde.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik kan u geruststellen, per 1 januari is de lex silencio positivo in Nederland van kracht en dus ook in Brabant.

In 2012 zijn door de provincie 410 procedures behandeld in het kader van de Wabo. Daarvan zijn 26 vergunningen van rechtswege verleend. Ik wil nog schriftelijk terugkomen op de nuances. Wanneer is het precies gebeurd en om welke reden? Van rechtswege betekent misschien niet alleen omdat het te laat was. Houdt u die antwoorden over 2011 en misschien ook wel 2010 even te goed.

De heer *Kap* (OSN): Kan de gedeputeerde dat toelichten? Volgens mij is er gewoon te laat beslist en niets anders. Hoe ziet de gedeputeerde die nuancering?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik ga die schriftelijk toelichten.

De heer *Kap* (OSN): Kan de gedeputeerde daarover nu niets zeggen?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het lijkt mij niet goed om daar nu het debat over te voeren. Op de eerste plaats is het ingewikkeld en op de tweede plaats heeft het niets te maken met deze verordening. Ik zeg toe de Staten daarover schriftelijk te informeren.

Ik heb in de commissiebehandeling toegezegd dat wij in januari 2013 zullen evalueren hoe vaak en waarom de LSP niet is toegepast, hoe vaak die wel is toegepast en hoe vaak in dergelijke procedures dwangsommen zijn verbeurd. Wij zullen ook een monitoringsproces maken zodat wij niet hoeven te wachten tot 2013 om de vorderingen te zien.

Bijna alle sprekers hebben gezegd dat het blijven

uitstellen en doorschuiven van besluiten onacceptabel is. Dat is precies de reden waarom destijds in de dienstenrichtlijn en nu in de Dienstenwet deze lex silencio positivo is opgenomen. Die bezwaren worden dus in hoge mate geadresseerd door deze LSP, op een aantal uitzonderingen na. Wij hebben er vier genoemd.

Er zijn tal van redenen waarom door de provincie te laat gereageerd zou kunnen worden op aanvragen, maar dat mag nooit betekenen dat de verkeersveiligheid in het gedrang komt. Dat mag ook nooit betekenen dat er onherstelbare schade aan de omgeving of aan het milieu wordt aangericht. Om die redenen worden de Wegenverordening en de Ontgrondingsverordening uitgesloten van LSP.

De heer *Leenders* (PvdA): De gedeputeerde spreekt over tal van redenen. Ik vraag hem er twee te noemen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het kan discutabel zijn of een vergunningsaanvraag wel of niet volledig is ingediend. Dan ontstaat er een discussie of er nog meer informatie opgevraagd moet worden.

De heer *Leenders* (PvdA): Maar dan is er een mogelijkheid om die aanvraag niet in behandeling te nemen en treedt de termijn dus niet in werking.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt, ook hier. Ik wil uitsluiten dat een foutje hier in de organisatie leidt tot onherstelbare schade aan de omgeving of het milieu of de verkeersveiligheid in gevaar brengt.

De heer *Van Haltem* (PVV): De gedeputeerde beroept zich nu op de verkeersveiligheid. Er is ook een Wegenverkeerswet waarin bijvoorbeeld staat opgenomen dat geen belemmerende voorwerpen op de weg geplaatst mogen worden. Als er een vergunning van rechtswege wordt verleend voor een bepaalde activiteit op een weg betekent dit ook dat de politie daarvan op de hoogte wordt gesteld. Voor het handhaven van de verkeersveiligheid hebben wij de politie. Hoe gaat de gedeputeerde

daarmee om?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Ik heb geen flauw idee waarover de heer Van Hattem het heeft. Als wij een vergunning hebben afgegeven, handhaven wij daar zelf op. Wij willen niet dat vergunningen worden afgegeven die ernstige verkeersonveiligheid of onherstelbare schade aan omgeving en milieu kunnen veroorzaken.

De heer *Van Hattem* (PVV): De verkeersveiligheid wordt primair gehandhaafd door de politie en niet door de provincie. Dat is het punt. Als er een vergunning wordt afgegeven voor een activiteit op de weg, bijvoorbeeld voor een carnavalsoptocht, is het inherent dat aan die vergunning verbonden is dat de politie op de hoogte wordt gesteld en dat zij de verkeersveiligheid kan handhaven. Dat is ook het geval bij een vergunning van rechtswege. Het beroep op verkeersveiligheid is dus nergens op gebaseerd.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Er kan alleen gehandhaafd worden op de in de vergunning genoemde voorwaarden. Als de provincie van mening is dat het gaat om iets dat zij niet wil, wijst zij zo'n vergunning af. Wij willen niet dat van rechtswege die vergunning alsnog wordt afgegeven. Wij willen die activiteit gewoon niet!

De heer *Kap* (OSN): Ik ben het met de gedeputeerde eens dat waar gewerkt wordt, fouten worden gemaakt, maar waarom wordt niet geprobeerd om fouten te voorkomen zodat burgers tijdig rechtszekerheid krijgen?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Wij doen er hier in huis alles aan om vergunningstrajecten binnen de daarvoor bestaande termijnen te behandelen. In het merendeel van de gevallen is dat ook zo. Wij hebben hier niet te maken met een ongelooflijk probleem dat wij proberen op te lossen met de LSP waar die uitzonderingen een nog groter probleem veroorzaken. Natuurlijk doen wij dat aan de voorkant. De LSP is een nageschakelde technologie om burgers de garantie te geven dat zij ervan kunnen uitgaan dat geen nieuws goed

nieuws is.

De heer *Kap* (OSN): Als het inderdaad wel meevalt met dat fouten maken, waarom heeft het college dan niet voldoende vertrouwen in de ambtenaren en kan de LSP-constructie eruit?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Er worden niet zo veel fouten gemaakt dat burgers daarvan werkelijk de dupe worden, maar één fout bij de Verordening wegen of bij de Verordening ontgrondingen kan leiden tot een verkeersonveilige situatie of tot onherstelbare schade aan omgeving en milieu. Daarom willen wij hier een uitzondering maken.

De heer *Leenders* vroeg naar de mogelijkheid om aan de voorkant een inschatting te maken en vervolgens een prioritering. Die zijn er vast, maar ik zit niet te wachten op meer bureaucratie omdat nog meer mensen elke vergunningaanvraag moeten bekijken en betrokken worden bij een risicoafweging en bij het stellen van prioriteiten waardoor andere prioriteiten weer naar achter geschoven worden. Dat kost meer tijd dan dat het ons zinvolle informatie oplevert.

De heer *Leenders* (PvdA): Voorzitter! Ik vind het een beetje te gek voor woorden dat de gedeputeerde zegt dat hij niet meer bureaucratie wil. Het gaat hier om een normaal managementinstrumentarium. Dat moet ervoor zorgen dat het werk gedaan wordt zoals het gedaan behoort te worden en dat er geen gebruik gemaakt hoeft te worden veiligheidskleppen als ontsnappingsclausules die het rechtsgevoel van de burger aantasten.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik vind veiligheidskleppen altijd erg geruststellend, ook in het beleid van de provincie.

De heer *Leenders* (PvdA): De gedeputeerde zegt dat hij niet meer bureaucratie wil. Ik noem het gewoon een managementinstrument om ervoor te zorgen dat hij en zijn ambtenaren hun werk goed kunnen doen. Dat is geen bureaucratie, dat is een beheersingsmechanisme.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De ambtenaren zijn

zich ervan bewust dat sommige vergunningen risicovoller zijn of meer spoed vereisen dan anderen. Die inschatting wordt inderdaad gemaakt, maar het gaat mij veel te ver om daarvoor een systeem op te tuigen met risico-inschattingen en nieuwe prioriteringen elke keer wanneer er een vergunningaanvraag binnenkomt. Volgens mij is dat wel degelijk bureaucratie organiseren.

De heer *Van Hattem* (PVV): Juist in de filosofie van de Wabo is vooroverleg een essentieel onderdeel. Ik hoor de gedeputeerde helemaal niet pleiten voor meer inzetten op vooroverleg waardoor dit soort situaties juist kunnen worden voorkomen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat klopt want daar gaat dit voorstel niet over. Dit voorstel gaat over het uitsluiten van de lex silencio positivo. Wij nemen echt wel maatregelen om te zorgen voor een spoedige doorloop van de procedure maar die staan niet in dit voorstel.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het zou u sieren als u die er wel aan zou koppelen. Dat kan een hoop ellende schelen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het scheelt geen ellende. Wij doen dat namelijk wel degelijk. Wij leggen echter niet het hele provinciale beleid op tafel als wij enkel spreken over deze verordening. Ik kan en wil geen inschatting maken van het gebruik van de LSP. Ik heb toegezegd dat wij zullen bekijken of wij een procesbewaking kunnen organiseren om een en ander te monitoren. Begin 2013 vindt de evaluatie plaats. Dan zijn de cijfers voorhanden en kunnen wij daarover spreken.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! De bezwaren tegen het voorstel gaan vooral over het feit dat wij als overheid onze afspraken niet nakomen. Als de gedeputeerde nu niet durft te zeggen dat hij ten minste voor 80% van de gevallen ervoor instaat dat die tijdig worden behandeld en de termijnen niet uitlopen, voedt dat de ongerustheid die in de Statenzaal leeft over de servicegerichtheid naar de burger.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Als ik nu zou gaan speculeren, kan ik misschien acuut wat ongerustheid wegnemen. Zo zit ik echter niet in elkaar. De cijfers zullen wij leveren zodra er monitoring plaatsvindt en in ieder geval bij de evaluatie. Daarom hebben wij die evaluatie ook afgesproken!

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Dit straalt geen ambitie uit. Mijn voorstel is dat de gedeputeerde ter voorbereiding van zijn tweede termijn overlegt met zijn ambtenaren of er wel een indicatie en een ambitie afgegeven kan worden.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De ambitie van dit huis is om in alle gevallen alle procedures tijdig te doorlopen. Dat gaat echter niet altijd goed. Een inschatting van het aantal is volgens mij onnodig en die kan ik pas geven na de monitoring.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de heer Leenders behoefte heeft aan een tweede termijn.

De heer *Leenders* (PvdA): Voorzitter! Ik stel het op prijs nog even in te gaan op een paar punten die hier gespeeld hebben.

Hoe kan de LSP van toepassing zijn als er geen verordening is vastgesteld? Dat houdt mij toch bezig. De gedeputeerde heeft gezegd dat wij daarop een schriftelijk antwoord krijgen. Juridisch moet nog eens goed nageplozen worden of wat wij hier doen wel kan. Volgens mij zijn wij twee maanden te laat en kan het helemaal niet. Maar goed, dat wordt nog uitgezocht.

Het dilemma tussen enerzijds veiligheid en milieu en anderzijds een vorm van rechtsgeldigheid voor de burger voelen wij ook heel scherp. Wij kunnen ons heel goed voorstellen dat partijen het belangrijk vinden om milieu en veiligheid prioriteit te geven. Daar gaat het dus niet om. Dat dilemma hebben wij ook. Wij denken echter dat dit dilemma er niet zou moeten zijn omdat een goed functionerend ambtelijk apparaat dit goed beoordeelt en beheerst, zodat die risico's er niet zijn.

Ik heb in mijn eerste termijn iets gezegd over aandacht voor deregulering. Ik had eigenlijk interrupties verwacht, maar die kwamen niet. Ik

vind de VVD en het CDA ontzettend stil rondom dit thema. Ik heb aangegeven dat wij tijdens een bijeenkomst in de zaal beneden van de BZW (Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging), zoals dat altijd gebeurt, de vragen kregen hoe wij omgaan met de regelgeving. Juist de VVD en het CDA staan dan altijd voorop, overigens samen met ons, om te zeggen dat wij er in deze periode vooral weer iets mee gaan doen. En wat doen wij? Bij een van de eerste keren dat wij spreken over een onderwerp waarbij deregulering aan de orde is, laten wij het gewoon lopen. Als er geen interrupties komen, laten de VVD en het CDA het hierbij. Dat stellen wij dan vast en daarop komen wij de volgende campagne terug.

Er wordt gesteld dat wij dit moeten doen en dan na één jaar moeten kijken wat het heeft opgeleverd. Kunnen wij niet omdraaien en het niet doen? Kunnen wij het niet gewoon proberen en na een jaar kijken of er risico's geweest zijn en wat die hebben betekend voor de veiligheid en het milieu? Ik wil concreet voorstellen om dat eens te proberen.

Ik sta versteld van het antwoord van het college over de beheersingsinstrumenten. Ik veronderstelde dat dit soort procedures gelikt is in deze provincie en wij het helemaal niet hoeven te hebben over beheersingsinstrumenten, maar dat blijkt wel het geval te zijn. Laten wij daaraan vooral heel veel aandacht geven.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Mijn interruptie is ter ondersteuning van de opmerkingen van de heer *Leenders*. Als wij straks in verkiezingstijd zitten en CDA en VVD vragen een vergunning om borden met de tekst "minder regeltjes" in het buitengebied te plaatsen, hoop ik dat deze overheid die vergunning aanhoudt tot na de verkiezingen zodat zij er niets meer aan hebben.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Wij worden zowel door de heer *Leenders* als door de heer *Van Hattem* ervan beticht dat wij hierop niet zouden ingaan. In de hieraan voorafgaande commissievergaderingen zijn wij echt inhoudelijk ingegaan op dit dossier. Wij hebben veel vragen gesteld. De

gedeputeerde heeft ons duidelijk antwoord gegeven. Vandaag waren er nog een paar vraagjes. Wij hebben kritische kanttekeningen gezet. Nu zeggen de beide heren dat zij de VVD en het CDA niet horen. Nee, wij gebruiken hier de commissievergaderingen voor. Bij Sturen met kaders hebben wij expliciet afgesproken dat het zo gaat. Nu vervallen de heer *Leenders* en *Van Hattem* steeds weer in herhaling. Op die manier wordt het vanavond weer elf uur, maar daarop zit niemand te wachten.

(Applaus).

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Voorzitter! Ik kan de heer *Van Hattem* geruststellen. Die mooie affiches over minder regels zitten allemaal in de herdruk. Wij komen daar inderdaad mee. Het is duidelijk dat de VVD voor deregulering gaat, maar daar gaat het hier niet om. Wij zien liever minder vergunningstelsels dan thans het geval is. Ik heb ook gezegd dat wij het liever anders zien. Wij moeten echt nadenken over andere dingen om het burgers en maatschappelijke organisaties makkelijk te maken. Dat is echter een andere discussie. De focus van dit voorstel ligt ergens anders.

De heer *Leenders* (PvdA): Volgens mij heeft het alles te maken met regelgeving en deregulering en vooral met de wijze waarop wij als overheid omgaan met de regels en de regelsystemen.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Dat klopt maar dit is slechts een onderdeel ervan.

De voorzitter: Ik verzoek de heer *Leenders* om af te ronden.

De heer *Leenders* (PvdA): Ik heb nog een opmerking over de bestuursstijl die hieraan kleef. Ik vind het een beetje besturen zonder lef. Ik kan mij dat van de SP nog voorstellen omdat die nog niet zo veel ervaring heeft, maar de bestuurders van het CDA en de VVD hebben wel erg veel ervaring en dat valt mij van hen toch wel een beetje tegen. Een veiligheidskleppenbestuur vinden wij wat minder.

Ik zou de VVD en het CDA willen voorstellen om dit in de commissie nog wat uitgebreider te bespreken op grond van wat wij hier vandaag hebben gewisseld. Ik vraag nogmaals om het nu niet vast te stellen en het terug te nemen naar de commissie.

De *voorzitter*: Het woord is aan de gedeputeerde. Ik vraag hem ook iets te zeggen over het amendement.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Ik heb de indruk dat het voorgaande vooral een discussie was tussen fracties.

Er zijn twee zaken waarop ik nog moet ingaan. Dat betreft allereerst de vraag of wij niet het lef kunnen tonen om de LSP een jaar lang niet van toepassing te verklaren op deze vier verordeningen en dan maar zien welke ongelukken daaruit voortkomen om dan volgend jaar tot de conclusie te komen dat wij dat maar niet meer moeten doen. Dat lijkt mij de omgekeerde wereld. Ik vind het belangrijk veiligheidskleppen in te bouwen. Ik dank de sociaaldemocratische fractie in het Europees Parlement die destijds bij de Dienstenrichtlijn juist mogelijkheden heeft gecreëerd voor het inbouwen van deze veiligheidskleppen.

De Dienstenwet is op 1 januari 2012 in werking getreden. De provincie moet aangegeven waarop die niet van toepassing is. Dat is het enige en dat doen wij nu. De lex silencio positivo is verder van toepassing op alle andere regels waarop hij betrekking heeft. Na het aannemen van dit voorstel is de lex silencio positivo niet meer van toepassing op de verordeningen die hierin worden aangegeven.

Lex silencio positivo heeft niets te maken met deregulering. Deregulering is zoals mevrouw Tsoutsanis al aangaf, het afschaffen van regels en vergunningen. Daar ziet deze wet niet op.

Wij ontraden aanvaarding van het amendement omdat hiermee twee verordeningen niet worden uitgesloten. Dat zijn nu juist twee van de punten waarvoor wij die veiligheidsklep graag inbouwen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik hoor de gedeputeerde steeds praten over een veiligheidsklep. Voor

wie is het vooral een veiligheidsklep? Voor de gedeputeerde als bestuurder dat hij zijn handen in onschuld kan wassen in het geval het een keer misgaat? Of is het echt een veiligheidsklep voor de samenleving? Dat blijkt niet echt uit de voorbeelden die ik eerder heb genoemd, want dat zijn geen onomkeerbare zaken. Ik zie het vooral als een veiligheidsklep voor de bestuurders.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat mag, maar toch is het serieus bedoeld als een veiligheidsklep voor de samenleving omdat wij niet willen dat er verkeersonveilige situaties optreden en dat er onomkeerbare schade wordt aangericht aan de omgeving en aan het milieu. De door de heer Van Hattem genoemde voorbeelden zijn misschien geen voorbeelden van onomkeerbare schade, maar gelooft u mij in de verordeningen die wij nu uitsluiten zijn duizenden mogelijkheden behalve carnavalswagens.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik vraag de gedeputeerde eens concrete voorbeelden te geven van zaken die echt onomkeerbaar en zo prangend zijn dat deze maatregelen noodzakelijk zijn.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat had ik tijdens de commissievergadering met liefde en plezier gedaan, maar daarvoor vind ik het nu een beetje te laat.

De heer *Leenders* (PvdA): De gedeputeerde zei dat het niet om deregulering gaat. Het gaat niet om meer of minder regels. In het verleden zijn onderzoeken gedaan in het bedrijfsleven naar waar men het meeste last van heeft. Niet van de regels zelf want die werken namelijk ook beschermend voor de bedrijven ten opzichte van elkaar en voor burgers ten opzichte van elkaar. De klachten van ondernemers hebben veel meer te maken met de wijze waarop overheden met die regels omgaan, dus niet met de regels zelf. Hier gaat het over de wijze waarop de provincie wenst om te gaan met de regels.

De *voorzitter*: Ik wijs de gedeputeerde erop dat ook vragen die hier in de Staten worden gesteld

fatsoenlijk moeten worden beantwoord.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat zal ik doen, voorzitter.

De lex silencio positivo verbetert veel aan de manier waarop de overheid met bedrijven omgaat. Dat komt omdat er een stok achter de deur zit en als het alsnog gemist wordt, krijgen bedrijven alsnog een vergunning. Tel uw zegeningen. Wij sluiten hier een heel klein deel van de verordeningen uit van deze lex silencio positivo. Per 1 januari is met de invoering van de Dienstenwet precies voldaan aan waartoe de heer Leenders oproept.

De heer *Leenders* (PvdA): Voorzitter! Deze gedeputeerde luistert slecht. Dat is helemaal mijn boodschap niet. Ik heb gezegd dat het hier wel degelijk gaat om de regelgeving in haar algemeenheid; niet zozeer om de regelgeving zelf maar om de wijze waarop de overheid daarmee omgaat. Daar gaat het om. Ik wil ook tegen de VVD zeggen dat het wel degelijk met het complex van regelgeving in zijn totaliteit te maken heeft.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Het debat wellicht wel maar deze verordening niet.

In stemming komt amendement A3.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Tegen.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Arts* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

De heer *Leenders* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en de OSN voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt Statenvoorstel 70/11.

Mevrouw *Tsoutsanis-van der Koogh* (VVD): Voor.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voor.

Mevrouw *Arts* (SP): Voor.

De heer *Van Hattem* (PVV): Tegen.

De heer *Leenders* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, D66, GroenLinks en de PvdD voor dit voorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Dames en heren. Zoals eerder gemeld schorsen wij nu de vergadering voor de lunchpauze van ongeveer een uur. Over ongeveer vijf à tien minuten zullen wij kennismaken met de al aangekondigde gasten, de heer De Rooy en zijn equipe. Ik zal hen kort toespreken. Daarna is er gelegenheid om met hen te spreken op het buitenterrein en zo mogelijk met hen in de auto's rond te rijden, mijnheer Ten Harmsen van der Beek. Daarna is er gelegenheid om samen te lunchen op het Statenveld. Omstreeks kwart over een heropen ik de vergadering.

De vergadering wordt van 12.15 uur tot 13.15 uur geschorst.

De *voorzitter*: Ik kan u melden dat het door GroenLinks aan de orde gestelde bericht over handhaving milieuvergunningen Reiling wordt behandeld via een motie vreemd aan de orde van de dag. Die motie is intussen ingediend. Die wordt vermenigvuldigd. Aan het einde van deze vergadering wordt dit onderwerp alsnog aan de orde gesteld.

De *voorzitter*: Door het lid P. Smeulders wordt de volgende motie vreemd aan de orde van de dag voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 2 maart 2012, constaterende dat:

- *Gedeputeerde Staten op 1 maart 2012 een persbericht hebben verstuurd, waarin is opgenomen dat afvalverwerkingsbedrijf Reiling Sterksel BV in de gemeente Heeze-Leende niet over de benodigde milieuvergunningen beschikt en daarmee in overtreding is,*

overwegende dat:

- *het voor mens en milieu zeer onwenselijk is dat een bedrijf opereert zonder de benodigde milieuvergunningen; spreken uit dat:*
- *Gedeputeerde Staten alles in het werk stellen om binnen een zo kort mogelijke termijn een oplossing voor de ontstane situatie te realiseren waarbij het belang van mens en milieu centraal staat;*
- *Provinciale Staten worden geïnformeerd over het beëindigen van deze zeer onwenselijke situatie, en gaan over tot de orde van de dag."*

De *voorzitter*: Deze motie vreemd aan de orde van de dag maakt onderwerp uit van beraadslaging en krijgt nr. M1.

Nummer 72/11

Derde wijziging Provinciale milieuverordening 2010

De *voorzitter*: Ik heb voor dit onderwerp een paar woordmeldingen gekregen. Allereerst is het woord

aan de heer Leenders van de fractie van de Partij van de Arbeid.

De heer *Leenders* (PvdA): Voorzitter! Wij maken daar geen gebruik van.

De *voorzitter*: Dan is het woord aan mevrouw Spierings van de fractie van D66.

Mevrouw *Spierings* (D66): Nee, dank u wel.

De *voorzitter*: De heer Van der Wel is er niet.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Ik realiseer mij dat ik een spelbreker ben als ik de reacties hoor. Ik zal daarom kort zijn.

In principe kan ik goed leven met de derde wijziging van de Provinciale milieuverordening. Een ding is mij echter opgevallen. Ik zeg dat in relatie tot het voorstel dat wij zojuist besproken hebben. Er is zit een LSP-constructie in. Dat is op zijn zachtst gezegd toch wat inconsistent. Is die constructie hier noodzakelijk?

Artikel 4.4.9 van deze verordening gaat over een meldingsplicht voor hergebruik waarbij ook de nazorgvoorzieningen een rol spelen. Als GS niet binnen acht weken een reactie geven op de melding ontstaat een van rechtswege verleende melding. Ik vind dat ongewenst omdat er dan wel degelijk sprake kan zijn van effecten die voor die nazorgvoorzieningen van belang zijn. In dat geval speelt volgens mij de volksgezondheid een rol. Ik vind het daarom ongewenst dat hier een LSP-constructie in zit. Dat is de reden waarom ik dit te berde breng. Ik vraag de gedeputeerde hierop te antwoorden.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Als de Staten willen dat in het kader van het hergebruik van de stortplaatsen iets uitgesloten zou worden van de lex silencio positivo, had dit misschien in het vorige Statenvoorstel opgenomen moeten worden.

Het is belangrijk op te merken dat de Provinciale milieuverordening bij wet uitgesloten is van de lex silencio positivo. Dus kan het niet worden opgenomen.

Er is een termijn om te reageren op een melding. Het gaat niet om een omvangrijke vergunningaanvraag, maar om een melding. Wij moeten eerst en vooral beoordelen of deze handeling door kan gaan omdat er geen gevolgen zijn voor de nazorgvoorziening, of dat zij misschien risicovol is. In dat laatste geval hoeft ons besluit niet veel verder te gaan dan de aanvrager te laten weten dat hij een ontheffing moet aanvragen. Daarna gelden dan weer alle termijnen. Wij zijn van mening dat wij kunnen reageren binnen de daarvoor geldende termijnen, want zo ingewikkeld zijn die meldingen meestal niet.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! De Provinciale milieuverordening is nu inderdaad uitgesloten van de *lex silencio positivo*. Dat neemt echter niet weg dat wij een constructie kunnen opnemen die anders luidt. Ik heb een amendement klaarliggen en wil dat nu indienen, tenzij bij voorbaat vaststaat dat daarvoor geen meerderheid is. Dat is echter moeilijk te peilen.

De *voorzitter*: Door het lid *Kap* wordt het volgende amendement voorgesteld.

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 2 maart 2012, constaterende dat:

- *GS kiezen voor een LSP-constructie waarbij paragraaf 4.1.3.3 van de Awb van toepassing wordt verklaard in artikel 4.4.11 van deze derde wijzigingsverordening Provinciale milieuverordening 2010;*

overwegende dat:

- *zojuist de verordening Lex silencio positivo is vastgesteld waarbij voor drie verordeningen de LSP-constructie expliciet is uitgesloten;*
- *het opnemen van een LSP-constructie in deze derde wijzigingsverordening Provinciale milieuverordening dan ook niet consistent is;*
- *in artikel 4.4.9 een melding ingediend moet worden voor ondergeschikte wijzigingen in de uitvoering van een hergebruikplan waarbij vast moet komen te staan dat dit geen nadelige gevolgen mag hebben voor de nazorgvoorzieningen;*
- *dat deze melding bedoeld is als een instrument voor GS om inderdaad te bezien of deze wijzigingen geen nadelige*

gevolgen hebben voor de bescherming van het milieu in verband met daar mogelijk aanwezige gevaarlijke stoffen;

- *dit een groot openbaar belang is dat rechtvaardigt dat er geen besluit van rechtswege mag ontstaan;*

besluiten:

- *artikel 4.4.11 van de verordening als volgt te wijzigen:*
Indien GS niet binnen de in het vierde artikel genoemde termijn schriftelijk een besluit hebben genomen met betrekking tot de melding op grond van artikel 4.4.8 en/of 4.4.10, wordt de melding geacht te zijn geaccepteerd;
- *een zesde lid toe te voegen dat luidt:*
paragraaf 4.1.3.3 van de Awb is niet van toepassing op een melding als bedoeld in artikel 4.4.9 van deze verordening."

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. A4.

Ik stel voor dat wij de beraadslagingen over dit voorstel nu sluiten en de stemming over dit onderwerp even uitstellen tot na het volgende agendapunt omdat wij anders veel tijd verliezen met het vermenigvuldigen van het amendement.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Als u zich dan niet beperkt tot een stemming en wij ook een advies van het college krijgen en daarop kunnen reageren, kunnen wij daarmee instemmen.

De *voorzitter*: Dat volgt bijna logisch uit het feit dat het amendement nog niet bij u bekend is. Dank voor de precieze aanvulling door de nestor van deze Staten.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

Nummer 02/12

Intrekking reconstructie en gebiedsplannen

De heer *Verhees* (VVD): Voorzitter! In 2005 hebben de Staten de reconstructieplannen vastgesteld. Kenmerkend voor deze plannen is het integrale karakter. Naast de begrenzing en het beleid voor de integrale zonering voor de intensieve veehouderij zijn in deze plannen ook

doelen voor natuur, water, landschap, recreatie en de leefbaarheid opgenomen. De reconstructie- en gebiedscommissies houden zich bezig met de uitvoering van dit beleid. Dankzij het integrale karakter van de reconstructieplannen en deze commissies zijn er veel mooie projecten in onze provincie gerealiseerd. Maar ten gevolge van de gewijzigde wetgeving is de status van deze reconstructieplannen thans een andere dan toen de status werd vastgesteld. Had het reconstructieplan aanvankelijk de status van streekplan waardoor naast de rechtstreeks werkende delen de integrale zonering ook de beleidsregels voor de gemeenten juridisch bindend waren, na inwerkingtreding van de huidige wet op de ruimtelijke ordening veranderde dit. Toen kreeg het reconstructieplan de status van structuurvisie, waardoor de gemeenten niet meer gebonden waren aan de beleidsregels. Daarom hebben de Staten besloten, de beleidsregels voor de intensieve veehouderij uit de reconstructieplannen, die in de structuurvisie overigens gewijzigd zijn, zoals beperking omvang bouwblok, nieuwvestiging en slot op de muur, in de extensiveringsgebieden op te nemen in de op 20 december 2010 vastgestelde verordening. Daarmee was de borging naar derden zeker gesteld. Sinds 1 december verleden jaar is een nieuwe situatie ontstaan. De rechtbank van Den Bosch heeft geoordeeld dat de rechtstreeks werkende bepalingen uit de verordening over de intensieve veehouderij in strijd zijn met de Reconstructiewet. De rechtbank heeft de Verordening Ruimte onverbindend verklaard. Dat betekent dat de vergunningen weer getoetst moeten worden aan de reconstructieplannen, die aanzienlijk afwijken van de verordening. GS hebben dit onderkend en zijn adequaat aan het werk gegaan om te voorkomen dat er dingen gebeuren die in strijd zijn met de Verordening Ruimte. Met het voorstel om de reconstructieplannen in te trekken is het niet meer mogelijk op basis van het reconstructieplan een vergunning af te geven. Voor iedereen is het nu duidelijk dat het provinciale beleid voor de intensieve veehouderij is gebaseerd op de structuurvisie en op de Verordening Ruimte. Uit het oogpunt van rechtszekerheid is het van belang dat er één regime

geldt.

In het voorliggend voorstel wordt goed inzichtelijk gemaakt waarom in 2010 de reconstructieplannen niet konden worden ingetrokken en waarom dit nu wel kan. Het is ons duidelijk geworden dat bij het intrekken van de reconstructie- en gebiedsplannen geen problemen ontstaan als te zijner tijd de begrenzing in het kader van de integrale zonering in de Verordening Ruimte wordt vastgesteld. Zoals wij eerder hebben gelezen, wordt dit in mei bij de actualisatie van de verordening meegenomen.

Voor het intrekken van deze plannen is de wettelijk voorgeschreven procedure gevolgd, waarbij een ieder zijn zienswijze heeft kunnen indienen. Opmerkelijk is dat deze zienswijzen er merendeels op gericht zijn terug te vallen op het beleid van de reconstructieplannen. Voor de VVD is dit geen optie. Verder is uit deze zienswijzen ook gebleken dat bij een aantal reconstructie- en gebiedscommissies onrust over dit voorstel is ontstaan. Immers, er zijn in het verleden zoals eerder gezegd goede projecten gerealiseerd. Deze projecten moeten ook in de toekomst gerealiseerd kunnen worden. Dat kan ook. De uitvoering van de reconstructie- en gebiedsplannen zijn vertaald in het provinciaal meerjarenprogramma en het gebiedsmeerjarenprogramma, zoals ze ook in dit voorstel blijven staan, de reconstructie- en gebiedsplannen, totdat er nieuwe uitvoeringsafspraken zijn gemaakt. Ook bestaande afspraken worden voorlopig gecontinueerd.

De fractie van de VVD is dan ook tevreden met punt 7 van het besluit waarin nog eens expliciet wordt verklaard dat de in te trekken reconstructie- en gebiedsplannen als samenbindend ambitie-document gehanteerd zullen worden totdat nieuwe bestuursovereenkomsten in het kader van 'Transitie Stad en Platteland' zijn aangegaan. Zoals bekend is met het koersdocument Transitie Stad en Platteland een nieuwe koers vastgesteld. De invulling en de uitvoering van dit beleid zullen in de toekomst anders georganiseerd en uitgevoerd gaan worden. De fractie van de VVD is blij te lezen dat daarbij zoveel mogelijk wordt getracht bestuurlijke druk te voorkomen. Zij pleit voor een efficiënte en doelmatige opzet van de nieuwe

structuur. Wat de VVD betreft zal bij de verdere invulling van de nieuwe koers aandacht moeten zijn voor de afwaartse beweging van de intensieve veehouderij en daarbij de afname van het aantal geurgehinderden. Er zal draagvlak gecreëerd moeten worden voor nieuwe projecten rondom de veehouderij maar ook voor natuur, water en landschapsprojecten. Een belangrijk aandachtspunt is dat de inwoners van het buitengebied betrokken worden bij de ontwikkeling van het platteland.

Voorzitter. De fractie van de VVD gaat akkoord met het voorstel om de reconstructie- en gebiedsplannen in te trekken.

Mevrouw *Van Extel-van Katwijk* (CDA): Voorzitter! Het voorstel dat voor ons ligt is gekomen naar aanleiding van een uitspraak van de rechtbank Den Bosch. Ik hoef niet uit te leggen wat daar is besloten, want dat heeft de heer Verhees daarnet toegelicht. Gedeputeerde Staten zijn van mening dat de rechter in deze uitspraak voorbijgaat aan de status van de beleidsregels uit de reconstructieplannen en het feit dat deze bij vaststelling van de Structuurvisie zijn gewijzigd. De rechter ging er dus van uit dat er momenteel twee regelingen gelden, wat dus zorgt voor onduidelijkheid, niet alleen bij de rechter, maar ook bij onze bevolking. Van belang is dat een overheid zekerheid biedt aan haar inwoners. Het CDA vindt het dan ook zeer ongewenst dat rechterlijke uitspraken de voorschriften van de Verordening Ruimte onverbindend verklaren, omdat daar nu juist in opgenomen staat wat wij als provincie samen hebben vastgesteld en ook graag willen voor de toekomst van Brabant.

GS hebben ervoor gekozen om de reconstructie- en gebiedsplannen in te trekken. Wij als CDA maken ons zorgen of deze gekozen weg, het intrekken van de reconstructie- en gebiedsplannen, hiervoor de juiste weg is. Gezien de negen adviezen en de circa 150 ingekomen reacties leeft dit dus niet alleen bij het CDA. De Provinciale omgevingscommissie Noord-Brabant (POC) geeft bijvoorbeeld aan dat zij zich zorgen maakt over het overhaast handelen wat mogelijk in de toekomst opnieuw juridische complicaties geeft.

Wij kunnen namelijk ook niet goed overzien of de gekozen weg juridisch afgedicht is. Wij horen daar in de samenleving verschillende geluiden over, het stelt ons nog niet gerust. Wij hebben dit tijdens de commissievergadering ook aangegeven en voorgesteld om dit agendapunt aan te houden, zodat er bijvoorbeeld zoals D66 voorstelde, een second opinion gevraagd kon worden.

Verder was de onduidelijkheid over de begrenzing van de integrale zonering voor het CDA een heet hangijzer. Maar die blijft nu in stand, omdat de inwerkingtreding van de intrekking daarvan wordt uitgesteld tot na de intrekking van de Reconstructiewet zelf. Wij danken de gedeputeerde voor de gegeven helderheid.

Maar al deze aanpassingen zorgen ervoor dat het gehele proces geen schoonheidsprijs verdient: correctie op correctie van het voorstel en het conceptbesluit. Eigenlijk was onze optie om het aan te houden achteraf gezien misschien nog niet eens zo slecht. Wij hadden liever voor een andere weg gekozen, namelijk het in stand houden van de reconstructie- en gebiedsplannen maar daar dan ruimere mogelijkheden, juridische zaken dus, met betrekking tot de maximale omvang van de bouwblokken, de mogelijkheden van nieuwvestiging en de mogelijkheden in de extensiveringsgebieden uit te halen en die beter en helder te verwoorden in de Verordening Ruimte. Wij vragen ons af waarom hier eigenlijk niet voor gekozen is. Dit had namelijk o.i. veel eerder tot begrip en draagvlak in de samenleving geleid. Door te kiezen voor het intrekken van de reconstructie- en gebiedsplannen is er een enorme verontwaardiging ontstaan bij onze partners, gemeenten, belangenorganisaties ZLTO/BMF (Zuidelijke Land en Tuinbouw Organisatie en Brabantse Milieufederatie), reconstructiecommissies, POC en individuele ondernemers. Deze onduidelijkheid bij deze partners is er nog steeds als je zo eens rondbelt.

GS geven aan dat de reconstructie- en gebiedsplannen een belangrijke functie vervuld hebben maar zeker nog steeds vervullen als samenbindend ambitiedocument voor gezamenlijke uitvoering. En dat zij ook als zodanig erkend worden, totdat de nieuwe ambities en structuren in

samenwerkingsovereenkomsten zijn vastgelegd en de plannen ook een basis bieden om te komen tot nieuwe afspraken. Het CDA wil zich hierbij aansluiten, want de reconstructie- en gebiedscommissies hebben de afgelopen jaren enorm hard gewerkt en hebben ook in vele zaken zeer goede resultaten geboekt. Wij vragen GS dan ook om door middel van een brief aan alle indieners van de zienswijzen en adviezen duidelijk te maken wat vandaag besloten wordt maar ook duidelijkheid richting al onze inwoners van Brabant. Wij laten aan GS over hoe zij dit willen doen. Het zou kunnen via een advertentie in de kranten en via de social media, zodat er een goede samenwerking blijft en ook zij hun bijdrage blijven leveren aan een toekomstbestendig vitaal platteland. Want als we ergens in Brabant uniek in zijn, dan is het in onze samenwerking met onze inwoners.

Voorzitter, duidelijk mag zijn dat we als CDA geworsteld hebben en nog steeds worstelen met de vraag of de gekozen oplossing de juiste en beste oplossing is. Wij zien dat het voorstel voor veel verwarring heeft gezorgd en dat betreurt het CDA ten zeerste. Kunt u ons nog eens goed uitleggen waarom u heeft gekozen voor intrekking van de plannen in plaats van aanpassing conform de Verordening Ruimte?

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! De reconstructie was destijds een heel goed idee, noodzakelijk ook na alle zich opstapelende problemen in de plattelandseconomie, in de ruimtelijke ordening, op het terrein van natuur en leefbaarheid. Het platteland moest gereconstrueerd worden en hersteld. Op papier klopte de Reconstructiewet en ook de plannen die eruit voortkwamen. De praktijk van de afgelopen lange jaren heeft echter geleerd dat er te vaak een te groot verschil was tussen theorie en praktijk en dat de reconstructieplannen weliswaar vaak veel goede dingen opleverden maar even vaak volstrekt ongewenste ruimtelijke, economische en ecologische ontwikkelingen in gang hebben gezet, die weliswaar de belangen van een deel van Brabant dienden maar niet van heel Brabant. Te veel Brabanders herkenden zich op den duur niet meer in de uitvoering van de reconstructie, getuige de

grote maatschappelijke onrust op heel veel plekken in Brabant, waar het burgerinitiatief uit voort is gekomen en waar bijna twee jaar geleden hier de fundamentele koerswijzigingen uit voortkwamen die wij hier zelf hebben ingezet. Dat waren noodzakelijke antwoorden op die maatschappelijke onrust.

Die koerswijzigingen zijn toen opgenomen in de Verordening Ruimte, die sinds de invoering van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening het juridisch kader is voor het ruimtelijk beleid in Brabant. De SP is – het is geen geheim – altijd heel kritisch geweest over die reconstructie zonder daarmee overigens – ik hecht eraan dat hier te zeggen – tekort te willen doen aan de jarenlange inspanning van alle reconstructiepartners en de goede uitvoeringsplannen die wel bijdroegen aan de reconstructiedoelen.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Ik hoor een heel betoog over wat allemaal goed is geweest en hoe het anders zou kunnen maar we zijn dit voorstel toch puur aan het bespreken omdat het niet anders kan? We hebben toch geen inhoudelijke beoordeling gehad over het in stand houden van de gebiedscommissies? Al die zaken blijven juist op dit moment wel overeind. We zijn bezig met een proces van transitie Stad Platteland. Dat weten we allemaal; we zijn er zelf bij geweest. Het gaat hier toch puur om een technisch verhaal? Ik begrijp dat houden van dat hele verhaal niet zo goed.

Mevrouw *Slegers* (SP): Volgens mij is het niets anders dan wat ik in de commissie heb besproken en waar het in de hele commissie over is gegaan. Het is bepaald geen technisch verhaal maar een voorstel voor een inhoudelijke beslissing die voortbordurt op eerdere inhoudelijke beslissingen die wij hier namen.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Natuurlijk is het een inhoudelijke beslissing want ze heeft gevolgen, maar wat we nu doen is puur zeggen dat omdat we nog niets anders hebben, we wachten op de vaststelling van de zaken die zijn opgenomen in de wijziging van de Verordening Ruimte. Vanwege een uitspraak van de rechtbank kunnen we niet

anders dan nu de reconstructieplannen intrekken. Vervolgens houden we alle ambities voor andere plannen die we hebben vanuit de reconstructieplannen voorlopig overeind totdat er andere voor in de plaats komen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Ik weet niet wat het punt is dat mevrouw Brunklaus wil maken.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Ik vraag mij af waarom u zo'n groot betoog houdt over de effecten en het verleden van de reconstructieplannen.

De *voorzitter*: Daarmee herhaalt u de vraag die u al in uw eerste interruptie stelde.

Mevrouw *Slegers* (SP): Ik weet niet of mevrouw Brunklaus alle zienswijzen heeft ingezien, maar die alleen al geven aan dat het hier bepaald niet om een technisch besluit gaat maar om een inhoudelijke koerswijziging, een onderdeel van een fundamentele koerswijziging waar we allemaal voor hebben gekozen en waar heel veel van onze maatschappelijke partners onzeker over zijn. Daarom geef ik hier een inhoudelijk verhaal om aan die zorgen tegemoet te komen en om tegelijkertijd te kunnen zeggen dat de SP het wel heel erg eens is met dit voorstel. Ik heb nog een paar zinnen die dat precies uitdrukken.

De heer *Van Hattem* (PVV): Meent mevrouw Slegers nu werkelijk dat het huidige voorliggende voorstel echt een inhoudelijke koerswijziging is, terwijl het een uit nood geboren oplossing is om een koerswijziging die eerder is ingezet, meer gestand te doen?

Mevrouw *Slegers* (SP): Ik vind het een beetje onzin, maar uiteraard heeft de heer Van Hattem recht op een antwoord. Nee, dit voorstel is geen fundamentele koerswijziging. Het is een noodzakelijke stap in het proces van die fundamentele koerswijziging waar we met z'n allen mee bezig zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dan moet mevrouw Slegers het ook niet doen voorkomen alsof dit de

noodzakelijke koerswijziging is die vandaag voorligt.

Mevrouw *Slegers* (SP): Nee dat maakt de heer Van Hattem ervan. Dat heb ik niet doen voorkomen.

De SP heeft altijd gepleit voor zorgvuldig beleid dat een einde maakt aan die onrust en de onzekerheid, waar mevrouw Van Extel het net ook al over had. Dit voorstel neemt een stukje juridische onduidelijkheid en onzekerheid weg door een van de twee regimes op te heffen, zoals de heer Verhees al zei, maar het juridisch kader overeind te houden. Bovendien blijven – en dat is een tegemoetkoming aan de zorg van heel veel mensen die een zienswijze hebben ingediend – die reconstructieplannen gelden totdat er, zoals mevrouw Brunklaus zei, waar nodig nieuw beleid is ontwikkeld en vastgesteld.

Tot slot, de SP begrijpt de zorgen van alle betrokkenen maar meent dat dit voorstel die zorgen grotendeels kan wegnemen en gaat dus akkoord. Het aannemen van dit voorstel zal weer, dit voor de heer Van Hattem, een goede stap zijn richting de verwezenlijking van onze plattelandsambities – die van de hele Staten volgens mij – die vanaf nu alle Brabantse belangen gaan dienen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Deze maatregel is nodig om onze Verordening Ruimte juridisch houdbaar te maken bij de rechtbank. Twee recente uitspraken waarbij op basis van de huidige reconstructieplannen de realisatie van twee megastallen in Bladel alsnog mogelijk werd gemaakt, geven de noodzaak ervan aan. Dat wij geen megastallen meer willen is een juridische houdbaarheid, dus is het heel erg noodzakelijk. Onze fractie had dan ook grote twijfels bij het aanvankelijke Statenvoorstel op grond van juridische houdbaarheid. Nu is in de herziene versie met daarbij de Memorie van Antwoord expliciet de integrale zonering opgenomen als reconstructieplan, wat wij als een zeer grote verbetering zien ten opzichte van het eerdere voorstel.

Desalniettemin hadden wij nog de nodige technische vragen die ik afgelopen week heb gesteld en die keurig en op zeer korte termijn door

de betrokken ambtenaren zijn beantwoord, waarvoor mijn zeer grote dank. Desondanks komen er nog wel enkele politieke vragen op. Het is nog altijd heel opmerkelijk dat het ministerie van EL&I (ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie) onlangs in het blad *De Boerderij* heeft gezegd dat “het vervallen van de Reconstructiewet pas aan de orde zal zijn als de reconstructieprojecten volledig zijn afgerond”. Het ministerie voegt daar nog aan toe “dat de provincie er ten onrechte vanuit gaat dat het vervallen van de Reconstructiewet ook gevolgen heeft voor bestaande reconstructieplannen. Dit is niet zo want het overgangsrecht ziet erop dat bestaande reconstructieplannen onder de Reconstructiewet kunnen worden afgewikkeld.” Dat is meteen mijn vraag aan de gedeputeerde. Ik had graag een politieke reactie gekregen op de reactie van het ministerie en ziet hij het in politieke zin en in overleg met Den Haag als een houdbare maatregel?

Het voorstel is natuurlijk een keus die we moeten maken. Als we niets doen, blijven de reconstructieplannen gelden en bestaat het risico nog steeds dat er megastallen worden gerealiseerd. Het glas is dus half vol of half leeg. Met het huidige voorstel wagen we een juridische gok. Het is de vraag of het houdbaar is bij de rechtbank, want we hebben nog steeds een hoop twijfels over een aantal punten, maar als we niets doen hebben we helemaal niets. Het is een kans maar ik waag te betwijfelen of ze houdbaar is. Het is wel belangrijk gelet op het bestuursrecht dat op het moment dat we het doen, alles heel helder is geregeld. Voor iedereen moet zo klaar als een klontje zijn wat wij als overheid willen. Dat moet als een paal boven water staan. Dan kunnen mensen ook geen mazen in de wet vinden om zaken er alsnog doorheen te fietsen. Daarom is het zo belangrijk deze punten zo accuraat mogelijk vast te leggen.

Dat betekent ook dat overal een goede wettelijke grondslag voor moet bestaan. Ik heb het al in mijn technische vragen aangehaald. Er is in de Reconstructiewet geen sprake van de mogelijkheid tot intrekking, enkel tot wijziging. Als antwoord heb ik gehad dat het intrekken van de reconstructieplannen kan worden gezien als een vorm van

wijziging. Er zou ook een arrest van de Raad van State aan ten grondslag liggen. We hopen dat het in dit geval ook van toepassing is en dat wij de eerste provincie zijn die het op deze manier gaat doen. Zoals ik al zei, het glas is of half vol of half leeg. We gaan nu toch maar uit van het half volle glas en hopen dat het de nodige uitwerking heeft. Tot slot, ik ben blij dat in de Memorie van Antwoord het verminderen van de geurhinder nog steeds als een expliciete ambitie is opgenomen. We hopen dat dit college er alles aan doet om dit te realiseren in de komende jaren.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Gisteren ontvingen wij via de dagelijkse mail van de griffie de vragen en antwoorden van de PVV, waarvoor dank. Het is een heel goed gebruik van de instrumenten die wij hebben. Die helpen bij onze voorbereidingen.

Interessant was maar één hoofdvraag: Doen wij het wel goed hiermee. Het is ontstaan uit de reconstructie, we hebben ook de verordening vastgesteld, waar we soms wel wat moeite voor hebben moeten doen. Steeds kwam de vraag aan GS op of wat we doen klopt gezien de Reconstructiewet. Het antwoord was altijd ‘ja’. Het blijkt nu nee te zijn. Dat kan. Voordat we hier nu een ingewikkelde juridische discussie krijgen, zou het best wel eens interessant kunnen zijn, het voorstel van D66, in z’n geheel of op onderdelen, te volgen en de vraag te stellen of we het wel goed doen op deze manier. Met andere woorden, zouden niet onderdelen nog eens tegen het licht moeten worden gehouden? Wij denken, maar we weten het niet zeker, dat in de inspraakreacties een rode draad zit van ongerustheid, het niet weten, de vraag wat ons nu weer boven het hoofd hangt. Zelfs de omgevingscommissie stelt de vraag of wij het op deze manier wel goed doen.

Mevrouw *Van Extel-van Katwijk* (CDA): Voorzitter! Tijdens de commissievergadering heeft D66 zoals ik in mijn betoog al zei, gevraagd om een second opinion. Wij hebben als CDA daar toen ja tegen gezegd, maar de PvdA zei nee. Dat vind ik wel erg jammer.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Daarna hebben wij een Memorie van Antwoord gehad en we hebben de vragen van de PVV goed gelezen. Als je dan nog twijfel hebt, is er hier de ruimte om die twijfel op tafel te leggen. De gedeputeerde zal daar wel een antwoord op geven.

We mogen ook niet vergeten dat wij vandaag die Reconstructiewet niet intrekken maar een procedure op gang brengen, althans zo hebben wij het begrepen. Mijn vraag aan de gedeputeerde is of wij dat goed hebben begrepen. Trekken wij vandaag alles in of starten wij het proces van intrekking van de reconstructie op? Ik hoor graag het antwoord.

Het CDA heeft dat ook verteld en ook andere partijen: op het moment dat wij in Brabant voor onrust zorgen, doen wij het niet goed. In de Memorie van Antwoord wordt uitgebreid over de communicatie geschreven. Dat is wel heel erg hard nodig. Op het moment dat wij hier van gedachten wisselen over nut en noodzaak van deze ingreep – daar zijn wij hier ook voor – mag je toch ook aannemen dat het in de provincie niet voor iedereen helemaal duidelijk is. Er is de commissie Van Doorn. We gaan op een andere manier met het buitengebied om en proberen onze landbouw en veeteelt een andere methode, een ander gezicht en andere affiniteit te geven. Is die combinatie wel duidelijk genoeg weergegeven en wat kunnen wij hier nog aan doen?

Tot slot, voorzitter, u hebt het de afgelopen week ook al in een interview gezegd naar aanleiding van Tilburg 2040 (in Tilburg kijken ze echt vooruit): het gaat over het platteland, over stad en landschap, over Stad en Platteland zoals het hier wordt genoemd. De onduidelijkheid die wij in het buitengebied maar ook in de steden zien gaat eigenlijk over de vraag: Waar zijn we weer aan toe? Dat wij het hier moeten omzetten in een Verordening is voor ons duidelijk maar nog niet voor de bevolking. Met andere woorden, voorzitter, graag heel veel aandacht voor de communicatie en de beeldvorming.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voorzitter! Ik heb niet de behoefte gevoeld naar de microfoon te lopen omdat ik al zo vaak naar aanleiding van de

commissie werd genoemd dat ik dacht, dat ik het werk al had gedaan en mij kan beperken tot mijn bijdrage.

De uitspraak van de rechtbank Den Bosch van december 2011 heeft geleid tot het voorstel van GS om de reconstructieplannen en gebiedsplannen in te trekken. Het juridische toetsingskader is door de tijd en door de nieuwe planologische producten erg ingewikkeld geworden. De plannen volgen elkaar op in de tijd: vanaf de varkenspest in 1997 in volgorde: de Reconstructiewet, de reconstructieplannen, de nieuwe wet RO, de interim-structuurvisie RO, de verordening RO, de echte structuurvisie RO, de aanpassing van de verordening RO in 2010 naar aanleiding van het megastallendebat etc. De juridische producten volgen elkaar op, ze hebben een onderling relatie, ze bevatten voor een deel nieuw beleid, ze zijn het toetsingskader voor de buitenwereld en het blijkt dat het toetsingskader niet eenduidig is. De rechtbank van Den Bosch heeft een andere interpretatie aan het geheel gegeven dan wat de provincie in haar plannen en de ontwikkeling ervan had verwacht. Het is misschien een verrassing maar wel een waarop we vandaag moeten reageren.

De oplossing die nu voor ons ligt, is het intrekken van de reconstructieplannen en de gebiedsplannen. Dit leidt in de buitenwereld tot heftige reacties en terecht. Dit blijkt ook uit de hoeveelheid zienswijzen, waarvan er vele afkomstig zijn van agrarische ondernemers die door de verordening toch in een ander traject terecht zijn gekomen dan waarin ze daarvoor zaten. Wat opvalt is dat zowel ZLTO als BMF, reconstructiecommissies en de provinciale omgevingscommissie kritische reacties geven op wat de provincie eigenlijk wil met de reconstructie van het buitengebied. Wordt het hele proces stopgezet? Waar staan we nu?

Ik wil op drie punten kijken naar wat nu voor ons ligt:

- 1) De noodzaak om juridisch in te grijpen.
- 2) De provincie als betrouwbare overheid.
- 3) De communicatie.

Ten eerste, de noodzaak om juridisch nu iets te doen is evident. Het feit dat de rechtbank een

andere interpretatie geeft dan verwacht, vraagt om goed nadenken over wat er moet gebeuren. Bij de vraag of de gekozen juridische oplossing de juiste is, heb ik ernstige twijfel. Er komen heel veel advocaten op deze zaken af. We staan onder een vergrootglas en die advocaten kijken heel goed welke juridische mogelijkheden er zijn om toch ergens een gaatje te vinden waar ze op in kunnen springen. De POC geeft in overweging een proces in te gaan dat recht doet aan zorgvuldigheid, rechtszekerheid, continuïteit van beleid en betrokkenheid van partijen die zich hebben ingezet bij planvorming en uitvoering. Een heel zwaar advies, ongemeen scherp voor de POC, dat zo denk ik door GS toch niet wordt opgevolgd in de geest van de POC. Besluit 7 dat is toegevoegd, vind ik niet echt recht doen aan dit advies.

Mijn fractie heeft ervoor gepleit een extra juridisch advies te vragen, niet omdat wij de geest van het besluit niet goed zouden vinden, maar juist om de juridische zekerheid en de juridische houdbaarheid te borgen, zodat er rechtszekerheid ontstaat voor de buitenwereld. Ik denk dat een rechter die ziet dat wij zo maar even de plannen intrekken, zal zeggen dat het een gelegenheidsargument is en zal terugvallen op de oude plannen omdat hij het verloop van het proces raar vindt. Die toetst op het plan zoals het was toen de aanvraag werd ingediend en gaat niet kijken wat er daarna is gebeurd. Dan hadden we dit systeem ook niet gehad.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Zou het ook zo kunnen zijn dat die rechter zegt: ik kan daar niet over oordelen? Het zal toch ook aan u bekend zijn dat het gedeelte dat wij nu intrekken, het niet juridisch bindende deel is. De Raad van State heeft in zijn uitspraken duidelijk gemaakt dat daar geen beroep tegen kan worden ingesteld. Ik weet niet waar uw angst precies zit.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik ben geen jurist, u wel. Wat dat betreft heeft u een voorsprong. Ik denk alleen dat als zoveel mensen in de buitenwereld zich ernstig afvragen of dit het goede proces is, ik terecht aan het college vraag of het absolute zekerheid heeft dat dit het goede juridische proces

is. Ik moet hier een besluit kunnen nemen waarvan ik honderd procent het gevoel en de onderbouwing heb dat het een goed besluit is. Dat gevoel heb ik op dit moment nog niet.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mevrouw Klitsie. Als u de zienswijzen goed hebt gelezen, hebt u ook gezien dat ze allemaal of grotendeels één doel hebben. Dat is die reconstructieplannen weer omhoog te krijgen. De reden daarvoor zal u ongetwijfeld ook bekend zijn, want die reconstructieplannen zijn allemaal veel ruimer dan wat wij in de verordening hebben vastgelegd. Het argument dat er zoveel zienswijzen zijn ingediend, zegt mij niet zoveel.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik heb denk ik in mijn betoog duidelijk gemaakt dat het mij er niet om gaat de besluitvorming door de provincie vanaf 2010 terug te draaien. Ik denk dat we consistentie van beleid moeten hebben. Waar het mij om gaat is de absolute juridische zekerheid dat we met dit besluit de goede koers blijven varen. Ik ben niet van plan de reconstructieplannen met de mogelijkheden die er toen waren, ter discussie te stellen of weer te willen invoeren. Het gaat mij om de juridische houdbaarheid van dit besluit op dit moment.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik kan de opmerking van mevrouw Geeraedts dat de reconstructieplannen enkel voor ons zelf bindend zijn en niet juridisch bindend wel plaatsen. Er liggen inmiddels drie uitspraken van de rechtbank waarin wordt terugverwezen naar de reconstructieplannen. Daar kunnen we dus moeilijk aan voorbijgaan. Daar komt bij dat in de beantwoording van mijn technische vragen wordt aangegeven dat bij de toetsing het moment van aanvraag niet van belang is. Er wordt alleen getoetst aan de Verordening Ruimte. Dat waag ik te betwijfelen. Volgens mij is het nog altijd zo dat als een aanvraag wordt ingediend, de op dat moment geldende regelgeving leidend is. Daarom snap ik de opmerking van mevrouw Geeraedts niet.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik kan u het geloof niet geven, mijnheer Van Hattem. Dat is inmiddels wel gebleken. Maar het punt, waar de rechtbank denk ik aan voorbij is gegaan en waar wij wel mee worden geconfronteerd, is, zoals al door de heer Verhees goed verwoord, dat de reconstructieplannen door de invoering van de nieuwe wet op de ruimtelijke ordening een heel andere status hebben gekregen dan wij ze hebben gegeven. Toen waren ze juridisch bindend maar door de nieuwe Wet ruimtelijke ordening hebben ze de status van structuurvisie en zijn ze dus niet meer juridisch bindend. Dat betekent dat de rechter zal zeggen, dat moet worden teruggevalLEN op het plan. Wat zegt dan de gemeente? Dat is mooi, want die drie hectare die daarin stond voor een LOG (Landbouwonwikkelingsgebied), hoef ik niet meer aan te houden want ze zijn niet meer juridisch bindend, dus ik kan gewoon veel meer doen. Dat is het punt.

De heer *Van Hattem* (PVV): U trekt hiermee dus eigenlijk het onafhankelijke oordeel van de rechtbank in twijfel omdat u zegt dat de rechter eraan voorbijgaat. De juiste insteek zou moeten zijn dat in hoger beroep wordt gegaan in plaats van hier andere regelgeving vast te stellen, want dat zal dan toch niets uithalen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik twijfel niet aan het oordeel van de rechter. De rechter kan inderdaad zeggen – en of het juist is zal de Raad van State moeten beoordelen, maar dat heeft hier niet zoveel mee te maken – terug te vallen op het reconstructieplan; zie het hele verhaal van de rechter. Als je terugvalt op het reconstructieplan zit je in een heel andere situatie dan toen wij die reconstructieplannen vaststelden. Daar zit het grote probleem en daar hoefde de rechter geen oordeel over uit te spreken. Dat heeft hij ook niet gedaan want daar kwam hij niet aan toe.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik denk dat de heftigheid van de twee interruptanten duidelijk maakt, hoe juridisch ingewikkeld het allemaal is en dat het niet aan mij is om dit oordeel te vellen. Alleen wil ik duidelijk hebben dat we het juridisch complex heel

goed moeten toetsen. Dat vraagt de buitenwereld. Het beleidskader moet eenduidig zijn, het ministerie moet er nog mee instemmen en het ministerie is voorlopig nog niet van plan de wet in te trekken en heeft ook gezegd dat we voorbarig zijn. Dat zijn allemaal twijfels die ik proef en waarom ik mij afvraag of we vandaag wel het goede besluit nemen. Dat juridisch advies, een second opinion, is voor onze fractie echt een hard punt.

Het tweede punt is het beeld van de provincie als betrouwbare overheid. De snelheid waarmee het proces van intrekken van de plannen zich voltrekt, is voor de achterban die jarenlang bezig is geweest met het maken van plannen en het uitvoeren ervan, een koude douche. Het reconstructieproces waaraan met veel enthousiasme is gewerkt, wordt met een pennenstreek van tafel gehaald zonder dat op dat moment de noodzaak evident was en zonder dat de noodzaak van het besluit evident was. Het vertrouwen is beschaamd, of in ieder geval gaan wankelen. Dat is met punt 7 voor een deel wel gerepareerd, maar ik denk dat het erg essentieel is om dat vertrouwen bij de buitenwereld terug te halen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Ik snap al die zienswijzen van reconstructiecommissies en streekraden, maar ik vind dat mevrouw Klitsie wel voorbijgaat aan het feit dat minimaal de afgelopen twee jaar behoorlijk wat maatschappelijke signalen zijn afgegeven, heel breed in Brabant en daarbuiten, dat er het een en ander aan de hand was en dat er een grote noodzaak was om reconstructieplannen bij te stellen. Dat was nog volop in de tijd dat de reconstructiecommissies gezellig met elkaar aan tafel zaten en eigenlijk met oogkleppen op doorgingen met hun eigen plannen. Dit voorstel komt dus niet uit de lucht vallen. Het zat er maatschappelijk al lang aan te komen en daar hadden de reconstructiecommissies best rekening mee kunnen houden. Het zijn nu een beetje krokodillentranen.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik denk dat u mij niet goed hebt begrepen. Het gaat mij niet om de juridische verandering die in 2010 is ingevoerd, maar om de

beleving van de mensen die in een keer zien dat een reconstructieplan wordt ingetrokken zonder dat voor hen duidelijk is wat dat voor het gebiedsproces betekent. Het gaat dus niet om het debat van 2010 of dergelijke zaken maar om de samenwerking in de streek die in een keer ter discussie wordt gesteld op een manier waardoor mensen zich overvallen voelen.

Mevrouw *Slegers* (SP): Dat is het punt. Het gebeurde niet in een keer.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Het was in december in één keer een besluit.

Mevrouw *Slegers* (SP): Er is altijd een moment dat er opeens een besluit komt, maar dit had iedereen op z'n klompen kunnen aanvoelen. Sterker nog, iedereen hier in de Staten en daarbuiten, heeft elkaar daarvoor gewaarschuwd. Dit zat in de pen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Even een reactie op mevrouw Slegers, want het verbaast mij dat zij nu komt met de reconstructiecommissies die gewoon klakkeloos zijn doorgegaan met deze plannen. Zij vergeet dat in deze reconstructiecommissies de provincie zelf ook vertegenwoordigd is. Heeft zij als Statenlid dan niet zelf ook zitten slapen terwijl de reconstructiecommissies waar zij nu zoveel kritiek op heeft, hun werk deden?

Mevrouw *Slegers* (SP): Nee hoor, ik roep dit al vijf jaar en ik ben nog niet afgeweken van wat ik gedurende die vele jaren heb gezegd.

De *voorzitter*: Mevrouw Klitsie, komt u tot een afronding.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Mijn laatste punt is de communicatie. Naar aanleiding van de commissievergadering is in de Memorie van Antwoord aandacht gegeven aan de communicatie en zijn een aantal voorstellen gedaan. Ik vind de communicatie nog niet voldoende uitgewerkt. Ik denk dat het beter kan en moet om de achterban mee te nemen die straks bij het koersdocument en

bij de transitie van het platteland bitter hard nodig is om die verandering tot stand te brengen. De besluiten komen snel, ze wijzigen ook vrij snel. Het komt op korte termijn op ons af. Ik zou aan de gedeputeerde de gewetensvraag willen stellen of dit besluit juridisch houdbaar is en we er verstandig aan doen het nu te nemen. Moeten we niet een tweede expertise vragen?

De heer *Wagemakers* (PvdA): U hebt het over veranderingen en dergelijke en een pennenstreek, maar we zijn het toch met elkaar eens dat er inhoudelijk niets verandert? We komen toch niet aan de onderdelen?

Mevrouw *Klitsie* (D66): Inhoudelijk verandert er niets aan de koers die de provincie uitzet maar ik denk dat de reconstructieplannen en het reconstructieproces in de buitenwereld misschien meer hebben betekend dan ik hier in de zaal af en toe proef. Ik heb buiten meegedaan aan de reconstructie en ik zit nu zelf in een gemeente waar de reconstructie zich afspeelt. Daar is reconstructie toch iets meer dan het papier waar we het hier over hebben. Het is een samenwerkingsproces dat we moeten koesteren.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Dan zijn wij toch de eerst aangewezenen die moeten zeggen dat er inhoudelijk niets verandert, dat het geen drama is maar alleen even een ander wetje, een ander jasje?

Mevrouw *Klitsie* (D66): Vandaar mijn oproep om de communicatie veel breder op te pakken.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voorzitter! In de commissie heb ik gezegd dat dit voorstel er nu niet zou liggen als er geen uitspraak van de rechtbank was geweest. Volgens mij is dat het probleem. Wij zijn nu niet bezig een waardeoordeel te geven over de reconstructieplannen, want dat hebben we in het verleden al gedaan. Daarom zijn hier afspraken gemaakt en besluiten genomen. Daarom hebben we de koers Stad en Platteland ingezet. We willen dus dat het anders gaat op het platteland. Om te voorkomen dat er in korte tijd allerlei ongewenste ontwikkelingen plaatsvinden,

die bij eerdere Statenbesluiten onmogelijk zijn gemaakt, zoals uitbreidingen van megastallen enz., lijkt wat wij vandaag doen de enige weg. Dat het geen schoonheidsprijs verdient, weten we allemaal. Het is eerder een noodzakelijk kwaad. Ik denk, zo net het debat gehoord hebbende en de memo lezende, met dank aan de gedeputeerde voor de duidelijkheid, dat van de ingediende inspraak-reacties zo'n 70% erop is gericht, het oude beleid terug te kunnen krijgen. Dat is niet wat wij willen, want wij hebben juist besloten dat het anders moet. Wij willen om het populair te zeggen kappen met het uitbreiden van bedrijven. Daarom hebben we ook in de Verordening Ruimte nog op het laatste moment meegenomen dat een bouwblok anderhalve hectare mocht zijn en niet meer. We zijn het daarover eens. Het is in mijn optiek een goede zaak dat de strakke bestemmingen en de indelingen van het platteland worden losgelaten. Zie Transitie Stad en Platteland. De burgers hebben inderdaad laten zien dat het zo niet langer kan, want ook zij willen iets anders, zij willen geen megastallen meer. Die debatten zijn al langer gevoerd. GS hebben ons verzekerd en daarom zullen wij ook voor dit voorstel stemmen dat de ambities voor samenwerken met de mensen, met gebiedscommissies enz. zullen worden doorgezet maar in andere vormen, minder strak en minder star. Dat willen wij zelf toch ook allemaal. GS hebben ons ook verzekerd dat er bij de communicatie met gebiedscommissies ook andere partijen zullen worden betrokken. Dat willen we volgens mij ook. Wat ons zorgen baart – en die hebben we net ook van anderen gehoord – is de communicatie met de mensen om wie het gaat, met alle mensen die zienswijzen hebben ingediend enz. Mensen snappen het inderdaad niet zo goed meer. Dat ben ik helemaal eens met wie dit ook heeft gezegd. Ik was laatst in Someren waar ik een verhaal heb gehouden over de koers Stad en Platteland. Men vroeg zich af, hoe het dan nu moet en hoe het anders wordt enz. Daar mag best heel veel communicatie voor komen; daar zijn we groot voorstander van.

Verder vinden wij de uitspraak van de rechtbank zeer zorgelijk, maar ik ben geen jurist. De

gevolgen van de uitspraak zijn volgens mij voorlopig niet te overzien. Ik wil nogmaals aan GS vragen – ik deed het al in de commissie maar ik wil het nogmaals horen – dat zij dit de juiste oplossing voor dit probleem vinden. Mijn volgende vraag, ook al in de commissie gesteld, is dan of dit ook voorkomen had kunnen worden.

Het voorstel van D66 is het voorstel nog eens te onderwerpen aan een juridische toets. In de commissie was het antwoord van de gedeputeerde, dat het linksom of rechtsom kan maar dat we niet weten wat er dan wordt besloten, want er moet op dit vlak nog heel veel jurisprudentie komen en wij zullen er waarschijnlijk niet zoveel aan hebben omdat een rechter alsnog toch anders kan beslissen omdat er zo weinig jurisprudentie is. Ik vertrouw het advies van GS hierin. Ik ga niet op de stoel van GS zitten; dat kunnen we niet. We kunnen hoogstens vragen of GS dit de juiste weg vinden. Als dat niet zo is zullen straks de consequenties ook wel duidelijk worden.

Ik ben dus benieuwd naar de antwoorden van GS op de vragen. Wij zullen voor dit voorstel stemmen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik vond dat de discussie in de commissie zeer constructief was. We hebben al heel veel standpunten kunnen uitwisselen en daarom kunnen we nu kort zijn.

Wij hebben daar begrepen dat de gedeputeerde ons heeft toegezegd dat alle afspraken uit de reconstructieplannen in stand blijven. Ik sluit mij aan bij het betoog van GroenLinks dat het niet allemaal wenselijk is wat we in de reconstructieplannen hebben staan en dat we nu een koerswijziging willen. Daarbij lopen de reconstructieplannen ons eigenlijk voor de voeten.

Ik heb nog wel wat vragen daarover. Als we zeggen dat we alle doelstellingen uit de reconstructieplannen overnemen, dan is onze vraag of dat ook geldt voor de milieudoelstellingen. Het gaat dan met name om de vermindering van de ammoniakbelasting in zeer kwetsbare gebieden en, niet onbelangrijk, vermindering van het percentage stankgehinderden. In de plannen was sprake van 0% in 2010. We hebben zojuist het rapport ontvangen waarin staat dat er nog steeds

een hoge mate van geurbelasting is. Die doelstelling is dus niet gehaald en de plannen zijn dus nog steeds hartstikke noodzakelijk.

Verder zijn de reconstructieplannen ook van belang voor de waterkwaliteit en de doelstellingen voor de kwaliteit van de natuur en voor de realisatie van de EHS (Ecologische hoofdstructuur) en de EVZ (Ecologische verbindingzones), de ecologische verbindingzone. Wij vinden dat we er daarom heel goed op moeten letten hoe we dat gaan verankeren en of de Verordening Ruimte daarvoor voldoende plek geeft.

Er zijn in die reconstructieplannen ook een aantal extra leefgebieden voor kwetsbare soorten opgenomen. De provincie meent dat deze voldoende worden beschermd in de Verordening Ruimte. Maar wij zijn van mening dat in de Verordening Ruimte niet specifiek rekening is gehouden met leefgebieden van kwetsbare plant- en diersoorten. Hoe kunnen we dat verankeren en is de Verordening Ruimte er wel een geschikt instrument voor?

In de gebiedsplannen voor West-Brabant is sprake van een afgewogen zonering voor intensieve veehouderij. Alle gebieden buiten de EHS zijn in de Verordening Ruimte als extensiveringsgebied aangeduid. Hoe moeten we dat met elkaar rijmen? Dat is een technische vraag, maar het is wel een vraag waar we in de toekomst rekening mee moeten houden. Hoe wordt het dan geregeld als we de reconstructieplannen intrekken? Dat geeft nu juist die onduidelijkheden.

De koers moet inderdaad anders; daar zijn we het in meerderheid over eens. Als we de afspraken borgen geldt dat natuurlijk voor een aantal zekerheden, bijvoorbeeld agrariërs en burgers, maar het geldt natuurlijk ook voor de natuur.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Ik zal meteen met de deur in huis vallen. De Onafhankelijke Statenfractie steunt het voorstel om de reconstructieplannen in te trekken. We hebben over dit belangrijke onderwerp zelf, net als heel veel andere fracties, technische vragen gesteld. Inmiddels is het ontwerp-besluit als gevolg van de vragen aangepast. Wij denken dat deze aanpassing alleszins een verbetering is.

Onze fractie vindt dat het huidige ontwerp-besluit mede gezien ook de ingediende zienswijzen en de wijze waarop we in de commissie hebben gediscussieerd, zorgvuldig tot stand is gekomen. Wij denken dat dit bij uitstek een voorbeeld is hoe het in de Staten en in de provincie zou moeten gaan. Daarmee wijken wij af van het standpunt van het CDA. Het neemt niet weg dat we een deels onontgonnen terrein betreden. Het was immers beter geweest als de Reconstructiewet al op landelijk niveau was ingetrokken. Alleen, de uitspraak ligt er nu eenmaal en we moeten er wat mee. Stilzitten is echt geen optie. Intrekking is naar ons oordeel niet alleen legitiem maar ook dingend noodzakelijk om ons landelijk gebied tegen ongewenste ontwikkelingen te beschermen. De kans is namelijk levensgroot dat derden gebruik maken van het juridische gat dat is ontstaan. Dat is voor ons een belangrijke reden om in te stemmen met dit voorstel. Uiteraard vragen wij de gedeputeerde om PS nadrukkelijk op de hoogte te houden van rechtsgang die waarschijnlijk hierop zal volgen.

Daarnaast kunnen we er niet omheen dat de reconstructie een beladen onderwerp is in het landelijk gebied. Onze fractie wil dan ook, mede gezien de ongerustheid die uit de zienswijzen spreekt, de zekerheid hebben dat alle communicatie-instrumenten die mogelijk zijn, worden ingezet om dit besluit op zo begrijpelijk mogelijke wijze bij de burger neer te leggen.

Onze fractie hecht er eigenlijk erg veel waarde aan dat PS niet versplinterd op dit voorstel reageren. Daarom gooi ik een balletje op richting gedeputeerde. Zou het niet een idee zijn een voorbereidingsbesluit te nemen? Ik weet dat het een ontzettend zwaar instrument is, maar het zou de partijen die nu nog twijfelen, de zekerheid kunnen geven dat er geen onomkeerbare zaken volgen en dat zaken juridisch op juiste wijze vorm wordt gegeven. Daarnaast zou er voor partijen die toch al voor zijn, geen man overboord zijn. Misschien is het een idee om eens over na te denken.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik heb de indruk dat na alle memories die we hebben

geschreven en de toelichting in de commissie, we een groot aantal met name juridische zaken goed hebben kunnen duidelijk maken. Mevrouw Klitsie heeft zo in de tijd gezien opgesomd wat er aan juridische planfiguren is ontstaan en hoe met het een dan wel met het ander haasje over werd gespeeld. Dat maakt het niet eenvoudiger. Allen hebben het uitgesproken en het CDA heeft terecht als eerste genoemd de communicatie. Ik ben met u van mening dat de communicatie als daarover vandaag besluiten vallen, sterk moet worden aangezet. Ik zal in de vorm van social media zelf niet gaan twitteren maar ik zal wel met de medewerkers en het college veel energie gaan steken in wat wij in dit transitiejaar hebben benoemd. Er zou vandaag weer een stap moeten worden gedaan met betrekking tot de intrekking van de reconstructieplannen en gebiedsplannen. Dat communicatiemoment zullen we moeten zoeken en er zal ook steeds gecommuniceerd moeten worden – u hebt er zelf om gevraagd – waar het gaat om de commissie Van Doorn en het koersdocument Transitie Stad en Platteland op zichzelf al. Dat transitiejaar, waarin nadrukkelijk ook nog de Verordening Ruimte onder de loep wordt genomen, kan straks die borg zijn op het moment dat het ministerie besluit de Reconstructiewet in te trekken. Ik heb in ieder geval van het ministerie EL&I wel begrepen dat als ik het zo onparlementair mag zeggen, nu de hobbels met de heer Bleker is genomen, in de verschillende ministeries de lichten op groen staan om hiermee voortvarend aan de gang te gaan. Ik hoor dat ook van ambtelijke zijde uit de ministeries. Dat is in ieder geval nog geen politieke uitspraak vanuit het kabinet maar het betekent wel dat in Den Haag die beweging waarneembaar is om hierbij voortgang te boeken.

Voorzitter. Die onduidelijkheid zal dus zoveel mogelijk worden weggenomen, maar het blijft natuurlijk altijd lastig en je zult in heel compacte taal moeten aangeven, waar precies de nieuwe situatie op gaat doelen en met name ook uitzicht gaat bieden op waar we met z'n allen naartoe werken. Daarbij kan het koersdocument dat de Staten op 9 december hebben vastgesteld, zeer goed helpen.

De vraag van het CDA was natuurlijk helder, waarom we de verordening niet beter kunnen aanpassen dan intrekken. Die vraag is juridisch al redelijk beantwoord bij het interruptiedebatje. Anderzijds is ook nadrukkelijk aan de orde geweest dat de uitspraken van de rechtbank ons ertoe nopen die tempoversnelling te maken. Als we die tempoversnelling niet aanbrengen, worden we met situaties geconfronteerd die de Staten niet wenselijk hebben geacht. Als je een Verordening Ruimte aanpast, betekent dat in ieder geval dat er een nieuwe procedure aan vastzit. Een nieuwe procedure vraagt tijd en die tijd willen we, zo hebben we met elkaar geconstateerd, liever niet geven. Dat is ook duidelijk met de Staten gecommuniceerd tijdens de commissievergadering. Voor de PVV is het antwoord helder als het gaat om die politieke uitspraak. Ik kan overigens niet beoordelen of de schrijver van het artikel dat de heer Van Hattem citeerde uit De Boerderij exact heeft verwoord wat van de kant van het ministerie is uitgesproken. Ik heb daar, met alle respect voor de steller van het stuk, mijn twijfels bij. Dat betekent dat ik nog steeds op de lijn zit zoals ik die hier namens het college heb kunnen verwoorden.

Door een aantal sprekers is gevraagd welke juridische zekerheid er is. Ik houd mij op de eerste plaats vast aan de uitspraak van de Raad van State die op de lijn zit zoals door het college verwoord, mede misschien wel naar aanleiding van die uitspraak van de Raad van State. Het betekent in ieder geval dat in de juridische wereld honderd procent zekerheid nooit kan worden gegeven. Het college staat hier pal achter. Wij hebben voldoende juridische expertise in huis en ook hebben we al buiten dit huis juridische expertise gezocht om er nog eens met elkaar goed over na te denken. Het is zoals het is: wat wij nu doen strookt met wat de Staten indertijd hebben vastgesteld met de Verordening Ruimte waar het ging over de afwaartse beweging in de verschillende zoneringen die wij in het agrarisch gebied kennen.

Dat betekent, dit richting PvdA, die vroeg of we het intrekken of opstarten, dat het precies zo is als in het Statenvoorstel is geëxpliciteerd en nog eens is verrijkt met dat punt 7, waarmee wij de ambitie met de partijen nog eens willen borgen.

Die ambitie is deze week nog eens met de verschillende reconstructievoorzitters en gebiedsvoorzitters bevestigd. Ook zij zitten natuurlijk in een fase waarin zij zich afvragen, welk instrumentarium zij overhouden. Ook zij waren zelfs nog in verwarring over de vraag of de WILG (Wet inrichting landelijk gebied) straks nog integraal voor hen geldig is. Het antwoord daarop is ja. Ook dat was het moment afgelopen week in die vergadering met collega Van den Hout dat ik mij realiseerde dat aan die communicatie nog heel veel moet gebeuren. Zelfs reconstructievoorzitters zitten nog even naar dat moment te zoeken. Maar anderzijds geven zij ook een compliment aan het college. Toen wij verleden jaar mei net na het aantreden van dit college tegen de reconstructievoorzitters en de gebiedscommissievoorzitters zeiden: kijkend naar het bestuursakkoord zien wij een aantal zaken nadrukkelijk op het netvlies komen, a, er is minder geld en b, het zal in de wereld die wij voor de komende vier jaar hebben geschetst met deze coalitie, anders moeten in de agrarische wereld. Iedereen is het daarover eens. Wij hebben geconstateerd dat er heel veel goede dingen zijn geweest en nog steeds gebeuren en wij hebben de garantie gegeven dat wij in ieder geval dat tot aan de zomer continueren. Toen wij in mei tegen de verschillende voorzitters zeiden, ons een bod te doen wetende dat de wereld verandert in inhoudelijke en in financiële zin, hebben zij daar rijkelijk gehoor aan gegeven. Wij zijn op dit moment bezig met een inventarisatie hoe we in de verschillende biedingen uit heel Brabant, die heel constructief zijn, een rode draad kunnen formuleren. Het college zal op het moment dat wij die rode draad hebben kunnen trekken en uiteindelijk met de betrokken commissievoorzitters afspraken hebben kunnen maken, bij de Staten daarmee terugkomen om te laten zien, hoe wij het voor ons zien, met welke middelen en met welke instrumenten en doelstellingen wij de komende jaren tegemoet willen gaan. In ieder geval ik heb begrepen dat er nog steeds vertrouwen is, maar ook steeds worden de vragen gesteld die deze Staten ook stellen. Natuurlijk, als je iets kwijt raakt, wil je het altijd terug hebben of iets anders ervoor in de plaats krijgen. Dat iets anders ervoor in de

plaats hebben is er nog niet in concrete zin maar de borging is er heel duidelijk wel.

De PvdD sprak over de milieudoelstellingen, onder andere over ammoniak, geurhinder en waterkwaliteit. Dat is geborgd en blijft geborgd in een groot aantal beleidsdocumenten. Bij die beleidsdocumenten, onder andere het provinciaal milieuplan en ook met betrekking tot geurhinder, hebben wij maar ook de gemeenten heel duidelijk een rol gespeeld. Ik heb dat in de commissievergadering ook uitgesproken. Daarnaast hebben we die Verordening Ruimte. Juist voor dat nieuwe samenspel is 2012 een transitiejaar om die Verordening Ruimte goed onder de loep te leggen en te zien of wij de doelstellingen die de Staten en wij hebben voor de provincie Noord-Brabant, kunnen borgen in datgene wat we al hebben dan wel steeds aangepast moet worden, want elk jaar komt het provinciaal milieuplan weer bij de Staten om het weer te verbeteren, aan te scherpen en te actualiseren. Daarnaast zal het waar het in die beleidsdocumenten niet kan wel in de Verordening Ruimte kunnen worden vastgelegd.

Tegen de heer Kap kan ik zeggen dat wij hem op de hoogte houden zoals hij dat van dit college gewend is. Verder, ik neem geen voorbereidingsbesluit. Ik ben er helder in. Hij legt het vuurtje op tafel, ik doof het tegelijk en wel om twee redenen. Ten eerste, het zou betekenen dat we weer een heel snelle maatregel nemen, waarvan hij weet dat de effecten in het Brabantse land zo groot zijn dat het de vraag is of we daarmee wel het doel bereiken dat we willen bereiken. Met andere woorden, het is met een kanon op een mug schieten. Die mug is wel heel irritant, dat weet ik, maar het betekent wel dat we die stap niet moeten doen, want we zetten er heel veel goede ontwikkelingen op die manier in Brabant mee op slot. We zitten dan met een heel strakke juridische termijn om uiteindelijk zekerheid te geven wat we wel gaan doen. De maximale zekerheid voor wat de Staten bedoelen, leggen wij vast in het voorstel van vandaag. Dat betekent dat we daarmee ook die betrouwbare overheid zijn, dit richting mevrouw Klitsie, met betrekking tot de hele reconstructie. Nogmaals, de plannen zijn gemaakt en kunnen worden doorgezet. Wat goed is en

verder bedoeld is, kan altijd nog op die manier worden gecontinueerd.

De heer *Van der Wel* (PvdD): De gedeputeerde gaf aan dat alles geborgd is. Wij missen in het provinciaal milieuplan en de Verordening Ruimte nog zaken die bijvoorbeeld uit de gebiedsontwikkelingsplannen komen. Kan de gedeputeerde toezeggen dat wij in de toekomst als wij erover komen te spreken die kunnen aanvoeren en erop wijzen dat die zouden moeten worden overgenomen?

De heer *De Boer* (GS;VVD): De heer Van der Wel gebruikt het woord kunnen. Ik zou bijna willen zeggen: gebruik het woord moeten. Ik vind dat wij hier gezamenlijk in de Staten met de basisdocumenten die we al hebben dan wel zijn vastgesteld in december van het afgelopen jaar de richting hebben aangegeven dat wij voortdurend streven naar wat wij bedoelen. Dat kun je borgen op verschillende manieren en met verschillende documenten die steeds, cyclisch hier bij de Staten op tafel terugkomen.

Desgevraagd schorst de voorzitter de vergadering voor vijf minuten.

Mevrouw *Van Extel-van Katwijk* (CDA): Voorzitter! De gedeputeerde heeft een duidelijk antwoord gegeven op ons voorstel. Het zou alleen maar tot vertraging leiden. Als er iets is dat we met ons allen niet willen is het dat er nog meer vertraging komt. Het is belangrijk dat er duidelijkheid komt, niet alleen voor de rechters maar ook voor de bevolking in Brabant.

Er zullen nog wat vragen worden gesteld door D66 in verband met de opmerkingen van de gedeputeerde over de juridische dichtheid van het stuk.

Wij danken de gedeputeerde voor wat hij heeft toegezegd over de communicatie. Wij hebben voorgesteld alle indieners van de zienswijzen en de gegeven adviezen een brief te sturen. Daar zou ik aandacht voor willen vragen want wij vinden dat erg belangrijk.

Wij hebben onze zorgen goed kenbaar gemaakt in

onze eerste termijn. Wij blijven die zorgen houden maar wij spreken het vertrouwen uit in de gedeputeerde en wij hopen dat we met dit besluit het juiste besluit nemen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Wij hebben nog steeds onze twijfels of het juridisch houdbaar is. Ik verwacht dat we bij de rechtbank nog wel een keer nat zullen gaan, maar dat zien we dan vanzelf wel want zoals ik al zei kunnen we nu het glas beter half vol hebben dan half leeg. In dat geval kunnen we ons in ieder geval vrijwaren van nieuwe aanvragen op basis van de reconstructieplannen, omdat die niet meer van kracht zijn en niemand meer een nieuw beroep erop kan doen. Dat schept ten minste duidelijkheid en die duidelijkheid is een van de belangrijkste aspecten die we nu nodig hebben.

Wel zou ik nog graag willen weten of GS in hoger beroep gaan in die drie rechtszaken die de provincie heeft verloren. Dat lijkt mij van wezenlijk belang, maar niet zozeer voor de besluitvorming van vandaag.

Dan heb ik nog een vraag over die lopende ontheffingsaanvragen. Ik kreeg als antwoord dat die worden gebaseerd op de Verordening Ruimte. Het verbaast mij nog steeds dat het niet is op basis van de op het moment van de aanvraag geldende plannen. Dat vind ik vreemd. In hoeverre is het zeker dat dat niet zo is want daar twijfel ik nog steeds heel erg over.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! In de commissie hebben wij gevraagd of de zienswijzen onderdeel zijn van verdere behandeling, dus daarmee ook van deze besluitvorming. Het antwoord was toen ja. Ik zou dat graag door de gedeputeerde hier nog een keer bevestigd willen horen en wel omdat het erg belangrijk is dat de mensen dat weten. Of we het per brief doen of op een andere manier maakt ons niet veel uit.

De omgevingscommissie – dat zijn niet de eersten de besten in dit huis – heeft zich zorgen gemaakt. De gedeputeerde zegt dat de zienswijzen onderdeel worden en dat er extra aandacht aan wordt besteed. Dan krijgt de POC ook de ruimte. Misschien zou het een idee kunnen zin om samen

met de POC een bijeenkomst te plannen waar precies wordt verteld waar het over gaat.

Even een voorbeeld van buiten deze agenda. Gisteravond hadden we een avond met de POC over de ondergrondse infrastructuur. Het was kortom helder en duidelijk wat daar gebeurde. De onderwerpen waar we hier nu mee bezig zijn, verdienen alle aandacht.

Tot slot, mijn complimenten voor de beantwoording.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voorzitter! Ik wil de gedeputeerde in ieder geval bedanken voor de beantwoording van onze vragen. Ik heb de gedeputeerde de gewetensvraag gesteld of het juridisch houdbaar is. Dat is een zware vraag; dat realiseer ik me. Hij baseert zich op een uitspraak van de Raad van State en zegt dat het op basis daarvan juridisch houdbaar is maar honderd procent is het nooit. Hij gaf in een klein zinnetje ook aan dat hij voldoende juridisch expertise in huis heeft maar ook externe juridische expertise heeft geraadpleegd. Heb ik dat goed verstaan? Zou hij kunnen vertellen met wie hij dat heeft gedaan, waarom we dat niet eerder hebben gehoord, want daarmee was misschien tegemoet gekomen aan mijn bezorgdheid en wanneer dat is gebeurd, na de commissievergadering of daarvoor al?

Het ministerie van EL&I moet uiteindelijk de reconstructieplannen die wij intrekken goedkeuren. Heeft hij met het ministerie daarover al concrete afspraken gemaakt dat ze het goedkeuren en kan hij nog wat verduidelijking geven?

Ik ben zeer blij dat de noodzaak tot communicatie echt "geland" is want het is uiterst belangrijk om dit tot een succes te brengen.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Het CDA zou ik willen voorstellen om zoals vaker bij majeure projecten gebeurt, de indieners van zienswijzen netjes te beantwoorden. Ik denk dat dat integraal deel moet uitmaken van de communicatie, zeker als er zoveel is gesproken over dit onderwerp. Dat kan via een korte maar hopelijk ook voor iedereen verduidelijkende brief. Tegen de heer Van Hattem wil ik over de lopende zaken zeggen dat de provincie niet in hoger beroep

in dezen kan. Dat zullen de gemeenten zelf moeten doen, zoals in de casus Helmond ook is gebeurd. In die zaak van de kalkoenkwekerij heeft de rechter een uitspraak gedaan. De gemeente gaat in hoger beroep en heeft gevraagd of de provincie daarin advies en ondersteuning kan bieden. Daarop hebben wij volmondig ja gezegd. Zal een gemeente hier aan de deur kloppen dan zullen wij analoog daaraan handelen.

De heer Van Hattem twijfelt nog steeds. Ik heb die twijfel niet. De toetsing vindt plaats ex nunc. Dat betekent dat wij toetsen aan wat nu het vigerende beleid is en niet wat het indertijd ooit is geweest. Dat zou namelijk betekenen dat aanvragen die misschien al in de vorige eeuw zijn gedaan, ook op die regelgeving gebaseerd moeten zijn. Daar is helderheid over. Er wordt getoetst met wij in de juridische wereld ex nunc noemen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Ik doel expliciet op die aanvragen die al op het moment dat de reconstructieplannen golden en die nog lopen zijn ingediend. Wordt de toetsing daarvan gedaan op basis van die reconstructieplannen? Het gaat mij niet om nieuwe of recent ingediende aanvragen.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik denk dat de heer Van Hattem doelt op die aanvragen die zijn gedaan toen de Verordening Ruimte al vigerend was. Dat betekent dat dat het toetsmoment is.

De heer *Van Hattem* (PVV): Dat in ieder geval de reconstructieplannen waren en zijn.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Nee, overgenomen zijn door dat wat daarstraks helder uitgelegd is en ook in de technische vragen naar voren is gekomen. Ik kan er niets anders van maken dan dat langs die lijn wordt getoetst. Dat is door onze juristen bevestigd. Daarmee beantwoord ik tegelijk de vraag van mevrouw Klitsie. Als ik spreek over externe relaties bedoel ik dat er door onze juristen collegiaal overleg buiten dit huis is geweest. Er is geen formeel traject in gevolgd. Het zijn onze juristen die het voortdurend met elkaar toetsen en over deze ingewikkelde materie spreken. Het is informeel of in de wat formelere setting als ze een

seminar hebben.

De heer *Van Hattem* (PVV): Het wordt dan misschien wel aan die Verordening Ruimte getoetst, maar de eerdere rechtszaken die het niet hebben gehaald, zijn ook ingediend op het moment dat de Verordening Ruimte al van toepassing was. Ik kan mij voorstellen dat ondanks dat wij die reconstructieplannen intrekken, als er weer zo'n toetsing plaatsvindt, de rechter nog steeds zegt dat op dat moment de reconstructieplannen golden, net als in die vorige rechtszaken en dat het wel allemaal leuk en aardig is dat ze zijn ingetrokken maar dat hij nog steeds toetst aan de op dat moment geldende reconstructieplannen.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik ben de rechter niet, er zijn vele rechtbanken. Mevrouw Geeraedts heeft daar heldere antwoorden op gegeven. Ik heb in antwoorden op de technische vragen laten uitleggen hoe dat principe in elkaar zit. Andere zaken zijn daarbij buiten de orde. Het is met name het besluit dat de Staten daarover vandaag nemen, dat zekerheid beidt.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik denk dat de heer Van Hattem bedoelt dat als tussen de uitspraak van de rechtbank van 1 december 2011 en vandaag als we het besluit nemen om ze in te trekken, aanvragen zijn ingediend, het dan de vraag is waaraan moet worden getoetst.

De heer *Van Hattem* (PVV): In principe eigenlijk alle aanvragen die tot vandaag zijn ingediend. Voor al die aanvragen geldt naar mijn idee dezelfde rechtsgrond als de aanvragen waarover de rechtszaken zijn gegaan, terwijl de Verordening Ruimte en de reconstructieplannen golden en de reconstructieplannen voor dergelijke aanvragen geldig zouden moeten zijn.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Het is nooit zo dat als de rechter een uitspraak doet, daarmee alle voorgaande gevallen opeens onder datzelfde regime gaan vallen. Ik heb gehoord dat er gemeenten zijn die aanvragen hebben liggen die

na de uitspraak van de rechter tot dit moment zijn gedaan en die zullen moeten worden getoetst aan de reconstructieplannen naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank. Daar lopen we wel een risico mee en daarom is het van belang dat we vandaag een goed besluit nemen.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Daar kan ik geen speld tussen krijgen.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik wil nog even terugkomen op het punt van externe juridische raadpleging. Ik heb ook gevraagd wanneer het is gebeurd, voor de commissievergadering of naar aanleiding van de commissievergadering.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik heb tijdens de commissievergadering al gezegd dat waar het ging om juridische contraexpertise, ik voldoende expertise had laten plaatsvinden in dit huis en daarbuiten in het collegiaal overleg. Het is dus daarvoor geweest en er is tussentijds niets veranderd.

De heer Wagemakers heeft nog over de POC gesproken. In de verslaglegging uit de vergadering van de POC heb ik begrepen dat men in eerste instantie heel veel begrip heeft getoond voor de situatie en heel duidelijk met het college meeging maar dat ergens halverwege dat proces enige twijfel is toegeslagen, zoals ook hier heeft bestaan. Het is in die korte vergadering niet tot een uitspraak gekomen. Wij zullen de commissie ook in dezen uitgebreid informeren via toezending van de verslagen over wat hier vandaag en in de commissievergadering is gewisseld.

Tot slot de vraag van mevrouw Klitsie over het ministerie. Ik heb daarstraks al aangeduid dat er altijd ambtelijk overleg is met de ministeries en dat in ieder geval dat ambtelijk overleg wijst in de richting die ik in eerste termijn heb uitgesproken, namelijk dat er een positieve houding daar is en dat er tempo wordt gemaakt met betrekking tot de WILG. Dat betekent dat daar dat onderdeel van de reconstructieplannen bij hoort.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Ik heb niet precies gevraagd of de gedeputeerde met de minister of

diens ambtenaren heeft gesproken over het intrekken van de reconstructieplannen in Brabant. Daar moet het ministerie goedkeuring aan verlenen. Wat is de inschatting van de gedeputeerde ten aanzien van de goedkeuring?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik heb aangegeven dat er altijd ambtelijk overleg is met het ministerie. Mijn inschatting is dat het ministerie hierin mee zal gaan. Dat is een inschatting mijnerzijds op ambtelijke signalen die ik krijg. Ik heb met de minister zelf noch met SG (Secretaris-Generaal) of DG (Directeur-Generaal) persoonlijk over gesproken.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Die moet u daar ook niet mee lastig vallen, denk ik.

De *voorzitter*: Wij gaan nu over tot de stemmingen. Ik breng in herinnering dat wij eerst nog een stemming hebben over Statenvoorstel 72/11. Daarop werd op de valreep nog een amendement ingediend door de OSN. Ik stel voor dat wij gedeputeerde Van den Hout uitnodigen om de opvatting van het college over dat amendement te geven.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Wij vinden het amendement overbodig. Ik handhaaf mijn eerdere argumentatie. Het gaat hier niet om een mogelijk ingewikkelde vergunningsaanvraag maar om een melding. Een melding kunnen wij echt binnen acht weken afgehandeld hebben. Het is niet nodig om een uitzondering te maken voor deze *lex silencio positivo*.

De *voorzitter*: Wij gaan nu stemmen over Statenvoorstel 72/11, derde wijzigingsverordening Provinciale milieuverordening 2010 en beginnen met het daarop ingediende amendement A4.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Tegen.

De heer *Kuijken* (CDA): Tegen.

Mevrouw *Van Iersel* (SP): Tegen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

De heer *Leenders* (PvdA): Tegen.

Voorzitter. Wij weten niet helemaal of wij hiermee in overeenstemming zijn met wat wij eerder gezegd hebben. Wij kunnen de reikwijdte van deze tekst niet goed inschatten en daarom zijn wij tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, 50PLUS en de OSN voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt Statenvoorstel 72/11.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voor.

De heer *Kuijken* (CDA): Voor.

Mevrouw *Van Iersel* (SP): Voor.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

De heer *Leenders* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik constateer dat het aanwezige lid

van de OSN tegen dit voorstel heeft gestemd en de leden van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt Statenvoorstel 02/12.

De heer *Verhees* (VVD): Voor.

Mevrouw *Van Extel-van Katwijk* (CDA): Voor.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voor.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voor.

Voorzitter. Ik heb er grote moeite mee, maar ik vind het wel belangrijk dat wij vandaag eensgezind zijn in het besluit. Ik hoop dat de gedeputeerde zijn blauwe ogen heeft.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat dit voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Wij kunnen misschien voor de theepauze Statenvoorstel 05/12 behandelen, want er is weinig spreekijd voor aangevraagd.

Nummer 05/12

Toezichtbrief begroting 2012

De *voorzitter*: Mevrouw Van der Kammen van de PVV en de heer Van der Wel van de PvdD hebben het woord gevraagd.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voorzitter! Bij nader inzien zien wij ervan af.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik zie er ook vanaf, voorzitter.

In stemming komt het Statenvoorstel.

De heer *Ten Harmsen van der Beek* (VVD): Voor.

Mevrouw *Van Extel-van Katwijk* (CDA): Voor.

De heer *Visser* (SP): Voor.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Lestrade-Brouwer* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat dit voorstel met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt van 14.50 uur tot 15.05 uur geschorst.

Vragenuurtje

De *voorzitter*: Er zijn vier vragen ingediend die wij in volgorde van binnenkomst zullen afwerken. De eerste vraag betreft de opslag van het kernafval. Die vraag is ingediend door de heer Kerkhoff. Ik geef hem graag het woord om die vraag toe te lichten.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! Ik trek die vraag even in vanwege de Statenvragen die door de fractie van de SP zijn gesteld. Ik wil eerst die antwoorden afwachten en daarna actie ondernemen.

De *voorzitter*: Dan is bij deze besloten om die vraag

nog even aan te houden.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Mag ik de heer Kerkhoff hiervoor danken?

De heer *Kerkhoff* (PVV): Die dreigt bijna ontroerd te worden.

De *voorzitter*: Wij komen dan bij de tweede vraag die ook door de heer Kerkhoff ingediend. Die vraag gaat over de wilde zwijnen in het Leenderbos.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! De wilde zwijnen in het bos! Dat is een leuk onderwerp. Je vraagt je altijd af hoe dat nu gekomen is. Dat komt omdat een gedeputeerde op 3 februari jl. in de dagbladen zegt dat hij in het Leenderbos de wilde zwijntjes wil gedogen. Dan ontstaat is naar mijn mening heel terecht commotie bij allerlei gemeenten en bij een heleboel boeren. Wat is er nu eigenlijk aan de hand met die zwijnen in dat bos?

Dat bos trekt per jaar ongeveer 800.000 bezoekers waaronder ook kleine kinderen. Die bezoekers besteden ongeveer €10 per persoon. Het is toeristisch/recreatief een zeer interessant gebied dat met het plan Grote Heide met Hamont-Achel en Neerpelt wordt uitgebreid.

De populatie wilde zwijnen is op dit moment 100. Deze beestjes zijn uitermate vruchtbaar. Zij vermenigvuldigen zich in een jaar tijd tot 200. Zo gaat het door. Als wij de zaak niet in de hand houden, zijn het er volgend jaar 400.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Over een jaar of tien nemen zij de boel over, ja!

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik zal de heer Van der Wel een geweertje meegeven. Goed?

Zij richten jaarlijks een enorme schade aan aan de landbouwgronden en aan de maisvelden.

Wettelijk wordt dit niet getolereerd in het Leenderbos, want in de Nota jacht- en wildbeheer is een nuloptie vastgelegd. Er zijn twee gebieden in Nederland waar die beestjes gewoon doorheen mogen rennen: de Veluwe en de Meinweg en in de

rest van de gebieden dus niet. Die begrenzing is vastgelegd in de Nota jacht- en wildbeheer van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Die beleidslijn is ook bekrachtigd door onze provincie.

Deze beestjes zijn soms zeer agressief. Ik heb het zelf meegemaakt. Ik fiets drie keer per dag door dat bos, maar als zij in de buurt zijn wacht ik even, ik zwaai naar hen en zij lopen dan rustig door. Recent is echter iemand uit Budel door deze zwijntjes aangevallen en behoorlijk gewond geraakt.

Een ander aspect is de overdracht van veterinaire ziektes, zoals de varkenspest. Als er één zwijn met varkenspest gevonden wordt, wordt in de hele regio geruimd.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik weet niet of het gebruikelijk is om te interrumperen tijdens het vragenuurtje.

De *voorzitter*: Het is toegestaan volgens het Reglement van Orde.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! De heer Kerkhoff heeft gezegd dat hij zijn eerste vragen nu niet wil stellen omdat hij eerst het antwoord op de Statenvragen van de SP wil afwachten. Wij hebben vragen gesteld over de zwijnen in het Leenderbos. Ik vraag mij af waarom de heer Kerkhoff het antwoord op die vragen dan ook niet even afwacht.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik heb kennisgenomen van de vragen van de Partij van de Dieren, maar de insteek is anders. De PvdD wil de zwijnen gedogen en wij niet. Dat is het verschil.

De *voorzitter*: Kunt u uw vragen stellen? Dan geven wij de gedeputeerde het woord en daarna kan de discussie verder gevoerd worden.

Vaststaat dat het feit dat de PvdD ook vragen over dit onderwerp heeft gesteld, voor de heer Kerkhoff geen aanleiding is om zijn vragen in te trekken.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik ga nu de vragen stellen. Dat leidt tot de volgende vragen aan uw college:

1. Op welke gronden baseert het college van GS deze op 3 februari gedane uitlatingen om die zwijnen toe te staan in het Leenderbos?
2. Waarom worden deze onrust oproepende en wettelijk ongegronde uitlatingen gedaan door het college van GS? Zij veroorzaken werkelijk onrust. Ik heb gesproken met de burgemeester van Heeze-Leende.
3. Waarom zijn de leden van de commissie Ecologie en Handhaving hierover niet vooraf geïnformeerd?
4. Waarom is door het college van GS niet vooraf overleg gepleegd met de betrokken gemeenten over deze uitlatingen die heel wezenlijk zijn voor boeren en gemeenten?
5. Op 14 februari heeft de gemeente Heeze-Leende een alarmerende brief gestuurd aan het college. Waarom heeft zij tot op heden geen antwoord ontvangen? Ik ben van mening dat wij niet op deze manier moeten omgaan met de Brabantse gemeenten en de bevolking.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Ik kan heel kort zijn. De fractie van de PVV heeft dezelfde vragen gesteld in de commissie. Ik heb die vragen toen zeer uitgebreid beantwoord. Ik heb ook aangegeven dat die vragen twee maanden geleden in exact dezelfde bewoordingen gesteld zijn door een lid van de CDA-fractie, zowel in de commissie als in de Staten. Ook toen heb ik daarop zeer uitgebreid geantwoord. Ik wil het nu nog wel een keer doen.

Wij hebben een nulstand voor zwijnen, ook in het Leenderbos. Er wordt jacht op gemaakt. Elk zwijn dat zijn neus laat zien, gaat er als het ware aan. Wij achten de mogelijkheid aanwezig dat het niet realistisch is om die nulstand in het Leenderbos vol te houden. Door extern onderzoek en door gesprekken met alle betrokkenen wordt gekeken of het mogelijk is het Leenderbos aan te wijzen als leefgebied en daar een beperkte populatie toe te staan, bijvoorbeeld de zeventig zwijnen die daar nu zitten. Dat onderzoek loopt nog en dat geldt ook voor de gesprekken. Ik ben vorige week zondag de hele dag in het Leenderbos geweest. Ik heb aan de keukentafel gesproken met Staatsbos-beheer en een aantal boeren. Totdat het college

aan uw Staten een nieuw beleid voorstelt, geldt het oude beleid.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik verwijs naar het bericht in de kranten van 3 februari. Ik ben van mening dat het niet op deze manier gecommuniceerd moet worden. Ik vraag de gedeputeerde om de betreffende burgemeester op te bellen en te zeggen dat het niet gebeurt zoals in de kranten staat, dat de zaak in behandeling is en dat deze uitlating die de indruk wekt dat wel alles gedoogd wordt, niet juist is. Dat is mijn advies.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Ik ben niet verantwoordelijk voor wat kranten schrijven. Ik heb de mening van het college gegeven en naar buiten gebracht. Ik spreek de burgemeester van Heeze-Leende vanavond nog en dan zal ik het hem meedelen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): De heer Kerkhoff noemt in zijn bijdrage aan aantal zaken waarvan wij op schrift hebben dat die niet zo zijn. Hij claimt bijvoorbeeld dat die wilde zwijnen overdraagbare ziektes bij zich hebben. Dat is echter niet het geval. Dat is gemeten. Dat is een feit.

De heer Kerkhoff zegt dat een krant of de gedeputeerde bepaalde dingen niet zo moet verwoorden, maar dat moet hij zelf ook niet doen. Hij kan zien in de vragen dat het gewoon niet zo is. Dat vind ik stemmingmakerij om niets. Ik begrijp dat hij liever geen wilde zwijnen heeft, maar dan moet hij wel eigenlijke argumenten gebruiken.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik heb met een aantal mensen gesproken, ook met de burgemeesters. Zij zeggen dat er momenteel geen varkenspest is en ook geen veterinaire besmetting, maar het zal je maar overkomen en je zult de schadeclaims maar krijgen. Daarop zitten zij niet te wachten.

De *voorzitter*: Ik heb uw vragen gezien, mijnheer Van der Wel. Die worden conform de procedures netjes beantwoord. Als die aanleiding geven om het dossier hier nog eens op tafel te hebben,

vinden wij daarvoor ongetwijfeld een gelegenheid. De gedeputeerde heeft op de vraag van de heer Kerkhoff toegezegd dat hij contact zal opnemen met de burgemeester om de ruis daar weg te nemen. Dat lijkt mij voor dit moment voldoende. Het woord is aan de heer Van der Wel die het college vragen wil stellen over de mestvergisters.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Wij hebben uit De Gelderlander begrepen dat de Coöperatie Cobemi te Wanroij afziet van de bouw van een mestvergister op die locatie. De beweegreden staat niet genoemd, dus laat zich raden. Er staat wel dat een coöperatie van 32 boeren voornemens is om een schadevergoeding te eisen van de provincie, omdat de provincie in gebreke is gebleven door op deze locatie een mestvergister te plannen.

Wij hebben eerder al een motie ingediend over de mestvergister van Cleanergy die heel veel overlast geeft. Zoals wij hebben kunnen constateren, draait die overigens zonder vergunning. De gemeenten zeggen unaniem dat het aan de provincie is om hier te handhaven. Wij wachten dat met veel belangstelling af.

Onze vragen hebben betrekking op de vergister van Cobemi. Wij willen het volgende van het college weten.

1. Is de provincie voornemens om de initiatiefnemers een schadevergoeding toe te kennen? Zo ja, op welke grond?
2. Wie van de betrokkenen – provincie, gemeente of Cobemi – is initiatiefnemer geweest van het aanwijzen van de locatie Molenveld te Wanroij voor mestvergisters? Hoe is de locatieselectie tot stand gekomen?
3. Is de gedeputeerde met ons van mening dat de locatie Molenveld te Wanroij ook naar aanleiding van de uitspraak van de rechter in het geheel niet geschikt is voor mestvergisters, gezien de overlast die omwonenden ervan ondervonden en ondervinden?
4. Wij hebben reeds in veel commissievergaderingen besproken dat de provincie moet uitgaan van een nieuw beleid dat vertrouwen geeft aan ondernemers en burgers. De provincie wordt de laatste tijd bijvoorbeeld door de

ontwikkelingen met de Verordening ruimte en met de Reconstructie vaak gedaagd. Ik vraag mij in dit geval af of de gedeputeerde de houding van de Coöperatie Cobemi vindt passen in het concept van vertrouwen tussen boeren, burgers en overheden dat de provincie wil nastreven? Hoe ziet de gedeputeerde dat?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! De heer Van der Wel stelt vier duidelijke vragen.

Noch de provincie noch de gemeente heeft die locatie uitgekozen. Cobemi heeft aan de gemeente gevraagd of zij op dat terrein een mestvergister mochten bouwen. Daarmee is het begonnen. De gemeente Sint Anthonis heeft het bestemmingsplan voor Molenveld daarop aangepast en vervolgens is bij ons de vergunning aangevraagd. Het initiatief voor de locatiekeuze lag bij Cobemi. Wij betalen liever geen schadevergoeding aan de initiatiefnemer maar wij zullen wel moeten. Met vernietiging door de Raad van State van milieuvergunningen die door de provincie zijn afgegeven, wordt een onrechtmatige daad van de provincie vastgesteld. Daardoor wordt de provincie schadeplichtig. Cobemi heeft ook schade geclaimd bij ons. Wij zitten in de laatste fase van de onderhandelingen met het bedrijf om tot een minnelijke schikking te komen. Ik verwacht dat het volgende week rond zal zijn. Die minnelijke schikking voorkomt dan een rechtszaak over de schadeclaim.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Kan de gedeputeerde een indicatie geven aan welk bedrag wij moeten denken bij zo'n schadevergoeding?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Nee, want daarover zijn wij nog in onderhandeling.

De derde vraag is of wij van mening zijn dat de locatie Molenveld sowieso niet geschikt is voor een mestvergister.

Eigenlijk niet. Zelfs met de inzichten van nu is het een geschikt terrein, maar dan moet het bedrijf zich wel kunnen houden aan de milieuhygiënische uitgangspunten die zowel de gemeente in het bestemmingsplan heeft vastgesteld als de provincie in de milieuvergunning. Dat is echter een

achterhaald verhaal. Inmiddels zijn niet alleen de vergunningen vernietigd maar heeft ook Cobemi aangegeven niet verder te willen gaan met die mestvergister. De marktomstandigheden zijn gewijzigd en dat heeft o.a. tot gevolg dat Cobemi minder gemakkelijk financiering kan krijgen voor die mestvergister. O.a. om die reden is het plan opgegeven.

Het is niet aan GS om iets te vinden van de houding van een bedrijf. Wij kunnen iets vinden van onze houding. In de toekomst werken wij met het nieuwe Koersdocument. Dat gaat veel meer dan voorheen uit van betere inpassing en participatie van de omgeving en het milieu met betrekking tot geur en allerlei andere zaken. Ook klanten worden betrokken bij de invulling in het landelijk gebied of hoe het inmiddels mag heten. Onze inzet wordt meer participatief en meer gericht op klanten en omwonenden dan in het verleden het geval was. Wij hopen dat bedrijven ons voorbeeld willen volgen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Wordt de milieuvergunning van Cobemi ingetrokken? Is dat deel van de onderhandelingen?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De milieuvergunningen zijn vernietigd door de Raad van State.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Ik refereerde aan de milieuvergunning van Cleanergy die was gewijzigd.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat is een andere zaak.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Die van Cobemi is ingetrokken?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Die is vernietigd.

De *voorzitter*: Wij kunnen nu naar de volgende vragensteller, de heer Van den Berg van de fractie van de PVV. Zijn vragen betreffen de uitbreiding van de minicamping De Bernehoeve.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voorzitter! Wij hebben het vandaag veel over communicatie en over een betrouwbare overheid. Wij zijn bezig met ambitieuze visies op het gebied van de vrijetijdseconomie en met Koersdocument stad en platteland.

Minicamping De Bernehoeve in Kaatsheuvel wil uitbreiden. Het is op het oog een klein onderwerp maar wel een dat ik gezien de geschiedenis met een aantal andere toeristische zaken in de provincie plenair behandeld wil zien. Het gaat om een cultuur die ik ernstig vind en om een beeldvorming die ronduit schadelijk is voor het vertrouwen in de politiek.

Uit gesprekken met de gemeente Loon op Zand heb ik begrepen dat de gemeente ten onrechte een strookje aan de achterkant van de geplande uitbreiding van camping De Bernehoeve in één procedure heeft meegenomen; een kleinigheid om de ondernemer een hoop kosten en werk te besparen. Ik zou zeggen: hulde aan deze meedenkende gemeente. Maar vanuit Den Bosch wordt er keihard een natuurinpassingssteepje door de ondernemersplannen gehaald. Er lijkt zelfs een dure gang naar de Raad van State aan te komen en dat, naar mijn bescheiden mening, allemaal om pietluttigheden.

Ik duik even in het verleden. Bosrijk in de Efteling na twintig jaar eindelijk klaar. Hemelrijk in Volkel is 18 jaar bezig voor een paar bungalows. De Beekse Bergen heeft sinds de jaren tachtig plannen voor bungalows. Het gaat om veel werkgelegenheid die erbij inschiet door allerlei procedures en gedoe. Duinoord in Helvoirt heeft een m.e.r.-procedure doorlopen voor 26 bungalows; een provinciale streep erdoor! Doorgeslagen idioterie daar op Duinoord, waar nu op last van de gemeente een kunstkibaan moest worden afgebroken om een – overigens schitterend – ecologisch klimbos te kunnen realiseren.

Mijn vriend Rob Meurs in Winterberg is bijzonder dankbaar voor dat Nederlandse overheidsgekonkel. Hij heeft al een heel leuke omzet gerealiseerd op de gratis skimatten in de kinderskituin. Volgend winterseizoen ligt er een prachtige mattenskipiste op de oefenwei achter zijn hotel. Zijn gemeente gaf binnen twee weken toestemming om het een

jaartje aan te kijken. Zo kan het dus ook! Het gezeur komt overigens niet allemaal van de provincie en de door haar gesubsidieerde partners, maar vaak wel.

Waar en wanneer komt in dit huis een cultuuromslag? Wanneer gaat de provincie de ondernemer die het lef heeft Brabant te verrijken, te laten floreren, te bruisen en van werkgelegenheid te voorzien, met open armen ontvangen; met zorgvuldige, maar supersnelle procedures, met flexibiliteit?

Wanneer kijkt men in dit huis naar de mogelijkheden en niet alleen naar de moeilijkheden? Wanneer wordt soepel omgegaan met onbenulligheden die projecten in de weg staan? Wanneer gaat dat gebeuren?

Pakken wij de kansen die op de toeristische markt liggen met het massaal met pensioen gaan van de huidige generatie babyboomers en het meer in eigen land blijven van de toerist doordat wij nu eenmaal in een crisis zitten? Pakken wij die kansen met beide handen aan of verzanden we in regeltjesgeneuzel en missen we de toeristische boot volledig?

De reacties op de site van het Brabants Dagblad naar aanleiding van de weigering van de provincie om met die uitbreiding in te stemmen, geven wel een beetje aan hoe er gedacht wordt over de provincie. Ik noem er een paar.

Belachelijk dit ondernemertje pesten van de provincie! Laat ze zelf een streep zetten door die idiote miljoenen verbouwing van het provinciehuis. Daar maken ze zich nuttiger mee! (Aldus Jan).

Mooi beroep, ambtenaartje. Altijd ondernemers treiteren en als de ene ambtenaar het niet doet, doet de ander het wel. En dan gaan ze met elkaar in de slag. Wat een mooie job. En wij betalen ze hiervoor. Raar eigenlijk. (Aldus Snorder).

En zo gaat het nog even door.

Mijn vragen zijn toegespitst op deze casus.

- Hoe heeft zo ver kunnen komen dat in deze zaak een gang naar de Raad van State door de gemeente Loon op Zand die de uitbreiding wel steunt, noodzakelijk kan zijn?
- Hoe valt deze geschiedenis te rijmen met de ambities van Gedeputeerde Staten op toeris-

tisch gebied?

- Op welke manier kan dit soort bureaucratische gesteggel waarvan ondernemers, de werkgelegenheid, de toerist en het vertrouwen in het bestuur de dupe worden, in de toekomst worden voorkomen?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik ben blij dat de PVV deze vragen stelt, want daarmee kan ook eens de andere kant van de medaille getoond worden.

In het algemeen ben ik van mening dat de opmerking van de heer Van den Berg hout snijdt, namelijk dat twee overheden elkaar zo weinig mogelijk moeten bestrijden. Ik maak echter ernstig bezwaar tegen het woordgebruik. Waarschijnlijk citeert de heer Van den Berg. Ik vind het ook geen pietluttigheden.

Hier in de Staten besteden wij zeer veel tijd aan het vaststellen van verordeningen. Het gaat daarbij o.a. om juridische zekerheden. Het gaat in dezen om een verordening van de Staten waaraan wij ons dienen te houden. Als de heer Van den Berg vindt dat recreatieondernemers of ondernemers in brede zin geholpen moeten worden om te kunnen bewegen en daarmee invulling en inhoud kunnen geven aan een van de doelstellingen van mijn collega Pauli, ben ik het volledig met hem eens.

De Verordening ruimte is echter de Verordening ruimte. Als een gemeente haar huiswerk onvoldoende maakt, oudere plannen niet honorabel acht en vervolgens opnieuw indient, ontstaat er een situatie waarin het college van GS niet kan meebewegen. Conform de Verordening ruimte hebben wij de gemeente gevraagd aan te geven of er sprake was van ruimtelijke kwaliteit. Wij hebben daarover uitgebreid gesproken in de commissie. Er is geen invulling gegeven aan de ruimtelijke kwaliteit in dit gebied. Ondanks alle vooroverleggen die wij in pais en vree met de gemeente hebben gehad, kunnen wij niet anders dan een reactieve aanwijzing geven als een gemeente iets indient dat contrair is aan de Verordening ruimte. Dan houdt het op. Het feit dat wij beleid hebben gedefinieerd om ervoor te zorgen dat een ondernemer optimale kansen krijgt, neemt niet weg dat hij zich aan de regels moet houden.

Ik zie met nieuwsgierigheid uit naar de eerste behandeling volgende week vrijdag van het provinciaal inpassingsplan Beekse Bergen. Daar heeft een lange en zorgvuldige procedure plaatsgevonden om de ondernemers de kans te geven het product in de markt te zetten.

Wij verwachten dat ondernemers en gemeenten zich houden aan de afspraken die wij met elkaar gemaakt hebben. Als de heer Van den Berg 55 km rijdt waar 50 km is toegestaan, is dat slechts 5 km te snel. Voor hem misschien een pietluttigheid, maar het is buiten de wet. Van ons wordt verwacht dat wij ons houden aan de afspraken die de Staten ons hebben opgelegd.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voorzitter! Hoe voorkomen wij dergelijke zaken in de toekomst. Ik begrijp het juridisch-technische verhaal wel, maar het gevolg is wel dat bijvoorbeeld de Beekse Bergen al sinds 1986 bezig is met die bungalows. Wij lopen geweldig veel mis. Dat geldt zowel voor bouwactiviteiten als voor werkgelegenheid etc. De werkgelegenheid die wij mislopen in de toeristische sector is in mijn visie veel belangrijker dan allerlei...

De *voorzitter*: Mijnheer Van den Berg, ik vraag u bij het onderwerp van uw vragen te blijven.

De heer *Van den Berg* (PVV): Hoe gaan wij dit anders doen in de toekomst, zodat wij niet meer bij de Raad van State eindigen?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik heb twee antwoorden. Op de eerste plaats moet de Verordening ruimte zodanig vertaald en ingezet worden dat daarover nog meer duidelijkheid komt. Op de tweede plaats de communicatie. Ik heb tijdens het rondje dat ik twee keer per jaar maakt langs alle ruimtelijke overleggen, een A4-tje meegenomen van onze ambtelijke organisatie waarop stond waar gemeenten niet conform de regels bezig waren. Als een raadsbesluit niet eens aan de provincie wordt gemeld, kunnen wij niet anders dan naar de Raad van State gaan. Dat is toch van de zotte! Als wij met elkaar als volwassenen willen optrekken, moeten de regels zo

klein mogelijk zijn en zo netjes mogelijk worden nagekomen. De gemeenten hebben daarin bewilligd.

De heer *Van den Berg* (PVV): Wat gaan wij doen met deze ondernemer die geen blaam treft maar wel slachtoffer wordt? Hoe zorgen wij ervoor dat deze man verder kan? Hij heeft die uitbreiding nodig anders wordt zijn bedrijf onrendabel. Ik heb hem zelf gesproken.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Ik wil met die ondernemer verder maar niet buiten de krijtlijntjes die zijn getrokken en door de Staten zijn vastgesteld. Het gesprek zal altijd plaatsvinden. Het dient echter primair gevoerd te worden met de gemeenten. Er is nu een juridische procedure en als die eenmaal loopt, ben ik redelijk gebonden. Ik blijf echter steeds in gesprek met de ondernemers. Ik kan echter niet buiten de wettelijke regels treden.

De heer *Van den Berg* (PVV): Dat begrijp ik. Ik vraag echter of wij snel kunnen handelen. Wij hebben er immers niets aan dat deze ondernemer die een buitengewoon goede naam heeft en een mooie camping, failliet gaat terwijl wij lopen te steggelen met de gemeente. Dat is de beeldvorming.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik neem echt afstand van het woord gesteggel. Wij zijn bezig met een wettelijke procedure die de mogelijkheid geeft om op een volwassen manier met elkaar om te gaan.

Er zijn inderdaad fouten gemaakt door de gemeente. Ik heb de gemeente gevraagd die fouten zodanig te repareren dat de ondernemer zo snel mogelijk een kans kan krijgen.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Wij hebben het ook even uitgezocht. Overigens had het best met technische vragen kunnen worden behandeld, dan waren wij er ook vanaf geweest. Het bedrijf heeft in 2009 een plan ingediend. Het plan is nu 50% vergroot maar het bedrijf heeft geen enkele onderbouwing gegeven. Dat is tegen

de verordening. Wij hebben daarstraks gehad over de verordening en de zuiverheid daarvan. In de hele verordening staat niet een keer het woord fietsenmaker en niet een keer het woord recreatiehouder. Iedereen heeft zich te houden aan die verordening. Wij kunnen zo'n bedrijf helpen door te zeggen dat het zijn huiswerk moet maken.

De heer *Van den Berg* (PVV): Volgens de communicatiwoordvoerder van de gemeente Loon op Zand waarmee ik gesproken heb, had deze mijnheer alles keurig netjes op orde. Dat is mijn informatie.

De *voorzitter*: Het is hier noch het moment noch de plek om die zaken verder uit te vogelen. Het antwoord van de gedeputeerde is helder. Mocht er aanleiding zijn daarop later nog terug te komen, mijnheer Van den Berg, dan hebt u alle mogelijkheden om dat te doen. Het antwoord van de gedeputeerde op uw vragen, lijkt mij voor dit moment voldoende.

Motie 1 vreemd aan de orde van de dag

De *voorzitter*: De fractie van GroenLinks vroeg vanochtend aandacht voor een bericht in het Brabants Dagblad van hedenochtend over de milieuvergunning voor Reiling Sterksel en de daarmee verbonden problematiek. De meest geëigende manier om het nu aan de orde te stellen is een motie vreemd aan de orde van de dag. Deze is ingediend onder nummer M1.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! De echte aanleiding was niet het bericht vanochtend in het Brabants Dagblad maar de mail die wij gisteren ontvingen van het college en het bijgevoegde persbericht. De kern van het bericht was dat het afvalverwerkingsbedrijf Reiling Sterkstel BV in de gemeente Heeze-Leende niet over de benodigde milieuvergunningen beschikt en daarmee in overtreding is. Ik heb zelden een persbericht van de provincie met zoveel verwondering gelezen. Mijn eerste vraag is dan ook doodeenvoudig, hoe het in 's hemelsnaam

heeft kunnen gebeuren. Juist Reiling heeft de afgelopen jaren zo in de aandacht gestaan. Ik weet niet of het symbolisch is, maar het was Statenlid Ron van Zeeland die de afgelopen jaren meermalen vragen heeft gesteld en aandacht heeft gevraagd voor de milieuvergunningen van dit bedrijf. Het verbaast de fractie van GroenLinks ook enigszins dat GS verrast reageren op het feit dat er bij Reiling bouwwerken staan zonder vergunning. In een rechtszaak van Reiling tegen de provincie is dat in december 2010 namelijk al eens opgemerkt. Het ging nota bene over een mobiele waterzuivering waarin drie werknemers zijn overleden. Ik citeer uit een ANP-bericht van 16 december 2010, waarin een letterlijke quote staat van de directeur van Reiling, Peter Driessen, die zegt: "Reiling erkent dat het bedrijf voor de mobiele waterzuivering geen vergunning heeft". Voorzitter, graag krijg ik een reactie van GS op dit ANP-bericht van meer dan een jaar oud.

In het persbericht van de provincie is te lezen dat gedeputeerde Van den Hout de Reiling-directie heeft aangekondigd dat als het bedrijf er niet in slaagt de benodigde vergunningen te verkrijgen, de provincie verder handhavend zal optreden. Mijn resterende vragen gaan hierop in.

Kan de gedeputeerde ons echt verzekeren dat er op dit moment geen sprake is van een gevaarlijke situatie voor mens en milieu, want het bedrijf is gewoon nog in werking?

Hoe gaan we deze zeer onwenselijke situatie zo snel mogelijk oplossen?

In het persbericht lezen we dat enkele wijzen aan het werk zijn gezet. Mijn laatste vraag is dan ook, wanneer en aan wie deze mensen verslag doen.

Voorzitter, tot slot iets over de motie die wij hebben ingediend. Ons voorstel vraagt aan GS alles in het werk te stellen om op zo kort mogelijke termijn een oplossing voor de ontstane situatie te realiseren, waarbij het belang van mens en milieu voorop staat. Het lijkt mij echt van belang dat nu als Statenuitspraak vast te stellen. Uiteraard gaan we ervan uit dat Provinciale Staten over het vervolg worden geïnformeerd. Ik zie uit naar de reactie van GS.

De *voorzitter*: Gezien de vragen stel ik voor eerst het

woord aan de gedeputeerde te geven.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik kan mij helemaal de reactie op de mail van gisteren, de korte uitleg van GS en de persverklaring die erbij hoort, voorstellen. De verwondering bij GS was even groot toen wij op de hoogte werden gebracht van wat hier aan de hand is. Ik wil twee zaken uit elkaar houden, het geval Reiling en de problematiek rond deze vergunning. Ze staan weliswaar niet helemaal los van elkaar maar het zijn wel twee aparte zaken. Het is nu boven water gekomen naar aanleiding van een onderzoek bij Reiling maar het had bij elk ander van de 850 bedrijven kunnen gebeuren.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Mijnheer Van den Hout, ik hoor u zeggen dat bij GS de verwondering even groot was, zo groot als bij GroenLinks en bij menige andere fractie. Dat betekent dus dat GS er kennelijk niet van op de hoogte zijn waar een milieuvergunning geldt en waar die niet geldt. Moet ik dat dan concluderen uit uw verwondering?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Definitieve conclusies houd ik liever nog voor me omdat we ook een onderzoek hebben ingesteld naar twee zaken, ten eerste hoe het wettelijk allemaal in elkaar zit, waar mevrouw prof. Blomberg een onderzoek naar gaat doen. Dat houdt in wat er aan de hand is met die Wabo en de link tussen milieuvergunningen en bouwvergunningen, wat het betekent in Nederland in de gegroeide handhavingspraktijk sinds de Wet milieubeheer van 1993 en hoe we dat gaan oplossen. Het tweede onderzoek dat we intern gaan instellen houdt in wat in ons huis de handhavingspraktijk is geweest, welke ideeën men daarbij had en hoe we voorkomen dat dergelijke zaken nog eens voorkomen en hoe we de nu ontstane problemen gaan oplossen.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat is geen antwoord op mijn vraag. Ik vind het heel zorgelijk en dat komt ook een beetje door uw reactie. Het moet toch zo zijn dat de provincie van alle bedrijven die

milieuvergunningplichtig zijn en waar de provincie het bevoegd gezag voor is, bijvoorbeeld Sterksel, moet weten of ze een vergunning hebben die geldt of die niet geldt.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Absoluut.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ja, maar dat weet u dus niet.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Blijkbaar niet, vandaar de verwondering.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Dat betekent dat we ook geconfronteerd kunnen worden met de situatie dat zich veel meer bedrijven in Brabant bevinden die milieuvergunningplichtig zijn en die ook geen milieuvergunning hebben. Ik hoor u ook zeggen en dat vind ik heel zorgelijk, dat nog moet worden uitgezocht hoe het juridisch allemaal in elkaar zit. Hoe kan dat nu? Misschien kunt u daar een antwoord op geven. Ik vind het wel boeiend dat u het allemaal uitbesteedt en we kunnen het er ook nog over hebben of u dat allemaal moet doen, maar we moeten wel constateren dat u daarmee direct aangeeft dat dit in dit huis kennelijk niet bekend is. Dat vind ik een heel zorgelijke ontwikkeling en daar wil ik uw reactie wel eens op horen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Precies zo. Wij vinden het evenzeer zorgelijk. Het gaat mogelijk om een groot aantal bedrijven, overigens niet alleen in Brabant maar in heel Nederland, waarvan de milieuvergunning als puntje bij paaltje komt gewoon niet in werking is getreden omdat de onderliggende bouwvergunningen niet zijn verstrekt of dat voor de gebouwen die er wel zijn, geen vergunning is aangevraagd. Dat is waar. We zullen proberen te onderzoeken – het is echt een hels karwei – om hoeveel bedrijven het concreet gaat. Het kan bij grote bedrijven gaan om tientallen zo niet honderden bouwvergunningen die zijn aangevraagd en daarmee onderdeel uitmaken van de milieuvergunning. Om al die bouwvergunningen bij de gemeenten te controleren, die vaak op tal van manieren geregistreerd

staan, is een ongelooflijke klus waar we voorlopig nog niet aan zijn begonnen omdat we eerst willen weten of een generieke oplossing mogelijk is, zoals de generieke oplossing die wordt gezocht naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State over de Natuurbeschermingswet, waarbij ook is gebleken dat een groot aantal in dat geval veebedrijven een vergunning hadden moeten aanvragen. Dat aantal is zo groot dat dat we het niet met de mensen van handhaving per individueel bedrijf kunnen oplossen. Daarom gaan we op zoek naar een integrale oplossing en dat willen we ook hiervoor doen. Het klopt dat men het had moeten weten, zo vinden wij met ons allen. Wij zullen na dat onderzoek wel duidelijk weten te maken, of men dat wist en waarom het praktijk is geweest het op deze manier vol te houden. Dat zal een van de belangrijkste onderzoeksvragen zijn.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Ik kan mij voor een groot deel aansluiten bij de vragen die mevrouw Geeraedts heeft gesteld. Mag ik uit het feit dat vooral externe expertise hiervoor wordt ingezet, concluderen dat er onvoldoende expertise hier in huis is en dat er onvoldoende zicht is op het vergunningenbeheer? Mijn volgende vraag is hoe hiermee wordt omgegaan bij de vorming van de RUD's (Regionale uitvoeringsdiensten), met name die zware RUD's die over de BRZO-bedrijven (BRZO = Besluit Risico's Zware Ongevallen) gaan. Is daar al over nagedacht?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): We hebben externen aan getrokken voor het onderzoek, ten eerste omdat als het gaat om de bedrijfsvoering hier in huis wij het niet willen laten doen door mensen die hier in huis rondlopen. Het lijkt ons meer dan ethisch om daarvoor externen te zoeken. De slager gaat zijn eigen vlees niet keuren. Voor het tweede onderzoek is het gewoon nodig hoge expertise aan te boren. Er zijn in Nederland twee hoogleraren handhavingsrecht waarvan wij denken dat zij de echte experts zijn op het gebied van handhaving. Een ervan hebben wij bereid gevonden dit onderzoek uit te voeren. Dan de vraag over de RUD's. Dit is allemaal

behoorlijk nieuw. Dit is nu bij ons bekend en sinds vanochtend ook in de rest van het land. Wij zullen zeker moeten nadenken, hoe dit een plek moet krijgen in de RUD-vorming. Een voordeel daarbij is overigens dat vanaf het moment dat de RUD's in werking zijn, alles in één hand is. Een van de problemen hierbij is namelijk dat bijvoorbeeld bij Reiling de provincie bevoegd gezag is voor de milieuvergunning en de gemeenten voor de bouwvergunningen. Als die twee van elkaar niet weten wat ze doen, wat op zich al kwalijk is, dan is dat een probleem dat zich minder voor gaat doen als alles in één hand van zo'n regionale uitvoeringsdienst is.

De heer *Kap* (OSN): Ik vind het eerlijk gezegd toch wel erg zorgelijk dat het op deze manier op tafel komt. Mijn vraag is wanneer we die onderzoeksrapporten tegemoet kunnen zien. U zegt dat er één geleerde is ingevlogen maar het zijn er twee, als ik het persbericht lees. Ik zou ook graag weten wat de kosten hiervan zijn. Dit moeten in mijn opinie gewoon a-b-c'tjes zijn die de provinciale organisatie zelf moet oplossen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik denk dat als ik u hier op de hoogte had gebracht van het probleem dat in deze situatie is ontstaan en had voorgesteld met precies dezelfde mensen te onderzoeken wat mis is gegaan, we van u kritiek hadden gehad en terecht. Daarom hebben we mensen van buiten bereid gevonden hier onderzoek te doen. De kosten daarvan zullen we u wel mededelen maar we nemen ze graag voor lief.

Ik heb geen idee wanneer de rapporten klaar zijn. We moeten de opdracht nog fatsoenlijk formuleren.

De heer *Kap* (OSN): Dit kan toch gewoon echt niet. Het is iets heel erg wezenlijks en dan worden we met een kluitje het riet in gestuurd als wordt gezegd dat we niet weten wanneer de rapporten klaar zijn. Ik vind het zodanig van belang dat ik u echt met klem wil meegeven dat heel erg snel actie moet worden ondernomen zodat de planning op tafel komt en PS die tegemoet kunnen zien.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat er druk op zit is wel duidelijk. Ik heb maandagochtend telefonisch contact gehad met staatssecretaris Atsma die verantwoordelijk is voor de hele wetgeving rond de Wabo omdat onze indruk is dat als we een generieke oplossing moeten bieden en die dus voor al die situaties in het land geldt, die vanuit Den Haag moet komen. Er is inmiddels overleg tussen het ministerie en onze provincie over wat wij denken dat er precies aan de hand is. Daar zal dan vervolgens mevrouw Blomberg verder onderzoek naar doen. Ik wil haar wel vragen er haast mee te maken maar ik kan nu niet zeggen dat het rapport hier over een of twee weken op tafel ligt. Dan zou ik u met een kluitje in het riet sturen.

De heer *Kap* (OSN): Ik vind het belangrijk dat u binnen een week op z'n minst die planning aan ons overhandigt.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voorzitter! Mevrouw Geeraedts legt wel een groot probleem bloot waarvan ik mij afvraag hoe dit heeft kunnen ontstaan. Als ik het goed begrijp is dit de situatie na de invoering van de Wabo. Volgens mij was die bedoeld om de situatie eenvoudiger te maken. Ik zie de gedeputeerde nee schudden. Maar ook voor de invoering van de Wabo ontstond er al een koppeling tussen de bouwvergunning en de milieuvergunning. Ik snap niet hoe dit probleem nu ineens op tafel kan liggen. In mijn studietijd heb ik al geleerd dat die koppeling er was. Hoe kan het dat wij nooit of veel te weinig met de gemeenten terugkoppelen of die bouwvergunning al is verleend als we de milieuvergunning verlenen en vervolgens besluiten te controleren en te handhaven.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Precies. Daar heeft u een punt. Het is aan de hand sinds 1993. De verwachting was dat het bij invoering van de Wabo afgelopen zou zijn. Daar is veel over gediscussieerd. Dat kleine artikel dat erin staat, de link tussen de bouwvergunning en de milieuvergunning, is er door allerlei inspraakrondes ook uit verdwenen. Na de inspraakrondes is het alsnog in de wet binnengefietst, als ik het zo even mag

zeggen. Daarmee is het probleem niet gestopt bij invoering van de Wabo. Het geeft wel een aanknopingspunt om te kijken of daar mogelijk de oplossing voor dit probleem zit.

Mevrouw *Spierings* (D66): Als ik het goed begrijp speelt het probleem al van ver daarvoor. Hoe kan het dat het nu pas bloot wordt gelegd, dat er nu pas een jurist bij wordt gehaald en dat het schijnbaar in heel Nederland een groot probleem is terwijl deze wetgeving al 20 jaar wordt uitgevoerd?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Wij zijn hier achter gekomen omdat in de zaak die normaal gesproken alleen door onze mensen van handhaving, door het bestuursrecht en door de Raad van State wordt afgewikkeld, in dit geval toevallig ook het strafrecht een rol speelt. Het functioneel parket van het OM heeft ons gevraagd onderzoek te doen naar de geldigheid van de milieuvergunning. Vervolgens zijn onze mensen gaan zoeken naar de bouwvergunningen die er onder lagen en kwamen ze tot deze conclusie dat die er niet allemaal zijn. Daarmee is deze milieuvergunning niet geldig. Ik ben eerlijk gezegd blij dat het nu boven tafel is gekomen want het is wel degelijk een groot probleem. Dat zal onderwerp van onderzoek zijn. Voor een deel zal dat zich richten op de inrichting van onze organisatie. Dat wil ik dan ook weten. Ik wil vooral weten hoe we het moeten inrichten om het in de toekomst te vermijden, maar dat geldt dan in de toekomst voor alle provincies in Nederland. Ik wil ook weten, dit buiten de organisatie van onze provincie, hoe de handhavingstraditie heeft kunnen ontstaan en hoe rechters die dezelfde opleiding hebben gevolgd en waarschijnlijk ook afweten van de koppeling tussen milieuvergunning en bouwvergunning en inmiddels rechter zijn geworden bij de Raad van State, hebben kunnen zeggen dat de milieuvergunning waarop wij wensen te handhaven niet geldig is omdat een aantal bouwvergunningen ontbreken. Die link werd op dat niveau nooit gelegd.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik vind het niet zo relevant of de Raad van State dat wel of niet heeft

gezien. Dan kun je ook allerlei beschouwingen wijden aan de vraag hoe de Raad van State het allemaal doet. Het meest zorgelijke vind ik dat we nu te maken hebben met Reiling, maar het feit dat een hoogleraar is ingeschakeld betekent dat er veel meer gevallen zijn. Zitten die ambtenaren hier te slapen? Die moeten toch ook op het moment dat een milieuvergunning wordt verleend zich afvragen of dat wel of niet kan? Hoe vindt in godsnaam die toetsing plaats.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dat moet worden onderzocht. Blijkbaar is er een handhavings-traditie, niet alleen hier in huis maar in alle provincies en zelfs bij de Raad van State, maar daarmee overigens niet minder kwalijk, om niet terug te gaan naar het nuldocument, dus bij het afgeven van een milieuvergunning, wetende uit hun opleiding dat zo'n vergunning nog ergens anders van afhankelijk is, niet daaraan te toetsen. Dat is precies de vraag die we in het onderzoek willen stellen.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voorzitter! Gelukkig is er voor de huidige nieuwe aanvrager een digitale vragenboom; ik heb er zelf aan meegewerkt. Dit soort van zaken zal dus minder snel voorkomen. Het is niet leuk te zien dat dit in het verleden zo vaak is misgegaan. Zijn er vanuit de samenleving, vanuit het maatschappelijke middenveld, al dan niet gesubsidieerde milieuclubs, nooit signalen bij deze provincie terecht gekomen dat dergelijke misstanden bestonden of zijn die gewoon door de provincie naast zich neergelegd met het verhaal dat het niet klopt en dat ze de plank missloegen?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Bij het college is niets bekend van dit soort signalen. Overigens hebben bedrijven zelf er weinig baat bij naar buiten te brengen dat hun milieuvergunning niet geldig is. Daar hoeven we niet vele signalen van te verwachten.

De heer *Van Hattem* (PVV): Nee, maar in dit land zitten milieuclubjes er al jarenlang bovenop. Ik kan mij bijna niet voorstellen dat er geen belangenorganisatie, bewonersoverleg of zo is

geweest die niet een keer een brief heeft gestuurd om aan te geven dat het niet klopt.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Bij ons is in ieder geval niet bekend, mocht dat destijds ooit zijn gebeurd, dat het heeft geleid tot de ontdekking die we nu hebben gedaan.

Mevrouw *Slegers* (SP): Aanhakend bij de vraag van de heer *Van Hattem* en zijn milieuclubjes en filosoferend over de oorzaken hiervan vraag ik mij af of het niet zo kan zijn dat we tot voor kort erg waren doorgeslagen in onze wens om met de stofkam door allerlei overbodige regulering te gaan om bureaucratie tegen te gaan, dit op aandringen van ondernemers en bedrijfsleven, en dat we er nu achter komen dat dit niet altijd het gewenste beleid is. Met andere woorden, vindt de gedeputeerde dat het niet ook een kwestie kan zijn van politieke of bestuurlijke wil en noodzaak om er nu bovenop te gaan zitten waardoor automatisch dit soort dingen boven komt drijven?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De noodzaak om er bovenop te zitten, onderken ik. Ik weet niet en ook niet of het onderdeel van het onderzoek moet worden, of het een kwestie van bestuurlijke of ambtelijke onwil is geweest om dit te melden.

De heer *Kap* (OSN): Mijnheer *Van den Hout*, we zijn het natuurlijk met elkaar eens dat de situatie niet ideaal is en daar ga ik u niet verder over doorzagen. Een andere vraag is wel, wat dit concreet voor de burgers in de omliggende omgeving van dergelijke bedrijven betekent. We hebben het wel gehad over een betrouwbare overheid. Kunt u daar iets over zeggen?

De heer *Van den Hout* (GS;SP): In de werkelijke situatie buiten dat bedrijf is niets veranderd. Wat is veranderd is de geldigheid of ongeldigheid van de milieuvergunning. Dat doet niets af aan de bedrijfsvoering van dit en andere bedrijven in Brabant. Voor de burger verandert er op dit moment niets.

De heer *Kap* (OSN): Ik noem maar een aspect als

externe veiligheid. De wet- en regelgeving is voortgegaan. Dat geldt niet alleen voor simpele zaken als geurhinder, waarvoor we beleid formuleren, maar ook voor een zaak als externe veiligheid. Het is toch de taak van de overheid de burger te beschermen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Ik zie niet hoe de werkelijkheid is veranderd door het bekend worden dat waarschijnlijk een heel aantal milieuvergunningen niet geldig is omdat de onderliggende bouwvergunningen niet zijn verleend.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Er zijn de gedeputeerde verschillende vragen gesteld over de kosten van het onderzoek en de tijdsduur van het onderzoek en ik kan mij heel goed voorstellen dat hij daar nu nog geen antwoord op heeft. Mijn vraag is of de gedeputeerde bereid is vrijdag aanstaande, als we dan toch toevallig onze commissievergadering hebben, de commissie zo volledig mogelijk te informeren en misschien ook al enig inzicht te geven in hoeveel andere bedrijven het misschien zou kunnen treffen in Brabant, in ieder geval wat meer inzicht te geven in de gevolgen. Misschien zou hij dan ook wat meer informatie kunnen geven, hoe hierop landelijk zal worden gereageerd, want ik kan mij voorstellen dat misschien landelijk ingrijpen nodig is.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Vrijdag hebben we de commissievergadering en dat lijkt mij een goed moment de Staten opnieuw te informeren over de stand van zaken op dat moment en hoever we dan zijn met het uitzetten van extern onderzoek en in hoever we zelf zijn met het onderzoek naar hoeveel bedrijven het betreft.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! De gedeputeerde gaat er toch wel een beetje gemakkelijk overheen als ik hem hoor zeggen dat de vergunningen weliswaar niet geldig zijn, maar dat dit niet zoveel verandert aan de situatie. Realiseert hij zich wel dat die bedrijven eigenlijk helemaal niet in werking mogen zijn en dat ze

eigenlijk allemaal gesloten moeten worden? De gedeputeerde wandelt er wat gemakkelijk overheen. Dit speelt straks toch ook bij Reiling. Die zit daar zonder vergunning en eigenlijk zou je moeten zeggen: sluiten dat bedrijf. Maar dat geldt voor de andere bedrijven ook. Het heeft wel degelijk vergaande consequenties.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): De vraag was eigenlijk wat dit voor effect heeft voor omwonende burgers. Er verandert aan de situatie op de grond niets, dus voor omwonenden maakt het niets uit. Voor de bedrijfsvoering maakt het wel iets uit, want anders zouden we ons er niet druk over maken en niet proberen tot een oplossing te komen. Het feit dat een aantal bedrijven eigenlijk niet in bedrijf zou mogen zijn, is een zorgelijke zaak, maar wat we niet kunnen doen is al die bedrijven sluiten. Daar dringt zich de vergelijking op met de uitspraak van de Raad van State van 7 september over de vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Ook daarbij hebben we in Brabant alleen al te maken met enkele honderden, misschien zelfs wel 2000 bedrijven die geen vergunning hebben voor het in werking hebben van hun bedrijf vanwege dit soort technische problemen. Ook die bedrijven gaan we natuurlijk niet massaal sluiten.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Nee, maar u kent ook de jurisprudentie van de Raad van State. Als een derde vraagt om het bedrijf te sluiten omdat dat bedrijf geen vergunning heeft, zult u wel moeten. Heel eenvoudig.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Er kunnen handhavingsverzoeken worden ingediend.

De *voorzitter*: De gedeputeerde heeft heel veel vragen gekregen. U hebt allen zelf aangegeven dat hier iets naar boven is gekomen wat meer vragen oproept dan dat er antwoorden voor beschikbaar zijn. U bent het er allemaal over eens dat die antwoorden snel moeten worden gegeven. De motie vreemd aan de orde van de dag roept het college ook op niet alleen vragen te beantwoorden maar ook snel te laten zien wat er aan damage

control, vrij vertaald, kan worden gedaan. Ik heb de gedeputeerde een paar keer horen zeggen dat hij bereid is vrijdag a.s. daarop meer gedocumenteerd terug te komen. Misschien moet u overwegen of het mogelijk is, de vragen die nog de komende dagen bij u op dit punt opkomen schriftelijk aan de gedeputeerde te geven, laten we zeggen voor dinsdagmiddag 12 uur of zo, zodat hij vrijdag in de commissie zo goed mogelijk beslagen ten ijs kan komen om de vragen te beantwoorden, want anders gaan we er vanmiddag nog heel veel vragen bij voegen en het is niet zo productief dat nu in een plenair debat over de motie vol te houden. De punten die gemaakt moesten worden, zijn gemaakt.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik zou nog graag een advies van de gedeputeerde over de motie krijgen.

De *voorzitter*: Natuurlijk, maar van de zijde van de Staten eerst nog twee interventies.

De heer *Van Vught* (CDA): Voorzitter! Ik ben het eens met uw voorstel om er uitgebreid op terug te komen. Ik zou er nog wel bij willen voegen de vraag hoe er wordt gehandhaafd en gecontroleerd. Ik heb zelf een agrarisch bedrijf in Oost-Brabant. Het regionaal milieubedrijf controleert bij mij. Er is een hinderwetuitvoeringsprogramma, waarin elk bedrijf een aantal punten heeft gekregen. Dat geeft de frequentie weer van het aantal controles dat zo'n bedrijf nodig heeft, om het zo maar even te noemen. Ik word zelf om de drie jaar gecontroleerd. Dan komt een ambtenaar bij mij aan de hand van de vergunningen kijken of alles in orde is, ook of de gebouwen in overeenstemming zijn met de bouwvergunningen. Ik neem toch aan dat als de provincie het bevoegd gezag is, die controles ook op deze manier plaatsvinden. Gezegd werd dat het al vanaf 1993 speelt; dat is bijna 20 jaar. Het kan dan toch niet waar zijn dat wij hier alleen maar een vergunning verstrekken maar de vergunning niet naderhand controleren en handhaven. Ik zou heel graag hebben dat de gedeputeerde nu of vrijdag er uitsluitsel over geeft, hoe de provincie toezicht houdt.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Een geluk bij een ongeluk is dat deze traditie van handhaving erg wijd verspreid is. Dat betekent dat onze handhavers, of de vergunning geldig is of niet, gewoon het veld in gaan om bij de bedrijven te handhaven volgens de voorwaarden die in de vergunning zijn gesteld. Als wij constateren dat een bedrijf in overtreding is, treffen wij onze handhavende maatregelen. Die worden als zodanig ook nog gesanctioneerd door de rechtbank of de Raad van State omdat ook de Raad van State kijkt of de maatregelen die wij nemen in overeenstemming zijn met de voorwaarden die zijn gesteld in de vergunning en ook niet kijkt of de bouwvergunning er achter klopt. Gelukkig hebben we er weinig last van gehad in die zin. De situatie van handhaven en de rechter daarboven is geweest alsof de vergunning altijd geldig en in werking was.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Mag ik dit debatje dan positief afronden door in ieder geval te constateren dat ik heel blij ben waar in vorige periodes onder andere door de SP eindeloos hierop is gehamerd en hiervoor aandacht is gevraagd, nu dit nieuwe college van GS dit boven water tovert en ik hier tegelijkertijd een breed politiek draagvlak zie voor het helpen dweilen door GS en we allemaal vinden dat het vanaf nu anders moet.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! Ik heb vijf vragen gesteld over de casus Reiling en daar heb ik nog geen antwoord op gehad.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): We hebben gisteren een gesprek gehad met de directie van Reiling en juridische vertegenwoordigers. Wij zullen vandaag een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom uit doen gaan naar het bedrijf. Dan krijgen zij twee weken de tijd om hun zienswijzen daarop in te dienen. Afhankelijk daarvan zullen wij last onder dwangsom opleggen met daarin een zogenaamde begunstigingstermijn, dus de tijd die het bedrijf krijgt om te gaan voldoen aan de vergunningsvoorwaarden, waaronder het verkrijgen van een bouwvergunning voor bouwsels die

nog niet vergund zijn. Daarvoor is van alles en nog wat nodig. Niet alleen een bouwvergunning maar waarschijnlijk ook het aanpassen van het bestemmingsplan in Heeze-Leende. Daarvoor is overleg met Heeze-Leende nodig. Dat zal een tijd duren. Afhankelijk van de uitkomst van dat proces kan dat betekenen dat of het bedrijf Reiling tot drie cijfers achter de komma voldoet aan alle voorwaarden die wij als provincie via de milieuvergunning aan het bedrijf stellen en dan krijgt het die vergunning, dan wel niet daaraan kan voldoen en dan komt er geen vergunning.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Ik had nog een paar vragen maar ik ben met het oog op de tijd bereid die te laten vallen. Ik heb een vraag gesteld waar ik vandaag wel ontzettend graag antwoord op wil krijgen, namelijk de vraag of de gedeputeerde ons kan verzekeren dat er op dit moment geen sprake is van een gevaarlijke situatie voor mens en milieu, omdat dat bedrijf zonder milieuvergunning draait.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Gevaar voor mens en milieu komt niet voort uit het wel of niet hebben van de vergunning maar uit het draaien van het bedrijf. Wij zijn handhavend aan het optreden bij Reiling, anders was dit niet naar voren gekomen. Wij hebben dus een aantal punten waarop wij denken dat het bedrijf functioneert zoals het niet zou moeten functioneren. Daarop kan nu niet meer gehandhaafd worden omdat de voorwaarden voor de vergunning ongeldig zijn. We hebben dus moeten schuiven van het handhaven van de vergunning naar het handhaven in verband met het niet hebben van een vergunning. De controles gaan overigens gewoon door.

De constatering in de motie klopt. Wij delen de overwegingen. Uitgesproken wordt dat wij alles in het werk moeten stellen om binnen een zo kort mogelijke termijn een oplossing te bieden voor de situatie waarbij het belang van mens en milieu centraal staat en de Staten daarover zo snel mogelijk te in formeren. Dat kunnen we allemaal toezeggen en daarmee kunnen we de motie ook aanbevelen.

In stemming komt motie M1.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.

De heer *Kuijken* (CDA): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

De heer *Van Hattem* (PVV): Voor.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat deze motie unaniem door deze Staten is aangenomen.

De toezeggingen voor de commissievergadering van volgende week vrijdag zijn duidelijk. We zullen het nog in een brief aan u bevestigen zodat iedereen weet, welke praktische afspraken we daarover met elkaar hebben gemaakt.

Sluiting

De *voorzitter*: Ik dank ieder voor de hun inbreng van vandaag.

De volgende vergadering van PS is vrijdag 30 maart a.s. Daarvoor zullen we elkaar nog ontmoeten tijdens Statendagen op 23 en 24 maart. Daarover zal u snel de nodige informatie bereiken. Nu is het tijd voor het gebruikelijke drankje op het Statenveld. Ik sluit de vergadering en wens u een goed weekend.

De voorzitter sluit te 16.25 uur de vergadering.

Besluit 40/12

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gezien het voorstel van de griffier d.d. 1 juni 2012, nr. 3029560;
- gelet op artikel 40, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering op 2 maart 2012 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 22 juni 2012

Provinciale Staten voornoemd,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, voorzitter,

mw. drs. C.J.M. Dortmans